

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 29 / III Legislatura / Tercer període

Dimecres, 26 d'abril de 1989

Presidència del Molt Honorable
Sr. Joaquim Xicoy i Bassegoda

Sessió Plenària núm. 27

Primera reunió

SUMARI

La sessió s'obre a un quart d'onze del matí i deu minuts.

Modificació de l'ordre del dia

El M. H. Sr. President anuncia una alteració de l'ordre del dia pel que fa als punts dotzè, divuitè, dinovè i vintè (p. 1291).

Interpel·lació al Consell Executiu, tramitada pel procediment d'urgència, sobre el compliment de la normativa legal vigent a les corporacions locals de Catalunya (Punt primer de l'ordre del dia.)

Formulació : I. Sr. Fernández Díaz (P) (p. 1291).

Interpel·lació al Consell Executiu, tramitada pel procediment d'urgència, sobre el compliment de la normativa legal vigent a les corporacions locals de Catalunya (Punt segon de l'ordre del dia.)

Formulació : H. Sr. Armet (S) (p. 1293).

Resposta conjunta : H. Sr. Conseller de Governació (p. 1295).

Rèpliques : I. Sr. Fernández Díaz (P) (p. 1296) i H. Sr. Armet (S) (p. 1296).

Contrarèplica conjunta : H. Sr. Conseller de Governació (p. 1297).

Interpel·lació al Consell Executiu, tramitada pel procediment d'urgència, sobre la problemàtica de la fruita seca a Catalunya (Punt tercer de l'ordre del dia.)

Formulació : I. Sr. Vernet (CiU) (p. 1297).

Resposta : H. Sr. Conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (p. 1298).

Rèplica : I. Sr. Vernet (CiU) (p. 1300).

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política relativa al medi natural (Punt quart de l'ordre del dia.)

Formulació : I. Sr. Fernández i Teixidó (M) (p. 1300).

Modificació de l'ordre del dia**Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política relativa al medi natural** (Punt onzè de l'ordre del dia.)

Formulació : *I. Sr. Gimeno (IC) (p. 1302).*

Resposta conjunta : *H. Sr. Conseller de Política Territorial i Obres Públiques (p. 1304).*

Rèpliques : *I. Sr. Fernández i Teixidó (M) (p. 1307) i I. Sr. Gimeno (IC) (p. 1308).*

Contrarèplica conjunta : *H. Sr. Conseller de Política Territorial i Obres Públiques (p. 1309).*

Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre el Fet Religiós a Catalunya (Punt dotzè de l'ordre del dia.)

Presentació : *I. Sr. Solé i Tura (S) (p. 1311).*

Esmena del G. p. d'Iniciativa per Catalunya (núm. 1, d'addició)

Torn a favor : *I. Sr. Riera i Gassiot (IC) (p. 1313).*

Posició dels grups no esmenants : *I. Sr. Carod-Rovira (ERC) (p. 1313), I. Sr. Vidal-Quadras (P) (p. 1314) i I. Sr. Camps i Rovira (CiU) (p. 1315).*

Posició del grup presentant : *I. Sr. Solé i Tura (S) (p. 1317).*

L'I. Sr. Camps i Rovira (CiU) i l'I. Sr. Vidal-Quadras (P) intervenen per al·lusions (p. 1318).

Votació : *rebutjada per 45 vots a favor, 58 en contra i 5 abstencions (p. 1318).*

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la seguretat ciutadana (Punt cinquè de l'ordre del dia.)

Formulació : *I. Sr. Latorre (M) (p. 1318).*

Resposta : *H. Sr. Conseller de Governació (p. 1320).*

Rèplica : *I. Sr. Latorre (M) (p. 1320).*

Contrarèplica : *H. Sr. Conseller de Governació (p. 1321).*

Modificació de l'ordre del dia**Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política general de llars d'infants i parvularis** (Punt setè de l'ordre del dia.)

Formulació : *I. Sra. Torrent (S) (p. 1322).*

Resposta : *H. Sr. Conseller d'Ensenyament (p. 1323).*

Rèplica : *I. Sra. Torrent (S) (p. 1324).*

Contrarèplica : *H. Sr. Conseller d'Ensenyament (p. 1325).*

La sessió se suspèn a tres quarts de tres del migdia i tres minuts i es reprèn a tres quarts de cinc de la tarda i tres minuts.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la problemàtica causada per la sequera que afecta Catalunya (Punt vuitè de l'ordre del dia.)

Formulació : *I. Sr. Tomàs (S) (p. 1325).*

Resposta : *H. Sr. Conseller de Política Territorial i Obres Públiques (p. 1327).*

Rèplica : *I. Sr. Tomàs (S) (p. 1330).*

Contrarèplica : *H. Sr. Conseller de Política Territorial i Obres Públiques (p. 1332).*

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política general d'assistència sanitària primària (Punt novè de l'ordre del dia.)

Formulació : *I. Sra. Utgès (S) (p. 1332).*

Resposta : *H. Sr. Conseller de Sanitat i Seguretat Social (p. 1333).*

Rèplica : *I. Sra. Utgès (S) (p. 1334).*

Contrarèplica : *H. Sr. Conseller de Sanitat i Seguretat Social (p. 1335).*

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política de formació professional i ocupacional de la dona treballadora (Punt desè de l'ordre del dia.)

Formulació : *I. Sra. Torrent (S) (p. 1336).*

Resposta : *H. Sr. Conseller de Treball (p. 1337).*

Rèplica : *I. Sra. Torrent (S) (p. 1339).*

Contrarèplica : *H. Sr. Conseller de Treball (p. 1339).*

Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre les Empreses Familiars Agràries (Punt tretzè de l'ordre del dia.)

Presentació : *I. Sr. Gimeno (IC) (p. 1341).*

Posició dels grups : *I. Sr. Ayguadé (M) (p. 1342), I. Sr. Pueyo (ERC) (p. 1343), I. Sra. Montserrat (P) (p. 1343), I. Sr. Aleu (S) (p. 1344) i I. Sr. Grau (CiU) (p. 1344).*

Votació del punt primer : *aprobat per unanimitat (p. 1346).*

Votació del punt segon : *rebutjat per 33 vots a favor, 60 en contra i cap abstenció (p. 1346).*

Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre la Formació Professional Ocupacional del Departament de Treball (Punt catorzè de l'ordre del dia.)

Presentació : *I. Sr. Rañé (S) (p. 1346).*

Esmena del G. p. d'Iniciativa per Catalunya (núm. 1, d'addició)

Torn a favor : *I. Sr. Riera i Gassiot (IC) (p. 1347).*

Posició dels grups no esmenants : *I. Sr. Martín (M) (p. 1348), I. Sr. Colom (ERC) (p. 1349) i I. Sr. Sesmilo (CiU) (p. 1350).*

Posició del grup presentant : *I. Sr. Rañé (S) (p. 1351).*

Votació : *rebutjada per 27 vots a favor, 60 en contra i 2 abstencions (p. 1352).*

La sessió se suspèn a un quart de nou del vespre i un minut.

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 27

La sessió s'obre a un quart d'onze del matí i deu minuts. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de l'I. Sr. Vicepresident Primer, de l'I. Sr. Secretari Primer, de la I. Sra. Secretària Tercera i de l'I. Sr. Secretari Quart. Assisteixen la Mesa l'Oficial Major, el lletrat Sr. de Alfonso i la lletrada Sra. Andreu.

Al banc del Govern seuen els H. Srs. Consellers de Governació, d'Ensenyament, de Política Territorial i Obres Públiques i d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.

Ordre del dia

1. Interpel·lació al Consell Executiu, tramitada pel procediment d'urgència, sobre el compliment de la normativa legal vigent a les corporacions locals de Catalunya.
2. Interpel·lació al Consell Executiu, tramitada pel procediment d'urgència, sobre el compliment de la normativa legal vigent a les corporacions locals de Catalunya.
3. Interpel·lació al Consell Executiu, tramitada pel procediment d'urgència, sobre la problemàtica del sector de la fruita seca a Catalunya.
4. Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política relativa al medi natural.
5. Interpel·lació al Consell Executiu sobre la seguretat ciutadana.
6. Interpel·lació al Consell Executiu sobre el control de les substàncies tòxiques, nocives i cancerígenes.
7. Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política general de llars d'infants i parvularis.
8. Interpel·lació al Consell Executiu sobre la problemàtica causada per la sequera que afecta Catalunya.
9. Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política general d'assistència sanitària primària.
10. Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política de formació professional i ocupacional de la dona treballadora.
11. Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política relativa al medi natural.
12. Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre el Fet Religiós a Catalunya.
13. Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre les Empreses Familiars Agràries.
14. Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre la Formació Professional Ocupacional del Departament de Treball.
15. Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre Formació del Professorat.
16. Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre la Protecció dels Espais Naturals Afectats per les Activitats Extractives dels Recursos Miners.
17. Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre els Recents Brots de Racisme.
18. Debat i votació del Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana sobre el Projecte de Llei de Creació del Centre d'Iniciatives per a la Reinserció i de les esmenes reservades per a defensar en el Ple.
19. Debat i votació del Dictamen de la Comissió de la Sindicatura de Comptes relatiu a l'Informe sobre el Compte General de la Generalitat de Catalunya corresponent a l'exercici del 1986.

20. Presa en consideració de la Proposició de Llei per la qual es modifica la Llei 10/1983, de 30 de Maig, de Creació de l'Ens Públic Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i de Regulació dels Serveis de Radiodifusió i Televisió de la Generalitat de Catalunya.

Preguntes amb resposta oral.

El Sr. PRESIDENT : Comença la sessió. (*Remor de veus.*) Silenci.

D'acord amb l'article 133.5 del Reglament, ha estat dreçada la llista ordenada de les preguntes que s'han presentat per respondre oralment en el Ple, i també els noms dels qui les han formulades; aquesta llista ha estat distribuïda a les il·lustres senyores diputades i als il·lustres senyors diputats, per la qual cosa prego que se m'eximeixi de la seva lectura. Al mateix temps, d'acord amb l'article 133.3 del Reglament, s'anuncia que les preguntes se substanciaran demà, dia 27, a les quatre de la tarda.

Modificació de l'ordre del dia

D'acord amb el que es va acordar a la Junta de Portaveus, haig de demanar l'assentiment de la Cambra per alterar l'ordre del dia, en el sentit de tramitar la Moció que figura amb el número 12 a l'ordre del dia després de la quarta interpel·lació que veurem aquest matí, i de tramitar els punts 18, 19 i 20 demà al matí.

S'aprova? (*Pausa.*) Queda aprovada, doncs, aquesta alteració.

**Interpel·lació al Consell Executiu,
tramitada pel procediment d'urgència,
sobre el compliment de la normativa
legal vigent a les corporacions
locals de Catalunya**

El primer punt de l'ordre del dia és : interpel·lació al Consell Executiu, tramitada pel procediment d'urgència, sobre el compliment de la normativa legal vigent a les corporacions locals de Catalunya, que formularà el Diputat senyor Jordi Fernández i Díaz, del Grup parlamentari Popular. Té la paraula el senyor Fernández i Díaz.

El Sr. FERNÁNDEZ DÍAZ : Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, durant l'anterior legislatura, les dues anteriors legislatures, els diputats d'aquest Parlament havíem coincidit que resultava contradictori que, durant l'hivern, es dediquessin, o ens dediquéssim, a controlar políticament el Govern en relació amb els incendis forestals i que, durant l'estiu, es dediquessin, o ens dediquéssim, a controlar políticament el Govern de la Generalitat en relació amb els problemes que creaven les nevades arreu de Catalunya. I per això vam coincidir que era necessària una reforma del Reglament que possibilités que es tramitessin de manera adequada —en relació directa i immediata amb els fets que motivaren aquestes iniciatives—, en aquest Parlament, les corresponents iniciatives de control de l'Executiu.

Aquesta reforma del Reglament és la que ha permès que avui, el meu Grup, a través meu, el Grup parlamentari Popular, presenti, amb caràcter d'urgència, una interpel·lació adre-

çada al Consell Executiu de la Generalitat per conèixer quins són els criteris de capteniment del Govern de la Generalitat en relació amb un tema tan important per a la vida política i la vida social a Catalunya com són les corporacions locals i, concretament, el compliment de la normativa legal vigent als ens locals de Catalunya.

Tanmateix, vostès recordaran que, de manera reiterada, el President de la Generalitat ha dit que res del que succeeix a Catalunya, sigui o no sigui competència de la Generalitat de Catalunya, afecta la Generalitat de Catalunya, i interessa la Generalitat de Catalunya, i nosaltres hem manifestat que hi estem d'acord. Ili estem d'acord políticament, però, òbviament, hi estem més d'acord encara quan, com en aquest cas, el tema que motiva la nostra iniciativa parlamentària és competència de la Generalitat, perquè afecta les corporacions locals, els ens locals de Catalunya, i tots sabem que la Generalitat té reconeguda competència exclusiva en matèria de règim local; i, sens perjudici —com ha dit el Tribunal Constitucional, en reiterada jurisprudència— del caràcter bífrot del règim jurídic de les corporacions locals, el que és obvi és que l'anterior legislatura, aquí, nosaltres vam aprovar una Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, en el marc de la Llei de Bases de Règim Local aprovada per les Corts Generals de l'Estat, i, per tant, ningú pot discutir ni qüestionar ni políticament ni jurídicament la competència de la Generalitat en relació amb el compliment de la normativa legal vigent a Catalunya. És que s'està produint un incompliment de la normativa legal per part dels ens locals a Catalunya? No; no és aquesta la situació, ni això justifica la nostra iniciativa parlamentària. És que han succeït afers que han preocupat i han sensibilitzat l'opinió pública catalana? Evidentment que sí. Tots coneixem el que ha passat recentment en un ajuntament de Catalunya. Hem vist a través de les imatges de televisió, hem sentit a través de la ràdio, hem llegit a través dels diaris el que va succeir durant un ple que tractava, precisament, de debatre i de votar —posteriorment— un nou alcalde per a aquell municipi. I és obvi que la transcendència i la importància política d'aquell fet, unides a la realitat que estem vivint, des d'alguns punts de vista, en aquests moments en diferents ajuntaments de Catalunya, de tal manera que, fent un símil d'estàtica física, podríem definir com d'equilibri inestable, i, per tant, l'anunci previst, en dates pròximes, a Catalunya, a diferents ajuntaments de Catalunya, de la celebració de plens que també poden ser polèmics —com ho va ser el ple al qual estem fent referència, concretament a l'Ajuntament de Roses—, fan necessari que aquest Parlament, dins la seva tasca de control polític de l'Executiu, conegui directament quins són els criteris de capteniment que té, respecte a això, el Consell Executiu, perquè fets com aquests no es puguin tornar a produir en el futur en cap ajuntament de Catalunya, ni per negligència de la Generalitat de Catalunya, ni molt menys, evidentment, per connivència de la Generalitat de Catalunya.

Ja sabem tots que la situació legal actual, en el marc normatiu actual, les relacions entre la Generalitat i els ens locals de Catalunya no és de subordinació i de dependència. Les relacions, en aquests moments, són de col·laboració i de cooperació; col·laboració i cooperació dins del marc de la Llei. Però tots els diputats d'aquesta Cambra han de saber que, sens perjudici del grau, del nivell de desenvolupament, la intensitat de la cooperació política entre la Generalitat i els ajuntaments depèn de la

voluntat política respectiva dels ens afectats, és a dir, del Consell Executiu, per una banda, i de l'ajuntament respectiu, per una altra. Sens perjudici d'això, és obvi que la Llei aprovada per nosaltres aquí, a l'anterior legislatura, encomana fins i tot un nivell de cooperació coactiva a la Generalitat de Catalunya, quan es tracta de fer complir els acords i els actes de les corporacions locals catalanes. Concretament, per si algun diputat en té algun dubte, jo voldria recordar el que diu respecte a això l'article 168, apartat 2, lletra a), de la Llei Municipal aprovada per aquest Parlament en l'anterior legislatura. Diu, respecte a la cooperació entre la Generalitat i les corporacions locals, que «l'Administració de la Generalitat també ha de facilitar la seva cooperació amb els ens locals en les actuacions següents: a) Donar-los», es refereix, òbviament, als ens locals, «el suport jurídic i els mitjans de coacció necessaris per al compliment efectiu de llurs actes i acords, a petició de l'ens local respectiu.» Per tant, la interpretació de quan, com i en quines circumstàncies, en definitiva, es dona aquest nivell de cooperació coactiva entre la Generalitat i un ens local determinat, és una anàlisi que, en definitiva, motiva una decisió política; és una decisió política que es justifica, prèviament, en un criteri de capteniment general per part del Govern de la Generalitat, que avui nosaltres volem conèixer de boca del representant del Consell Executiu de la Generalitat.

És evident que no és el mateix enviar els mossos d'esquadra per impedir una infracció urbanística que per reprimir una manifestació. Ni és el mateix enviar —dintre d'aquesta política de cooperació, fins i tot coactiva, que diu la Llei Municipal catalana— els mossos d'esquadra a impedir un atemptat contra la salut pública que a reprimir un ciutadà que ha tirat una cigarreta a la via pública. No és el mateix; s'ha de valorar en cada cas la fonamentació de la petició de l'ens local respectiu, la finalitat de la petició i la legitimació per part de qui demana aquesta cooperació coactiva des de l'ens local respectiu.

I, nosaltres, el que intentarem analitzar en aquest cas és de quina manera aquests tres elements que motiven o que han de motivar sempre la decisió política, el criteri de capteniment de la Generalitat en relació amb aquest tema, coincidint, en aquest cas, de manera que la Generalitat, des del nostre punt de vista, no va actuar de manera adequada per garantir el compliment de la normativa legal vigent, en aquest cas a l'Ajuntament de Roses. I tenint en compte, a més, que no es tractava d'un acte, d'un acord, podríem dir normal, o rutinari o habitual en una corporació local; que es tractava d'un acte tan solemne com és una sessió plenària destinada a debatre una moció de censura contra l'Alcalde de la població. I tots estem d'acord —i més en aquests moments plens de simbolisme perquè s'està celebrant el desè aniversari de la constitució dels ajuntaments democràtics— que és molt important el manteniment de la litúrgia democràtica, de la dignitat de les institucions democràtiques, que tots estem vinculats en aquest propòsit, en la consecució d'aquest propòsit.

El manteniment de la dignitat de les institucions democràtiques és fonamental. En aquesta Cambra de diputats hi ha molts diputats que són o han estat o hem estat alcaldes i regidors, i saben perfectament que el manteniment de la dignitat de les corporacions locals com a institucions democràtiques, que afecten de manera directa i immediata la vida quotidiana dels ciutadans, és bàsica per mantenir el respecte dels ciutadans

al sistema democràtic i, en particular, el respecte a aquelles corporacions, i per garantir, tanmateix, una vida pacífica en societat de manera adequada als municipis respectius. I, tot això, es tractava de garantir-ho, en definitiva, mitjançant l'actuació de la Generalitat en aquesta ocasió, a través de la petició que es va fer des de l'ens local afectat, d'una cooperació coactiva de la Generalitat de Catalunya en relació amb el compliment d'un acte de la corporació local, dins del marc de la Llei que regula, a aquests efectes, el funcionament de les corporacions locals catalanes.

Analitzaré, doncs, els tres elements que, des del nostre punt de vista, com he dit, han de motivar i han de justificar el criteri de capteniment de la Generalitat de Catalunya en relació amb aquestes qüestions.

Primer, finalitat que motivava la petició de l'ens local. En segon lloc, fonamentació d'aquesta petició. En tercer lloc, legitimació de la petició.

Finalitat. Resulta òbvia. Es tractava de garantir que es pogués desenvolupar de manera adequada —és a dir, lliurement, democràticament, pacíficament— un ple destinat a votar l'elecció d'un nou alcalde en un municipi. Ningú no pot discutir que aquella finalitat justificava clarament —si es donaven els altres dos elements de manera concurrent en aquesta ocasió— l'actuació de la Generalitat de Catalunya dins del marc de la Llei.

Fonamentació. Per si quedés algun dubte del que va passar el dissabte 15 d'abril d'enguany, jo crec que en aquests moments no és necessari, però, de tota manera, no em resisteixo a llegir —perquè és còpia pràcticament literal de l'ofici, és a dir, de l'escrit oficial que varen adreçar uns regidors de l'Ajuntament de Roses al Delegat Territorial de la Generalitat de Catalunya a les comarques gironines. Un diari de Girona publicava la nota següent el dissabte abans de celebrar-se el ple —es podia haver publicat aquesta nota el dia següent al ple, perquè era absolutament premonitòria respecte al que després va passar, i, si això era de domini públic, era també de domini públic de la Generalitat de Catalunya, i, a més, era oficial, perquè aquest va ser el contingut oficial d'un escrit dirigit al Delegat de la Generalitat de les comarques gironines.

Senyores i senyors diputats, aquest escrit, aquesta informació, deia el següent el dissabte al matí, a Girona: «Diversos regidors de l'Ajuntament de Roses vam demanar ahir per escrit al Cap dels Serveis Territorials de Governació de la Generalitat de Girona, Xavier Soy, que envii mossos d'esquadra al ple de la moció de censura contra l'Alcalde convergent Joan Bataller, que tindrà lloc avui, a les vuit del vespre, amb l'objectiu d'evitar que es produeixin alteracions de l'ordre públic. En l'escrit que van lliurar ahir, afirmen que s'està fent córrer pel poble remors preocupants sobre la dificultat de mantenir l'ordre públic en el transcurs del ple. En el mateix escrit, es demana a Xavier Soy, Delegat de la Generalitat, que prengui les mesures oportunes per garantir la plena llibertat i responsabilitat personals dels regidors en l'exercici dels drets i les obligacions que la Constitució i la legislació vigent els atorguen, de cara a la designació de l'alcalde que ha de presidir el consistori rosenc. Es deia que podrien «acudir» —entre cometes— al ple, provocadors professionals, i que, aquests temors, els van posar sobre la taula els representants de tots els partits representats en el consistori», és a dir, no només els

que van dirigir aquest escrit oficial al Delegat de la Generalitat, sinó també de les diverses formacions polítiques que estan representades en el consistori de Roses.

Doncs, bé, la fonamentació, per tant, crec que els fets posteriors l'avalen plenament.

Parlem, per últim, de la legitimació. La Llei parla, senyor Conseller, la Llei parla de... «a petició dels ens locals afectats»; no parla voluntàriament de l'alcalde, sens perjudici que l'alcalde és el principal representant de l'ajuntament. Però parla de l'ens local, i la Generalitat no havia d'entrar, en aquest cas, en la discussió jurídica, perquè el problema era polític i la Generalitat respon políticament davant d'aquest Parlament dels seus actes polítics, en l'exercici de les seves competències, no davant dels tribunals. Políticament, respon davant d'aquesta Cambra, com vostès saben. La Generalitat no tenia perquè entrar en discussions jurídiques sobre si uns regidors de l'Ajuntament estaven legitimats a demanar una determinada actuació de la Generalitat en nom del consistori, perquè és obvi que els regidors formen part del consistori, i, a més, políticament, com es va demostrar unes hores després, representaven ja *de facto* la majoria del consistori. Per tant, la fonamentació, la motivació, la legitimació eren clares en aquest cas. La resposta de la Generalitat va ser la inhibició total i absoluta.

Senyor President, senyores i senyors diputats, he dit que l'actual situació en la vida de molts municipis de Catalunya en aquests moments és d'equilibri inestable. Es faran, sens dubte, en un futur pròxim, moltes iniciatives plenàries com aquesta en diferents ajuntaments de Catalunya. Nosaltres hem d'evitar que fets com els que hem descrit en aquests moments es tornin a reproduir.

Per això, i només per això, i si des d'aquí i a través d'aquest debat nosaltres impedim que fets com aquests es tornin a produir a Catalunya, crec que haurem fet un bon treball en aquesta ocasió. I per això, nosaltres, senyor Conseller, hem demanat conèixer, amb caràcter general, quins són els criteris de capteniment del Consell Executiu de la Generalitat pel que fa al compliment de la normativa legal vigent de les corporacions locals a Catalunya, tenint en compte, tenint en compte que la Llei Municipal de Catalunya, dins d'aquest compliment de la normativa legal per part dels ajuntaments i les corporacions locals en general, encomana una responsabilitat directa a la Generalitat de Catalunya, que fins i tot pot arribar a la cooperació, en aquest cas, coactiva.

Gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Fernández Díaz. Per donar resposta a la interpellació, té la paraula l'Honorable Conseller senyor Gomis. *(Pausa.)*

Interpellació al Consell Executiu sobre el compliment de la normativa legal vigent a les corporacions locals de Catalunya

L'Honorable Conseller sollicita si es pogués acumular amb la segona. Si el senyor Manuel Nadal està en condicions de fer-la... El senyor Armet, la fa? Senyor Armet. *(Pausa.)*

El Sr. ARMET: Senyor President, en primer lloc, agrair-li la gentilesa per donar-me el mateix temps que ha donat a l'interpellant anterior i li agraeixo aquests detalls d'amabilitat

amb què sovint ens obsequia.

Voldria dir, per començar, que no em plau haver de presentar aquesta interpellació aquí. És per a mi un motiu —i per al nostre Grup— d'insatisfacció, per una raó molt elemental : fa deu anys d'ajuntaments democràtics, s'han celebrat arreu de Catalunya, hi ha hagut, fins i tot, un acte institucional en aquest Parlament. Tothom, avui, a Catalunya, reconeix el paper transcendental per a la democràcia catalana que han fet els nostres municipis. Tothom reconeix que la despesa local té el caràcter de despesa social, de despesa de benestar social. Tothom entén el gran paper reequilibrador que han fet els nostres municipis en relació amb la qualitat de vida dels nostres habitants, de la diferència dels nostres barris i de les nostres viles, que s'ha contribuït, per tant, a reduir desigualtats d'una manera molt significativa, i jo crec, per tant, que aquest mes és el mes de celebracions, no és el mes de crítiques, en relació amb el tema municipal. Em dol i em dol profundament haver de fer aquesta interpellació.

També voldria dir, per començar, que els municipis són també Generalitat de Catalunya. Res del que passa a Catalunya ha de ser aliè a la Generalitat de Catalunya, com va dir aquest diputat l'any 1980, i formava part d'una doctrina del Govern del President Tarradellas, i la idea elemental que els municipis són també Generalitat de Catalunya forma part de les més velles tradicions del catalanisme polític, i així ho va defensar l'Esquerra Republicana en la Llei Municipal de la República, i així ho vam defensar tot un conjunt de grups d'aquesta Cambra, quan dèiem, molt clarament, que l'alcalde havia de ser el representant ordinari de la Generalitat de Catalunya en el territori, amb la qual cosa estàvem fent un acte institucional, plenament catalanista, d'integració d'administracions i amb un clar sentit d'Estat —entenem per sentit d'Estat el que significa la compactació d'administracions.

Dic això perquè crec que és important recordar que els municipis són també Generalitat, i a aquells que els veuen com a competidors els cega el sectarisme o una actitud que no és favorable, sens dubte, als interessos dels ciutadans de Catalunya situats en viles, pobles i comarques.

També voldria dir que el comportament del poble de Catalunya en totes les conteses electorals ha estat exemplar, exemplar : després de tantes conteses electorals, les situacions anòmales han estat mínimes i, per tant, podem dir amb tot orgull que el poble català i el poble de Roses ha tingut un comportament exemplar en totes les conteses electorals, cosa que crec que també és important d'assenyalar.

És evident que en la vida política, en la vida municipal, hi ha hagut situacions tenses, situacions fins i tot lamentables, situacions d'interferències personals, de picabaralles locals, d'anomalies urbanístiques, d'actituds caciquils que podem rebutjar més o menys en funció de quines siguin les nostres diferents orientacions polítiques, però sí que vull assenyalar en aquest Parlament que cap fet com el que ha succeït a l'Ajuntament de Roses s'havia produït mai a nivell de Catalunya. Qui vulgui trivialitzar aquest fet parlarà d'un «grotesc episodi» o d'una «situació lamentable», i situarà, diguem-ne, aquest fet, com si fos un fet més en el context de la vida democràtica de Catalunya. No és cert això, senyors diputats. No és un episodi més; no és un grotesc episodi ni és un fet lamentable : és un fet singular. És evident que un espectador del que va succeir a Roses

podria veure una pèssima farsa plena d'una simbologia esperpèntica i absolutament superada al nostre país, i amb trets, fins i tot, inquisitorials. És evident que, qui ho haurà vist des d'una perspectiva més formal veurà unes imatges absolutament surrealistes, amb una imatge final d'un hiperrealisme brutal, com és el trencament d'una urna. Però no es pot trivialitzar aquest fet. Un ciutadà de Catalunya haurà vist aquest fet institucional com el més greu fet institucional de la vida democràtica de Catalunya —i ho remarco : fet institucional, succeït en el si d'una institució.

Aquest fet no és un fet reproable, no és un fet lamentable : és un fet que repugna la consciència democràtica dels ciutadans de Catalunya; és un fet que jo m'atreviria a qualificar de «barbàrie antidemocràtica», i pensin que mesuro molt bé les meves paraules, perquè, evidentment, sortirien altres adjectius molt més durs i molt més entenedors per a tots els ciutadans, atenent les connotacions que pot tenir el trencament de papereutes, d'urnes, amb el que és la tradició del feixisme espanyol i català.

També voldria dir-los que aquest tipus de comportaments o aquest tipus de situacions, que són, per tant, excepcionals, estan perfectament tipificades en el Codi Penal. L'article 218 els tipifica; no vull entrar a jutjar una cosa que serà jutjada, però sí que és clar que l'article 218 del Codi Penal parla clarament de sedició quan diu : «impedir la promulgació o execució de les lleis o la lliure celebració d'eleccions per a càrrecs públics». Per tant, estem davant d'un presumpte cas de sedició; no és un tema menor : és un tema, per tant, important.

La interpellació : què ha fet el Consell Executiu davant d'aquesta situació? El Consell Executiu podia tenir una doble actuació : la preventiva i la posterior als fets. En relació amb l'actuació preventiva, adopta una posició de total inhibició quan hi havia les suficients dades objectives i subjectives, sollicituds i apel·lacions per emprendre una política preventiva en relació amb el fet. Per tant, des del punt de vista de la política preventiva que hauria d'haver exercit el Consell Executiu de la Generalitat, s'ha actuat amb una absoluta inhibició. No diré en cap moment que s'ha donat cobertura als fets; en cap moment diré això, però sí que és cert que aquesta inhibició ha facilitat un acte que, a més de reproable, com he dit, és el més greu que s'ha produït en la vida institucional de la nostra democràcia.

El Consell Executiu podia actuar amb posterioritat, i calia que actués amb posterioritat, i era obligat políticament i institucionalment que actués amb posterioritat. Resulta sorprenent que el Govern de Catalunya no faci un comunicat de rebuig, sense cap mena de palliatiu, dels fets succeïts a Roses. Al màxim que s'arriba és a un comentari del President de la Generalitat dient que va ser positiu que l'Alcalde, en un moment determinat, suspengués el ple, quan s'havien produït el conjunt d'esdeveniments, que no vull, en aquests moments, qualificar, però que ens hi podríem estendre perfectament per veure el conjunt de greus irregularitats que es produeixen al llarg d'aquesta sessió plenària.

El Consell Executiu estava obligat a actuar i a parlar clar, perquè no és un tema més, sinó que és un tema que, si no s'hi actua, passaria a ser un mode més de fer política, un mode més, acceptat amb el silenci del Consell Executiu, de fer política; un mode que, evidentment, comporta unes responsabilitats penals, però, en última instància, no és condemnat des de la

més alta instància política de Catalunya.

La pregunta al Consell Executiu : per què vostès no van prevenir uns fets dels quals coneixien les dificultats i els esdeveniments que podien succeir? Per què? En segon lloc —i encara molt més greu— : un cop produïts aquests fets, per què el Consell Executiu de la Generalitat no fa un comunicat taxatiu i, fins i tot —i fins i tot—, no empenia les actuacions judicials per defensar —per defensar— la democràcia en el país? De la mateixa manera que nosaltres defensem casos de violacions de persones, hem de defensar institucionalment la violació de la democràcia a Catalunya, i el Consell Executiu ha d'emprendre amb fermesa aquelles actuacions que restableixin la dignitat institucional en el poble de Catalunya i en el conjunt de les seves viles, cosa importantíssima. No fer-ho és deixar aquest fet com un fet episòdic, lamentable, menyspreable, que té una connotació que no ens agrada —ja ho hem dit, que no ens agrada—, però tampoc no ens agrada un conjunt de coses que passen en el país... Vol dir situar aquest fet com un fet comú més, quan aquest fet no és un fet comú més : és el fet més rellevant que s'ha produït en la vida institucional del nostre país.

Si el Consell Executiu no actua, si el Consell Executiu no diu res, considera que aquest fet no és important, o considera que aquest fet no precisa una declaració política i una actuació conseqüent del Consell Executiu, atesa la seva extraordinària gravetat.

Pensin que, en aquests fets, es conculquen un conjunt de circumstàncies increïbles : passivitat de la responsabilitat de l'Alcaldia; no-actuació de les forces d'ordre públic; entrada preferent d'uns ciutadans que ocupen el ple i manen sobre el ple; manar el que cal que aquests ciutadans volen fer i, per tant, manen sobre el ple en cadascun dels moments; forçar violentament una persona en l'exercici del seu vot; trencament de les urnes; empastifar el simpàtic poble democràtic mexicà amb uns vestuaris que serveixen perquè tot el poble de Catalunya es pensi que tots els mexicans són una colla de bandolers i de desestabilitzadors, quan és un poble amb una gran tradició democràtica; treure el Sant Cristòfor gros i barrejar-lo dintre d'aquesta, diguem-ne, esperpèntica situació, i, finalment, un cant emotiu d'*Els segadors*, situat en el context més antidemocràtic de la vida política catalana.

Evidentment, els fets que han succeït, si no provoquen la reacció del Consell Executiu, sincerament, no ho entenem. I el que volem amb aquesta interpellació és situar les coses en el seu context. Nosaltres no pretenem situar el Consell Executiu a nivell de dificultat, en aquest tema, sinó que, el que pretenem és que el Consell Executiu es pronunciï amb claredat en aquest tema, i que jugui amb contundència en aquest tema, i pretenem també que aquest Parlament de Catalunya, expressió de la voluntat democràtica del poble de Catalunya, es pronunciï en aquest tema i ho digui clarament i inequívocament.

Aquesta és la intenció d'aquesta interpellació que, com he dit al principi, no ens plau, i no ens plau perquè hauria estat positiu, normal i extraordinàriament bo que, en aquest desè aniversari dels ajuntaments democràtics, haguéssim tingut una sessió extraordinària en aquest Ple per veure com, des de l'autonomia de Catalunya, s'ha potenciat el que ha estat un dels valors cabdals de la democràcia catalana en els municipis i la seva acció política.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, senyor Armet. Per donar resposta, té la paraula l'Honorable Conseller senyor Gomis.

El Sr. CONSELLER DE GOVERNACIÓ (Josep Gomis) : Molt Honorable President, senyores i senyors diputats, jo agraeixo molt totes dues interpellacions, el to de totes dues interpellacions. Evidentment que en el transcurs de la meua breu intervenció, també, podré sumar la meua veu —segurament amb tota claredat— a alguns dels principis que aquí s'han exposat. Amb altres, dissortadament, jo no hi puc coincidir.

Els criteris de capteniment són els de fer complir la legalitat vigent, la legalitat de la Llei Municipal i del Règim Local de Catalunya. S'han produït uns fets lamentables; uns fets lamentables que tots hem de rebutjar, que jo penso que tothom ha rebutjat; uns fets que segurament mereixen els qualificatius, fins i tot, que el senyor Armet acaba de pronunciar. Com deia el Diputat senyor Fernández Díaz, l'actitud, l'actuació de la Generalitat en els ens locals és la de col·laboració, és la de cooperació, però seguint, evidentment, la normativa vigent, i aquí és on podem entrar o discrepar sobre quina ha de ser i quina pot ser l'actitud; fins a quin punt aquesta autonomia municipal, que la Llei que aquest Parlament va fer..., es manté dins d'aquells principis consagrats sobre la institució municipal? Fins a quin punt certes actuacions podrien contravenir no sols l'esperit, sinó la mateixa norma?

L'oferiment de col·laboració es va produir. Quan el delegat de la Generalitat a Girona va rebre la denúncia, o va rebre la petició de suport, immediatament es va posar en contacte amb l'Alcalde i amb l'equip de govern per fer-los avinent no sols el contingut de l'escrit, sinó la preocupació i l'oferiment de col·laboració i de cooperació. Per tant, aquesta actitud preventiva, aquesta decisió de poder prevenir el que després va succeir, dins els límits i en el context en què es produïen, van motivar l'actuació —que jo crec que és correcta— del delegat de la Generalitat.

Hi ha un fet que hem de posar en relleu : l'actuació del Govern de la Generalitat és establerta —com ha dit el senyor Fernández Díaz— en els articles 165 i 166 de la Llei 8/87, la Llei Municipal i de Règim Local. La normativa vigent atribueix a l'alcalde, amb caràcter exclusiu i indelegable la presidència de les sessions. Per tant, el manteniment de l'ordre en la sala de sessions correspon únicament a l'alcalde, el qual pot, en qualsevol moment de la sessió, expulsar de la sala la persona o les persones que impedeixin el seu normal desenvolupament. I aquesta facultat, legalment —jo diria més enllà de la legalitat, fins i tot—, per voluntat de respecte a l'autonomia municipal, no se la pot atribuir cap més membre de la corporació, ni encara menys cap autoritat aliena. Aquesta és la contradicció; aquesta, segurament, és la discrepància.

El Consell Executiu ha parlat clar; jo penso que ha parlat amb contundència, per boca del President de la Generalitat : ha lamentat els fets. Ha dit que aquests fets no s'havien de tornar a produir, i suposo que en aquesta expressió i en aquests termes l'actitud del Consell Executiu queda clara. El Consell Executiu empenirà —perquè els fets són en mans del poder judicial, són en mans del fiscal— les actuacions que siguin necessàries en els diferents sumaris que puguin iniciar-se en aquests moments.

Per tant, hi ha hagut una actitud, una actuació preventiva correcta dins la legalitat, respecte al que hem d'entendre que és l'autonomia municipal, i qui representa l'autoritat del municipi i qui té la custòdia, qui té la responsabilitat de vetllar per a la bona fi i pel bon desenvolupament d'una sessió —d'una sessió plenària—, i actuarà, i ha actuat, amb posterioritat, amb tota fermesa i amb tota claredat.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, Honorable Conseller. El senyor Fernández Díaz vol fer ús del dret de rèplica? *(Pausa.)* Té cinc minuts.

El Sr. FERNÁNDEZ I DÍAZ : Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, senyor Conseller, jo —com he dit abans— em dono per satisfet, i el meu Grup també, si amb aquest debat aconseguim que això no es torni a produir. Jo estic segur que no es tornarà a produir.

Però miri, senyor Conseller, jo estic segur que si en el futur es reproduïx una situació similar a la de Roses i el delegat corresponent de la Generalitat fa aquest oferiment a l'alcalde afectat, estic segur que si es reproduïx la situació, la Generalitat actuarà; si no, és obvi que hauré de tornar aquí i quedarem convençuts que la Generalitat fa una interpretació jurídica i actua políticament d'una manera que deixa a les corporacions locals absolutament violentades en segons quines situacions; és a dir, seria tant com acceptar que el senyor Conseller considera que si poguéssim passar per la moviola els fets de Roses, el dissabte 15 d'abril, tornaria a actuar de la mateixa manera. I si em diu el senyor Conseller que tornaria a actuar de la mateixa manera, aleshores sí que em quedo molt preocupat, sí que em quedo molt preocupat.

Perquè, parlem de l'autonomia municipal : però autonomia municipal —com sap molt bé el senyor Conseller— no vol dir sobania; ja el Tribunal Constitucional ha dit que quan estem parlant d'autonomia, en el cas concret de les corporacions locals, estem parlant d'autonomia per al compliment dels seus fins dins del marc de la llei i que, a més, l'autonomia municipal —i ho diu clarament— implica tanmateix, de manera simultània, un poder limitat, perquè si no estariem amb presència i sobania, i, per tant, l'autonomia municipal és obvi que s'ha de conjugar amb la resta de l'ordenament jurídic i veure les diferents institucions quines competències tenen també en el cas que ens ocupa.

Insisteixo, en definitiva la pregunta, després de la seva intervenció, senyor Conseller, podria ser aquesta : tornarien a actuar de la mateixa manera en el futur si es tornessin a produir fets similars? Deixaríem que passés en un altre ajuntament de Catalunya uns fets com els de Roses, del dia 15 d'abril, si l'alcalde directament afectat entrés en convivència amb una sèrie de persones per impossibilitar el desenvolupament adequat, lliure, democràtic i pacífic d'un ple destinat a una moció de censura? La Generalitat actuaria de la mateixa manera?, perquè jo el que intentava, el nostre Grup el que intentava a través d'aquest debat és acceptar que en aquest cas la Generalitat no ha actuat de manera correcta, i bé, qui té boca s'equivoca i acceptem que en la vida política tots ens equivoquem, i també es pot equivocar el Govern de la Generalitat, i nosaltres creiem que s'ha equivocat, per inhibició, per negligència. Però de les equivocacions tots aprenem, i una de les lliçons d'aquests fets és que això no es pot tornar a produir en el futur, i

em deixaria molt preocupat que el Conseller justifiqués la seva actuació dient que l'actuació preventiva va ser correcta i que, en conseqüència, en el futur tornaria a fer el mateix.

Jo espero que aquesta interpretació meva, senyor Conseller, no sigui la correcta, i que vostè accepti que la Generalitat, sobretot en l'actuació que li dona la Llei Municipal de Catalunya i en fets com els que estem comentant, que malauradament s'estan produint amb massa freqüència a Catalunya darrerament, i ho seran —sembla— més en el futur, no puguin fer-se.

Jo crec que aquest és el debat, aquesta és la lliçó d'aquest debat, senyor Conseller. Tota la resta és dir que : «bé, hem actuat correctament i que continuarem actuant d'aquesta manera en el futur». Insisteixo, senyor Conseller, que políticament aquesta posició és insostenible i jurídicament és absolutament discutible, i jo crec que en aquest cas, davant del resultat de l'actuació de la Generalitat, políticament és més que defensable la justificació jurídica que avala una actuació en defensa de la democràcia per part de la Generalitat.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyor Fernández Díaz. El senyor Armet vol fer ús del dret de rèplica? *(Pausa.)*

El Sr. ARMET : Gràcies, senyor President. En primer lloc, vull agrair al Conseller que hagi arribat fins i tot a sentir emotivament elements de coincidència amb les expressions que jo he utilitzat per a qualificar aquests fets, cosa que sincerament li vull agrair i, per tant, em sembla que és important fer-ho així d'entrada.

Després, dir-li la mateixa preocupació que diu el senyor Fernández Díaz, però voldria anar una mica potser més al fons del tema. El senyor Fernández Díaz enfoca molt bé el tema dient : «si vostès creuen que aquesta és l'actitud preventiva correcta i que aquesta és l'actitud preventiva que tindran amb vista, diguem-ne, al futur, ens està vostè anunciant que es poden produir un conjunt de conflictes potencials en el territori amb una situació d'expectativa llunyana per part del Govern de Catalunya». És a dir, com a mínim, jo crec que vostè podia haver dit que cautelament, quan es vegi un marc potencial de conflicte, es posaran els mossos d'esquadra a disposició del municipi, vostè podia dir que cautelament enviarà el delegat de Governació que estigui present en el ple, perquè en el cas que es produeixin irregularitats, sigui la Generalitat de Catalunya la que emprengui les accions judicials davant del tema; vostè hauria pogut donar tot un conjunt, diguem-ne, de sortides que ens donessin una garantia als diputats i una garantia als ciutadans de Catalunya, i una garantia als municipis de Catalunya.

Vostè, per tant, jo crec sincerament que estan vostès obligats a fer una important inflexió en la seva política de *laissez faire, laissez passer*, que és la política que comporta, lògicament, una actuació que va en contra del principi d'autogovern català. Perquè hi ha una cosa elemental, que és el principi de l'autonomia local i que convé, diguem-ne, respectar; però l'autogovern català ha de vetllar, lògicament, perquè les lleis es compleixin, especialment aquelles lleis polítiques i electorals, i que tot transcorri en el si del territori dins de la pacífica convivència entre tots els ciutadans del país.

I crec que això realment és important, i fins i tot la Llei de Forces de Seguretat de l'Estat dota la policia autonòmica d'aquesta especialitat, coordinada amb les forces de seguretat de l'Estat, però diu que la policia autonòmica tindrà aquest tipus

de responsabilitats, aquest tipus de responsabilitats específiques territorials, de control dels processos polítics i electorals.

I després, pel que fa a l'actuació a posteriori, dir-li, senyor Conseller, que el Consell Executiu de la Generalitat i el seu President no han estat a l'alçada de les circumstàncies. No han estat a l'alçada de les circumstàncies com ho ha estat, en altres vegades, de la seva idea política, com va ser aquell tema cèlebre del Banc Central o quan ha calgut defensar, diguem, els valors democràtics, que a vegades s'ha fet en aquest Parlament i s'ha fet amb una fermesa i amb una claredat evident. I en aquest cas, no solament no ha estat a l'alçada de les circumstàncies, sinó que ha contribuït a jugar en el joc de les confusions, de dir: «tot és igual», «tot és el mateix», «ho lamentem», «és grotesc», sense tenir el que es diu la categoria de valors ben establerta, que és l'obligació dels polítics democràtics, que hem de fer pedagogia amb els ciutadans, i hem de dir quan una qüestió és molt greu institucionalment o quan una qüestió és lamentable des del punt de vista de la picabaralla o de les qüestions de tipus formal, o dels insults que poden sortir en el si de la vida política i democràtica. I si no sabem separar perfectament aquest doble pla d'actuació, vol dir que des del Consell Executiu de la Generalitat es considera el cas de Roses com un cas més.

I jo en aquest sentit li voldria dirigir les següents preguntes: vostè aplicarà l'article 130 de la Llei Municipal de Catalunya, que diu que: «amb la finalitat de comprovar l'efectivitat de l'aplicació de la seva legislació, l'Administració de la Generalitat pot demanar als ens locals informació concreta sobre llur activitat, per la qual cosa pot, fins i tot, requerir l'exhibició d'expedients i emissió d'informes»? i que, per tant, el Departament de Governació, que ha d'exercir aquesta actuació, ho pensa fer o no ho pensa fer? Si en funció de l'aplicació de l'article, diguem-ne, 130, pensa, de manera activa, no passiva, participar en el sumari, emprendre les accions legals necessàries per restablir la dignitat democràtica del nostre país, i en aquest sentit, per tant, jugar clarament i inequívocament en contra d'aquelles actuacions que han fet determinades persones que han afectat profundament la sensibilitat democràtica dels ciutadans de Catalunya; si ho pensa fer o no ho pensa fer. I després, també li demanaria si el Consell Executiu —i això ho posarem nosaltres a la Moció— rebutja categòricament, diguem-ne, aquests fets pel que signifiquen de greu atemptat a la convivència, a la vida institucional i democràtica del nostre país, i també demanarem que tots els grups parlamentaris puguin pronunciar-se en aquest mateix sentit.

Si nosaltres no restablím l'equilibri democràtic institucional que ha quedat malmès amb aquesta situació, ningú més ho farà, i fent això estem fent un servei a Catalunya, a les seves institucions i al Govern de Catalunya, que hauria d'haver actuat amb una contundència i una claredat diàfana en tot aquest lamentable afer.

Senyor President, jo voldria acabar no fent una reflexió moral o no fent una reflexió d'estil polític, perquè crec que això és una qüestió important, però no transcendental. Jo voldria acabar fent una reflexió del que s'entén per vida democràtica i vida institucional: o els demòcrates de Catalunya defensem aferrissadament la convivència democràtica, els valors de la democràcia i els procediments democràtics; els demòcrates de Catalunya fem una clara pedagogia en cadascun dels

temes, els graduem i quan es produeix un fet, diguem, singular el condemnem col·lectivament, si nosaltres no adoptem aquestes actituds polítiques, contribuïrem, sens dubte, a un cert grau de degeneració de la vida democràtica de Catalunya.

Per tant, en aquest sentit, el que nosaltres intentarem en aquesta Moció, i crec que seria molt positiu, seria trobar un punt comú d'acord de tota aquesta Cambra que permeti la condemna d'uns fets, uns fets execrables i també, evidentment, la condemna, per part del Consell Executiu, categòrica de tot el que ha succeït.

Gràcies, senyor President.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER: Gràcies, Honorable senyor Diputat. Té la paraula l'Honorable Conseller de Governació, senyor Gomis, per contestar la interpellació.

El Sr. CONSELLER DE GOVERNACIÓ: Senyor President, senyores i senyors diputats, sí a la seva reflexió final, senyor Armet, i em penso que ho he dit abans: condemna categòrica, absoluta, total; sí a exercir les facultats de l'article 130 de la Llei; sí a participar en el sumari, un cop el fiscal hagi qualificat els fets. Sí.

I, quant a allò altre, una reflexió, senyor Fernández Díaz, que és l'únic motiu de discrepància i que em faig la pregunta jo mateix. A més a més de l'oferiment de col·laboració amb els òrgans de govern municipal, que és l'actitud preventiva, a més a més del suggeriment que podien passar els fets, no se sabia de quina manera, però que podia passar quelcom que en aquests moments estem rebutjant, sí, a part d'això, qualsevol petició d'un regidor d'un grup municipal, la Generalitat, el Departament de Governació ha d'enviar els mossos d'esquadra al ple, al marge de l'autoritat del president de la sessió, que és el responsable de l'ordre del dia del ple, i si això afecta o no afecta el que entenem per autonomia municipal i el respecte a l'autonomia municipal.

Aquest és el punt de discrepància: la política preventiva es va fer dins la legalitat i, posteriorment, l'actuació ha estat clara, contundent i ho continua essent en aquests moments. Per tant, només queda enlaire aquest tema: pot actuar la Generalitat, ha d'actuar dins l'esperit de la norma, de la Llei Municipal, del respecte a l'autonomia municipal, de l'autoritat del que presideix les sessions; ha d'actuar al marge d'aquesta autoritat? Aquest és el tema. Jo entenc que no, i, per tant, voldria dir, amb tots els altres punts, aquest punt de consens i d'unanimitat jo em penso que hi és, és a la Cambra, hi és per part del Consell Executiu i hi és per la Generalitat i, en tot cas, queda oberta la reflexió de l'actuació o no quant a prescindir de l'autoritat del president de la sessió per a poder actuar col·lectivament.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER: Moltes gràcies, Honorable Conseller. Correspon ara substanciar el punt tercer de l'ordre del dia, que és una interpellació sobre la problemàtica del sector de la fruita seca a Catalunya, que formulen els il·lustres diputats senyors Sendra, Paül González i Francesc Vernet. Per presentar la interpellació, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Vernet.

Interpellació al Consell Executiu, tramitada pel procediment d'urgència, sobre la problemàtica de la fruita seca a Catalunya

El Sr. VERNET: Moltes gràcies, senyor President. Senyo-

res i senyors diputats, senyor Conseller, un dels sectors que travessa una forta i llarga crisi dins del deprimit món agrari és el sector de la fruita seca, especialment l'avellana.

Des de la formació de la Comunitat Econòmica Europea, la pagesia catalana, la candorosa pagesia catalana veia aleshores, amb l'utòpic ingrés a la Comunitat, la solució de molts dels seus problemes i el remei de molts dels seus mals, especialment en la producció de fruits dels quals els països comunitaris són deficitaris i que, a la vegada, podien ser una alternativa a altres produccions excedentàries.

En són un exemple les comarques meridionals, on es barregen l'olivera, la vinya, l'ametller i l'avellaner, excedentaris els dos primers i deficitaris els dos segons. Quasi trenta anys durà l'espera i quan arribà el dia de l'ingrés jo diria que començà un nou calvari per a la nostra pagesia, i precisament per causes d'ingrés, el preu del qual una vegada més l'ha pagat l'agricultura. Les precipitades negociacions del Govern central en el Tractat d'Adhesió a la Comunitat ignoraren els sacrificats interessos del camp.

Resulta inconcebible, senyores i senyors diputats, que els negociadors acceptessin sufragar les càrregues originades per produccions excedentàries de la Comunitat ja abans de l'ingrés, i que no són a l'Estat espanyol, com les taxes del cereal i la llet i, en canvi, no aconseguiren, com a contrapartida, el lògic i just tracte favorable per a les produccions dels països membres de què la Comunitat és deficitària.

La manca de revisió i compensació dels tractats preferencials amb països tercers, que permeten exportar, com Califòrnia, ametlles amb un aranzel del 2%; Turquia, avellanes amb un aranzel zero, i amb preus per sota dels costos de producció d'aquí. L'enfonsament del mercat de l'ametlla arrossegà després el de l'avellana.

Cal tenir en compte —i ho subratllo— i agrair l'esforç del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca intentant solucions o, si més no, paliar la greu situació. Al Congrés d'Espanya, el Grup parlamentari de Minoria Catalana formula el 16 de març del 1988 una pregunta al Ministre d'Agricultura; valdria la pena llegir-los el text —no ho faré per manca de temps— i també els textos de les interpellacions, mocions formulades al llarg de tot un any, demanant a l'Administració la solució que no arriba.

Les comarques meridionals de Catalunya n'han patit, especialment, les conseqüències en representar el 90% de la producció de l'avellana de tot l'Estat espanyol. Cal tenir en compte que en alguna comarca, com és el Baix Camp, l'avellaner és un monocultiu i en depèn la supervivència de moltes famílies camperoles.

Senyor Conseller, el pagès, normalment, la seva vida i el seu treball quotidià transcorre i es realitza en un espai encerclat sempre pel mateix horitzó, i les seves reaccions poden derivar dels efectes immediats. Quan les baixes temperatures glacen els seus fruits tot just florits, quan les pedregades arrasen les seves collites tot just abans de collir, quan les llevantades li porten les beneficioses pluges valora els seus efectes a nivell de la seva contrada, sense tenir en compte les pertorbacions atlàntiques, que en són la causa.

És per això que la nostra pagesia per resoldre els seus problemes veu com a primer i principal interlocutor el Govern de Catalunya, tot i que la política de regulació de preus sobrepassa

l'àmbit d'actuació concret de la Generalitat.

Per tot l'exposat, aquest Diputat, en nom del Grup parlamentari que representa, formula la següent interpellació: quins són els propòsits de capteniment del Govern de la Generalitat pel que fa a la problemàtica a què es troba abocat el sector dels fruits secs a Catalunya, en el context de la política agrària que es porta a terme en el marc de la integració en la Comunitat Econòmica Europea.

Gràcies, senyor President; gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER: Moltes gràcies, Il·lustre senyor Diputat. Per contestar la interpellació té la paraula l'Honorable Conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, senyor Miró.

El Sr. CONSELLER D'AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA (Josep Miró): Moltes gràcies, senyor President. La interpellació que ha fet el senyor Diputat té una importància objectiva. Per si mateixa, afecta un producte i uns territoris concrets de Catalunya d'una manera greu, però, al mateix temps, té un cert valor com a element de reflexió, com a element que pot servir per interpretar com es pot entendre la política agrària, com a element de reflexió que permet veure si el marc de joc que determina l'Estatut d'Autonomia amb la seva actual prefiguració és un marc de joc que ofereixi garanties suficients o no. L'origen de la crisi ha estat perfectament explicat: un acord d'adhesió a la Comunitat que no considera els factors preexistents —acords preferencials de la mateixa Comunitat anteriors a aquest acord d'adhesió amb països tercers, concretament amb Turquia; en menor mesura, quant al seu impacte sobre l'avellana, amb Estats Units— que generen —un cop dintre aquestes normes de joc noves— uns efectes negatius —terriblement negatius— per al nostre producte.

Cal dir que aquesta omisió no és l'única del Tractat. Un exemple, calcat d'aquest, el podem trobar en el cas de l'oví; també l'oví era un producte que, des del punt de vista de les recomanacions que es feien abans d'entrar a la Comunitat, havia de ser un producte amb unes perspectives magnífiques, perquè la Comunitat, exactament igual que amb l'avellana, n'era deficitària i, en la pràctica, ha succeït el mateix que amb els fruits secs, perquè el negociador espanyol no va tenir en compte, en aquest cas, els acords preferents que vinculaven la Gran Bretanya amb Nova Zelanda i Austràlia, i que permeten l'entrada, en determinades èpoques de l'any, de carn d'aquests països amb unes condicions de baixa protecció aranzelària imillorable. Però l'oví, a diferència de l'avellana, té, si més no, un mecanisme de compensació: existeixen unes primes als productors d'aquest sector que, encara que no tenen una relació directa causa-efecte, com que es tracta de pessetes, ajuden, faciliten de suportar les èpoques difícils. Amb els fruits secs no.

Hi va haver un fet, un accident greu que tots vostès recordaran Txernòbyl, que va, en certa manera, emmascarar aquest primer impacte. Els efectes de Txernòbyl van representar que, per raons sanitàries, l'avellana turca va entrar en molt escassa mesura, pràcticament no va entrar a la Comunitat, i això va fer que en els primers anys d'integració, aquest efecte pernicios del Tractat no es fes avinent. Però és evident que ha desaparegut aquesta causa, els preus han davallat a la baixa, de forma ininterrompuda, la campanya passada i l'actual, fins a arribar al nivell més baix de la seva història.

Amb aquesta situació, des del nostre àmbit de competències, l'any passat el Departament d'Agricultura va tirar endavant un programa d'acció integral sobre el sector. Un programa que incidia sobre les dues grans vessants del problema, sobre les quals podem actuar: accions relacionades amb la comercialització, accions relacionades amb la millora de l'eficiència productiva. Un programa prou conegut, està editat, tots vostès el coneixen, m'hi referiré molt breument.

En l'àmbit de la comercialització, quatre línies de força concentren la nostra atenció. Una és el foment de l'organització del sector; aquest és un sector que per raons històriques —que seria llarg d'explicar— té una feblesa organitzativa important; estimular la seva organització és absolutament necessari. No té efectes immediats, però pot tenir efectes positius a mitjà termini. La segona —perquè aquesta sí que té efectes immediats i està al nostre abast—, la campanya de promoció del consum d'avellana. Fins ara, s'han realitzat dues campanyes en aquest sentit: una primera a través de la televisió; una segona en el període d'estiu, intentant lligar la seva promoció amb la vinguda de consumidors europeus. El resultat d'això, d'aquestes campanyes avui és quantitativament evident, el consum intern d'enguany és sensiblement superior al consum intern a l'any 88; és una línia, per tant, que cal continuar perquè expressa, de forma ben concreta, que pot representar un palliatiu per al problema.

La promoció de l'exportació, mitjançant les accions que la Generalitat pot endegar en aquest cas, també s'ha fet —tercera línia— i es continua fent, i la quarta ha estat una acció dirigida a la millora de la qualitat. La nostra producció d'avellana pot ser més cara que la turca, però hem de buscar, aleshores, compensacions per la via d'oferir un producte de molta més qualitat. I, en aquest sentit, s'inscriu el conveni realitzat entre l'IRTA i el Centre Gestor de l'Avellana i el protocol per establir pautes de verificació de la qualitat del producte.

En relació amb l'eficiència productiva, una de les línies més importants d'actuació va ser el refinançament de crèdit. El Departament d'Agricultura ha posat a disposició del sector crèdit subvencionat, crèdit a baix interès per import de 485 milions de pessetes; una segona línia d'actuació ha estat la de l'ajut a la modernització de l'empresa agrària, però aquesta en el marc de la política general del Departament; el foment de la creació d'agrupacions de defensa vegetal, com un instrument útil a l'hora de reduir els costos de producció i, en conseqüència, millorar la competitivitat, i la introducció de noves tecnologies i d'adaptacions varietals més adients, que és un procés, si vostès volen, llarg, però evidentment necessari si es vol competir cada vegada amb millors condicions.

Ara mateix estan en curs, per part de la Generalitat, una nova campanya —seria ja la tercera en poc més d'un any— de promoció del consum interior, en aquest cas centrada en les grans superfícies. En aquesta mateixa línia s'està gestionant —jo diria que pràcticament està acabat— un acord amb grans cadenes europees de grans superfícies per a la promoció de l'avellana arreu d'Europa, i, un tercer nivell d'ajuda —aquesta relacionada amb atenuar els efectes de la crisi mentre aquesta duri— que és —que estem estudiant— la possibilitat d'ajudar als pagesos que participen en pagar part del recreixement de l'embassament de Riudecanyes a fi i efecte que això no els representi, en aquests moments, una llosa addicional.

Aquest és el marc en el qual ens movem perquè, realment, és en el qual ens podem moure, però existeixen, en aquest moment, cinc accions absolutament necessàries que poden resoldre d'una manera substancial el problema; cinc accions que signifiquen, d'aplicar-se, passar d'una situació de crisi a una situació de millora, de superació de la crisi per part del sector amb un únic inconvenient —aquestes cinc accions—: que no està a la mans directes del Govern de Catalunya dur-les a terme. Aquestes accions són, en primer terme, perquè tindria un efecte immediat, la intervenció del FORPPA —solicitada pel Departament d'Agricultura el 8 de març—, intervenció del FORPPA perquè faci una retirada parcial de producte que permeti, com és lògic, un increment del preu en el mercat interior, una decisió que és d'estricta competència del Govern central. Un segon element importantíssim amb efectes immediats, amb efectes psicològics sobre el mercat i amb vista a regular, doncs, un futur més clar, que seria establir un calendari d'importacions per als fruits secs en el si de la Comunitat. Un acord que, necessàriament, s'ha d'establir entre Brussel·les i Madrid. I la tercera mesura, elemental a aquesta —que seria innecessari dir-ho—, seria que, d'una vegada, el Ministeri d'Agricultura dictés el Decret corresponent perquè els productors d'avellana es poguessin acollir als ajuts que ja existeixen a la Comunitat i que estan vigents des de principis del mes de març. No té sentit, és absurd que un sector en crisi tingui alguns elements d'ajut en el marc de la Comunitat que no pugui encara atansar-s'hi perquè el Govern del seu Estat no ha elaborat la normativa que fa possible que aquests ajuts estiguin a disposició del productor.

Quarta mesura, importantíssima: l'avellana —com s'ha fet amb multitud d'altres productes, i no seria intel·ligible, no seria comprensible que no es fes així— formi part també de la campanya de promoció del consum a nivell de l'Estat espanyol. Si s'ha fet promoció de productes per al conjunt de l'Estat, de diversitat d'aquests productes, no té lògica que no es faci amb l'avellana. Això que ha sol·licitat, en reiterades ocasions, el Departament d'Agricultura hauria de tenir una resposta positiva.

Cinquena i última mesura: és necessari replantejar a la Comunitat la situació dels fruits secs; és necessari que, d'alguna manera, es tingui present que no és lògic que un principi que forma part de l'essència de la pròpia naturalesa de l'Europa unida, el de la prevalença, el de la prioritat comunitària, no s'apliqui precisament en un producte com aquest. La Comunitat, en aquest sentit, té d'alguna manera un deute, no únicament amb els productors catalans, amb els productors d'avellana de la Comunitat, bàsicament catalans però també italians.

Aquestes cinc mesures representarien, juntament amb el paquet de mesures contemplades en el programa d'acció integral, representarien una possibilitat concreta de superar la situació en aquest moment i d'endegar un procés de recuperació del sector que li permetés encarar el futur sense els traumes que en aquest moment pateix.

I una reflexió final s'escau: els deia, en començar la meua intervenció, que l'avellana tenia importància per si mateixa, com a problema i per la seva incidència social, que era també un factor de pes. El senyor Diputat ens recordava en la seva intervenció que el 90% de la producció d'avellana de l'Estat espanyol es fa a Catalunya, és un producte essencialment català.

Bé, no seria bo que ciutadans, que pagesos d'aquest país, de l'evolució d'aquesta crisi traguessin la conclusió, la impressió que, quan es tracta d'una producció específicament catalana, té un tracte diferent al de produccions que tenen incidències en altres àmbits de l'Estat. És difícil, seria difícil d'entendre que, mentre en aquests moments s'està intervenint, per exemple, per part del FORPPA, a la lletia, a Castella-La Manxa —perquè registra preus de mercat molt baixos, malgrat que és un producte que va fomentar la mateixa Administració central: recordin el *barbecho marrón*—, dic, doncs, que no seria comprensible que mentre s'està gastant diner públic amb la intervenció de la lletia a Castella-La Manxa, amb uns preus molt més baixos, amb una situació del mercat molt més difícil, amb un sector que, bàsicament, al llarg del temps —no ho ha fet amb diner públic, sinó que ho ha fet amb el seu diner—, un esforç de modernització i d'intentar estar al dia, per aquest sector, el de l'avellana, no seria comprensible que no hi hagués un tracte equivalent.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Conseller. L'Illustre Diputat senyor Vernet vol fer ús de la rèplica? (Pausa.) Té la paraula.

El Sr. VERNET: Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats... Senyor Conseller, agraeixo la resposta i l'exposició de mesures que han pres i que pensen prendre en el futur per tal de paliar aquesta greu situació. Ara, atesa, precisament, la gravetat d'aquesta situació i el límit a què ha arribat aquest sector, nosaltres, per tal de donar suport a les accions que pugui emprendre el Departament, formularem una moció subsegüent a la interpellació.

Res més. Gràcies, senyor President; gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Vernet. L'Honorable Conseller vol intervenir? (Pausa.)

Passem, doncs, al quart punt de l'ordre del dia, que és: interpellació al Consell Executiu sobre la política relativa al medi natural, que formularà el Diputat Illustre senyor Antoni Fernández Teixidó, del Grup Mixt. Té la paraula.

Interpellació al Consell Executiu sobre la política relativa al medi natural

El Sr. FERNÁNDEZ I TEIXIDÓ: Molt Honorable President, senyores i senyors diputats, senyor Conseller, en el propassat debat de política general ho vàrem dir, ho repetim avui: ens va semblar que es posava de manifest, amb les intervencions del President Pujol, el que nosaltres entenem que és l'absència d'una política definida i coherent de medi ambient. És cert que, en aquella ocasió, es va prometre la creació d'una nova direcció general —i aquesta vegada la promesa ha estat complerta—, però ens va semblar més un intent d'apaivagar les crítiques de l'oposició, en general, i d'aquest Grup, en particular, que no pas un primer graó per a la reestructuració d'una autèntica política, d'una política agressiva de medi ambient, per part del Consell Executiu.

Del que vàrem discutir aleshores —i penso que és del que ha de discutir aquesta Cambra, i és del que m'agradaria reflexionar plegat amb vostè— era del model de creixement econòmic a Catalunya. Vàrem dir i repetim que enteníem que el model

de creixement, per part del Consell Executiu, era un model de creixement en el qual no cabien consideracions de caràcter ambientalista, i que nosaltres el definíem, aleshores, com un model bàsicament antiecològic. Vàrem poder constatar i continuem ara constatant que, per al Govern de la Generalitat, per al Consell Executiu, no és arribada l'hora encara, l'hora ecològica, i mentre una gran part de la població d'aquest país i de tots els països d'Europa es planteja aquesta qüestió, sembla que nosaltres anem clarament endarrerits, amb les consideracions que serien oportunes. Sense anar més lluny, la setmana passada ens visitaven, en aquesta Cambra, consellers i diputats de la Comissió de Pressupostos i Finances de Baden-Württemberg, i els que vam ser en aquesta reunió recordarem que bona part de la discussió amb la Comissió va girar entorn del que eren problemes de medi ambient, i bàsicament en una qüestió: no es tractava d'aquelles coses que havíem de corregir perquè les havíem estat fent malament molt de temps, sinó que es tractava de discutir seriosament quin és el model de creixement que ha d'impedir, de veritat, que les repercussions siguin les que ara són.

Constatem, per tant, que estem hipotecant, d'alguna manera, el creixement real d'aquest país; aquest creixement de país sa a què ens hem referit en altres ocasions, i estem creant uns danys ambientals que, des del nostre punt de vista, el pagament que haurem de fer per aquesta situació generada ens obligarà a pagar més interessos, i interessos elevadíssims, dels que caldria i dels que serien necessaris.

L'actualitat d'aquest debat és, jo penso, coneguda per tots els diputats d'aquesta Cambra: una mostra recent n'ha estat la Conferència de Londres, amb els seus acords; una altra mostra recent n'ha estat la Conferència de l'Haia, amb els seus acords; un altre exemple n'ha estat l'última reunió del World Economic Forum, on va tenir una intervenció molt destacada un centrista —en aquest cas, l'ex-Primer Ministre francès, Raymond Barre—, i textualment deia —i m'agradaria citar-ho aquí—: «La dècada dels noranta obre una nova era de l'economia mundial, en la qual el creixement econòmic serà el centre d'atenció en tots els països desenvolupats». Era una opinió que va recollir, penso jo, solidaritat àmplia en tots els assistents a la reunió, i que venia a explicitar quin pot ser un dels problemes més greus que tots els països afrontin la propera dècada, tant al món occidental com arreu del planeta.

Aturar la destrucció del medi ambient, millorar l'estat del medi ambient no vol dir, no obstant això, la representació d'un fre al creixement econòmic, sinó tot al contrari: nosaltres creiem que el que hem de decidir plegats és la lluita contra un determinat model de creixement econòmic, el model salvatge de creixement econòmic. És més, diríem que el mateix sector del medi ambient pot representar, i representa, de fet, un important mercat en contínua expansió. Això es comença a reconèixer arreu, i en aquesta línia estan donant prioritat al component ambiental la majoria de països de la Comunitat Econòmica Europea. No obstant això, tant a l'Estat espanyol com a Catalunya sembla que aquesta no és l'orientació decidida comunament.

Nosaltres, els centristes, pensem, senyores i senyors diputats, que no cal esperar més, que és necessari no esperar més, i que, a més, és més fàcil i més econòmic posar-nos, en aquest nivell, d'acord immediatament amb el nivell existent a Europa.

Nosaltres no volem veure una Catalunya més degradada de la que tenim; quan nosaltres parlem tot sovint —i el President Pujol acostuma a fer-ho— sobre l'estimada Baviera, i la posem com a exemple, Baviera és un exemple clàssic del que significa la degradació ambiental, i pensem que encara hi som a temps, si som capaços de portar una política decidida respecte al medi ambient. Cal evitar que, quan entri en funcionament el Mercat Únic Europeu, se'ns pugui acusar —espanyols i catalans—, i amb tota la raó, de *dumping* ecològic, i per això ens hem de marcar com a prioritat inqüestionable l'adequació de tota la nostra producció a les directives europees, directives que sí que existeixen, però directives de les quals pràcticament ningú fa cas. És aquesta una tasca immensa : s'ha de fer des d'ara, i, en aquest sentit, pensem que algunes de les propostes —que no les discutirem avui, però que les presentarem a la Moció subsegüent a aquesta interpellació— poden posar Catalunya al capdavant de la preocupació ambiental a Espanya, i un dels països capdavanters a Europa —idees com les que discutirem properament, sobre el síndic ecològic o els agents ecològics, penso que poden ajudar que Catalunya assumeixi aquest paper.

Voldria fer-li, a més, senyor Conseller, una reflexió que em sembla molt important : per a nosaltres, els centristes d'aquesta Cambra, la política mediambiental, a més, és un tema ideal per aprofundir l'autonomia de Catalunya. Tenim un instrument idoni per fer que aquesta autonomia s'aprofundeixi. Vostè es preguntarà com; doncs, probablement, promulgant —cosa per a la qual tenim competències exclusives— una llei catalana de medi ambient, o creant una cada cop més necessària conselleria de medi ambient. De fet, bona part dels governs de la Comunitat Econòmica Europea posseeixen un ministeri de medi ambient : Alemanya Federal, que és un país organitzativament semblant al nostre país, compta bàsicament amb ministeris a cada un dels lands, que els permeten assumir la preocupació respecte al medi ambient; si parlem de Baviera, per exemple, existeix un ministeri de desenvolupament regional i assumptes ambientals; si parlem dels esmentats Baden-Württemberg, hi ha un ministeri específic del medi ambient. Per a nosaltres és fonamental l'existència d'una conselleria i fer d'aquesta existència, d'aquesta conselleria, una prioritat política bàsica —pensem que arreu de l'Estat espanyol i, òbviament, aquí a Catalunya.

Senyores i senyors diputats, que l'estat de la natura a Catalunya està degradat i no ha millorat, no ho diem únicament nosaltres, sinó que és l'opinió manifestada amb l'actualitzada revisió del *Llibre blanc de la gestió de la natura*, patrocinat, com és sabut, per la prestigiosa Institució Catalana d'Història Natural. Cito textualment una part de la síntesi-resum d'aquesta revisió : «Els nostres pressupostos ambientals», diuen els autors, «fan riure o plorar», opinió, aquesta, compartida pel recent informe del Síndic de Greuges; ho diuen també, senyores i senyors diputats, les associacions conservacionistes. En definitiva, és una constatació generalitzada, i només una miopia generalitzada permetria que no ens adonéssim del moment en què la nostra conservació del medi ambient es troba a Catalunya.

Recordo una recent entrevista entre el President Pujol i el President González, en la qual el nostre President reivindicava, molt correctament, la llengua com un element clau de la nostra identitat; per a nosaltres, centrists, la terra és un element clau de la nostra identitat, la conservació del medi ambi-

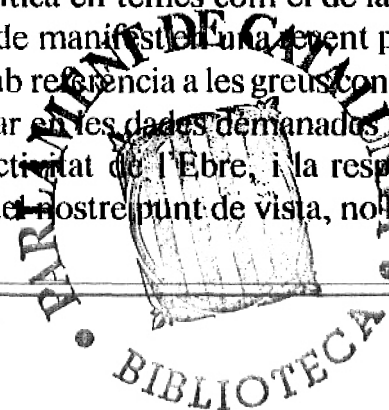
ent és un element clau de la nostra identitat, i penso que faríem bé tractant, tots plegats, d'evitar la destrucció d'aquesta identitat, i és una responsabilitat que recau sobre nosaltres, sense que els altres tinguin massa a dir-hi.

Voldria expressar-li, amb molta brevetat, alguns fets concrets que, des de la nostra perspectiva, evidencien aquesta manca de voluntat política per resoldre alguns dels problemes més urgents que ara tenim. Si parlem de la Llei d'Espais Naturals, l'article número 8 contempla l'elaboració anual, per part del Consell Executiu, d'un informe sobre l'estat i l'estratègia de protecció i conservació i millora dels espais naturals a Catalunya. Nosaltres hem demanat aquest informe; aquest informe, el tenim aquí; és un informe que vostè em permetrà que el qualifiqui, Conseller, de molt genèric, també de bastant confús, que tracta de cobrir un expedient, i pensem que no resol la informació necessària ni els elements de gestió suficients que ens permetin creure que les coses milloren a casa nostra. Encara li diré més : de fet, no s'hi inclouen, per exemple, moltes de les competències en medi ambient que té la seva Conselleria, i pràcticament els espais naturals tenen a veure amb la Conselleria d'Agricultura, però no pas amb la de Política Territorial.

En segon lloc, la mateixa Llei contempla també, en el seu article 35, la creació i les competències del Consell de Protecció de la Natura, i també també fa esment d'algunes de les funcions de la Comissió Interdepartamental del Medi Ambient, creada per Decret de l'any 80. Sabem que, amb data 12 de desembre del 88, a partir de la creació de la Direcció General de Medi Ambient, ha quedat suprimida la CIMA, després de vuit anys, pràcticament, de no existir; en el Decret 239/86, del 4 d'agost, es regulen la composició i les competències del Consell de Protecció de la Natura : doncs bé, no tenim nosaltres, els centristes d'aquesta Cambra, cap notícia que cap dels dos organismes hagi funcionat mai, ni tan sols que s'hagin reunit. Quina hauria de ser, des de la seva perspectiva, senyor Conseller, la sanció per aquest tipus d'infracció, quan pensem que és un instrument d'importància extraordinària per cuidar seriosament del medi ambient a casa nostra?

En un altre ordre de coses, aquesta Llei dona també una importància cabdal al Pla d'Espais d'Interès Natural, al qual dedica tot el Capítol III : doncs bé, gairebé quatre anys després, aquest Pla encara no ha estat aprovat pel Consell Executiu.

Hem parlat d'alguns greus incompliments, d'una mostra d'un conjunt molt ampli; no li faré referència de les pluges àcides al Berguedà, de l'enverinament dels nostres rius, de l'erosió del nostre sòl, del que pateixen els nostres boscos... Hem esmentat aquests temes —i n'esmentaré ara tres o quatre més— perquè pensem que són temes en els quals podem tenir l'acord suficient com per endegar una política que solucioni problemes, des del punt de vista de la Conselleria, que poden ser resolts. La resta d'aquesta llista —més àmplia— inclouria qüestions tan fonamentals des de la nostra perspectiva com la manca de transparència política en temes com el de la seguretat, la qual cosa hem posat de manifest en una recent pregunta al Conseller d'Indústria, amb referència a les greus contradiccions que hem pogut observar en les dades demanades per nosaltres, respecte a la radioactivitat de l'Ebre, i la resposta del Conseller d'Indústria, des del nostre punt de vista, no ha servit

per aclarir la confusió existent al voltant de la qualitat d'aquestes aigües, protagonistes del que sembla imminent transvasament.

Ens podríem referir també al menyspreu que es fa dels estudis d'impacte ambiental, com s'està posant de manifest en els casos del pantà de Rialb o en el de la presa de Margalef, cas, aquest, paradigmàtic d'una política, d'una manera d'entendre la política, ja que, després d'una raonable reelaboració del projecte inicial, sembla que, al final, un cop més, es passarà per damunt del molt negatiu impacte. Ens agradaria que no fos així, però hom té la sospita que és això el que pot succeir respecte a Rialb i respecte a Margalef. Podríem parlar també de l'absència total de qualsevol model energètic, fins i tot dins de l'estatal —factor clau del tipus de creixement i, en concret, de l'impacte sobre la natura.

Acabaré amb dos temes aparentment tan diferenciats, però tan importants com són els residus i la matança d'ocells, però que requereixen, tots dos, senyor Conseller, senyores i senyors diputats, urgent solució.

Respecte al primer, malgrat els importants esforços de la Junta de Residus, continuem com abans, amb una situació més que caòtica; sembla que ja no estranya ningú que es puguin trobar a casa nostra 2.000 bidons de residus abandonats en un descampat. I fets com aquests es produeixen amb una alarmant freqüència. L'Administració continua sense adonar-se de la sortida legal dels residus industrials, i reconeix que només uns 0,9 milions de tones l'any, de les 3,7 produïdes, tenen un tractament controlat. I això, senyor Conseller, ens sembla particularment greu: admetre —i ho fan perquè no queda cap altre camí— que 0,9 milions de tones l'any, d'un conjunt de 3,7 de les produïdes, estan només controlades, i la resta, completament descontrolada. I això passa malgrat que tenim una legislació homologable amb Europa, però, un cop més, aquesta no es respecta. Pensem que tenim una bona legislació, però aquesta legislació serveix de ben poc. Compartim, de fet, la satisfacció de tenir aquesta legislació, però de res ens serveix si no es respecta.

I, per acabar, voldríem parlar dels ocells, d'un problema que, veritablement, s'han endegat una quantitat de mesures molt importants a Europa i que serveixen de ben poc quan aquests ocells arriben a l'Estat espanyol.

Com s'ha denunciat recentment —el Consell d'Europa, entre altres moltes qüestions— s'està exterminant —i ens consta— cada any una quantitat ingent d'ocells que, per mètodes prohibits pel conveni de Berna —com sabran, vigent al nostre país des d'octubre del 86—, i que, segons càlculs, poden arribar a la increïble xifra de sis milions, tan sols per la tècnica de la caça amb vasc. Part d'ells, a més a més d'espècies protegides per la Llei de Protecció dels Animals —una de les millors lleis aprovades en aquest Parlament—, estan protegits per les lleis europees; lleis que, una vegada arriben a Catalunya, malgrat l'esforç que sembla, o diuen que es fa, serveixen per a ben poc.

Senyores i senyors diputats, senyor Conseller, quan nosaltres discutim la Moció, li presentarem —li ho avanço— deu mocions concretes, que són deu propostes concretes, per tractar d'arreglar la situació. Mentretant, voldria que recollís el malestar, la preocupació, la greu preocupació dels centristes d'aquesta Cambra, que pensem que ens fem ressò d'una si-

tuació generalitzada a aquest país, per la situació en què el medi es troba a Catalunya.

Moltes gràcies, President. Moltes gràcies, senyores i senyors i diputats.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyor Fernández Teixidó.

Modificació de l'ordre del dia

Atesa la igualtat d'objectius d'ambdues interpellacions, s'acumularà la tramitació de la present amb la número 11 de l'ordre del dia. Té la paraula l'Illustre Diputat senyor Víctor Gimeno, del Grup parlamentari d'Iniciativa per Catalunya.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política relativa al medi natural

El Sr. GIMENO : Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, tot i que hem coincidit pràcticament en el temps, potser els meus objectius, quan vaig presentar aquesta interpellació, no eren exactament els mateixos que els que ens ha comentat l'Illustre Diputat Antoni Fernández Teixidó, perquè jo, quan fa tres mesos vaig presentar aquesta interpellació, el que esperava, d'alguna manera, era que se'ns pogués aclarir quina era l'actuació de la Direcció General del Medi Ambient, que estava creada per Decret 360, del 12 de desembre del 88, i que l'adscribia, aquesta Direcció General, al Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Cal fer constar que aquesta Direcció General del Medi Ambient, com a estructura de medi ambient, era l'última que s'ha creat a l'Estat espanyol, en el conjunt de totes les autonomies que existeixen. No vull dir amb això que fos l'última a prendre alguna mesura, però sí dir que, com a estructura, era l'última. I jo tenia l'esperança que, en la contesta del Conseller, se'ns planifiqués una política ambiental global per al territori, que comprenia que podia ser dins de la dependència del Departament, ja que, aquest Departament de Política Territorial i Obres Públiques, és el que major incidència té sobre el tema del medi ambient, i és un dels departaments que tenen més recursos i actuacions sobre aquest tema.

També, la lectura de la introducció o del preàmbul del Decret, em feia tenir algunes esperances; deia que, a través del Decret, es permeti dedicar els màxims esforços per poder aconseguir l'adequada protecció de l'entorn, i estigui basat, fonamentalment, en una gestió unitària —recalco «unitària»— dels diversos aspectes que incideixin en l'adopció d'una política de preservació del medi ambient —i a mi la definició d'objectius em semblava molt correcta. Ara, quan vaig analitzar el Decret ja vaig veure que mancava una notable àrea a incloure dins d'aquesta Direcció General: era tot el que fa referència al control i a la gestió dels parcs naturals i reserves naturals parcials, i també a la protecció de la fauna, la flora i la vegetació que, fins llavors, portava aquesta gestió la Direcció General de Política Forestal, que depenia del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. Així ho vaig dir en el debat dels Pressupostos: que considerava que més de 1.100 milions d'aquesta Direcció General de Política Forestal no eren de política forestal, sinó que eren de medi ambient, i vaig dir que esperava que això es pogués corregir i, per tant, es pogués acumular dins del Depar-

tament de Política Territorial i Obres Públiques.

Què diré jo de tota esperança? Com deien els llatins : *spes vana*; és a dir, les esperances s'han difuminat bastant. En tot cas, el que puc dir és que he arribat a un grau de confusió tan gran que el que desitjava és que avui poguéssim arribar aquí a veure si es pot resoldre algun dels meus dubtes.

Primer dubte que tinc. Diu : «Es qualifica la meua interpellació...» Jo vaig fer una interpellació dient : «Quins són els propòsits de capteniment del Consell Executiu respecte a la política del medi ambient»; i em titulen, al *Butlletí Oficial del Parlament* : «Interpellació sobre el medi natural». Bé, jo dic : «medi ambient»; «medi natural», entenc jo que és el mateix; per tant, no hi ha confusió, o no hi hauria d'haver confusió. Ara bé, la confusió quan ve? Quan la Direcció General de Política Forestal del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca passa a anomenar-se, mitjançant el Decret 34, del 24 de febrer d'enguany, Direcció General del Medi Natural, i llavors és quan jo tinc la meua confusió : qui em contestarà avui, el Conseller de Política Territorial o el Conseller d'Agricultura? Al Conseller d'Agricultura, sembla que és un tema que, tot i que parlem del medi natural, no li afecta, ja que se n'ha anat.

Quina altra confusió? Estructurem la Direcció General del Medi Ambient mitjançant un decret, el Decret 62, del 10 d'abril. I jo, quan comparo quina és l'estructura de la Direcció General del Medi Ambient, de Política Territorial, o la Direcció General del Medi Natural, d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, segueixo traient moltes confusions, perquè a l'article primer del Decret de la Direcció General del Medi Ambient diu : «Té per finalitat establir directrius generals de la política de medi ambient i coordinar aquestes actuacions amb la protecció de la natura». Què passa entre «medi ambient» i «natura»? És que són qüestions diferents?, plantejo jo; no sóc capaç d'entendre-ho.

L'article primer del Decret de reestructuració del Medi Natural diu que té com a funcions «la protecció, conservació, foment i propostes relatives a la utilització racional dels recursos naturals renovables i també, entre altres coses, el manteniment i reconstitució d'equilibris biològics en l'espai natural». Hi ha superposició d'un i l'altre, o què és el que passa? A part de les competències que li estableix l'article 2 del Decret 360 de la Direcció General del Medi Ambient, posa «protecció de l'ambient atmosfèric», posa «control de residus industrials», «protecció d'espais afectats per activitats extractives» i «recaptar informació, juntament amb el DARP», sembla que hi ha una certa col·laboració, «de cara a elaborar un informe sobre l'estat i estratègia de protecció, conservació i millora dels espais naturals a Catalunya».

Bé, a l'hora d'estructurar aquesta organització, es crea, dins de la Direcció General del Medi Ambient, un Servei de Preservació de l'Entorn Natural; dins de la Direcció General del Medi Natural, una Subdirecció General de Conservació de la Natura. Dins de la primera —del Servei de Preservació de l'Entorn Natural— hi ha una Secció d'Espais Naturals; dins del Medi Natural, hi ha un Servei de Parcs i Espais Naturals. Continua havent-hi, no solament competències compartides, sinó, en tot cas, barallades. Hi ha un Servei d'Activitats Extractives al Medi Ambient, i hi ha una Secció de Conservació de Sòls i Terrenys Naturals al Medi Natural. I, més confusions encara : hi ha un Servei de Protecció de l'Ambient Atmosfèric al Medi

Ambient, i hi ha un seguiment de la pluja àcida per part del Departament d'Agricultura, suposo que adscrit a l'actual Direcció General del Medi Natural. En definitiva, què passa amb tot això? A mi em sembla que, o bé hi ha un confusionisme de conceptes —i, en això, em puc permetre..., he hagut de recórrer a la *Gran enciclopèdia catalana*, per veure si era jo que estava confós— : què és *medi*, què és *ambient* i què és *natural*, i els ho llegiré. Diu : «*Medi* : Conjunt de condicions ambientals que constitueixen el marc on s'esdevé l'existència d'un ésser viu o d'una comunitat»; el *medi* comprèn tots els factors que influeixen en el desenvolupament d'un organisme, llevat del genètic, i posa, al darrere : «Equival a *ambient*»; *medi* equival a *ambient*. Busco *ambient*, diu : «Conjunt de factors físics, químics i biològics a què està sotmès un ésser viu; equival a *medi*». Llavors, de què ve tot aquest confusionisme? Jo entendria que hi hagués una subdirecció, dins de la Direcció General de Medi Ambient que fes referència específica al medi natural per diferenciar-ho del medi en els seus aspectes de contaminació, control de residus industrials, etcètera. El que no puc entendre de cap manera és que hi hagi una Direcció General de Medi Natural i una Direcció General de Medi Ambient, dependent de dos departaments diferents, i això jo esperaria que m'ho aclarís el Conseller de Política Territorial.

Penso que, en definitiva, el que fa el Departament de Política Territorial és aglutinar algunes funcions de Sanitat, com la del control de residus sòlids urbans, el control de la contaminació de platges; de l'Administració local, indústries i activitats classificades, i altres activitats que ja eren pròpies del Departament de Política Territorial, com és el control i la gestió d'alguns —alguns— espais naturals, en tant que el DARP —el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca— crea, amb aquesta Subdirecció General, una sèrie de funcions de defensa contra l'erosió, de protecció de la flora, la fauna i la vegetació, i de control dels ecosistemes i manteniment d'equilibris biològics. Què fem amb això? Una política de pedaços. I per què ho dic així? Perquè entenc que hi ha una baralla de competències entre un departament i l'altre, que amaguen el fons de la qüestió. I el fons de la qüestió, quin és? Que hi ha una manca de voluntat real per articular una veritable estratègia ambiental global al nostre territori. Basada en què? En la manca de consciència del problema de degradació del medi natural o en una aposta clara d'aquest Consell Executiu per una política expansiva en la qual val tot mentre produeixi benefici econòmic, i en què les actuacions per a la salvaguarda del patrimoni natural estan fetes sempre més com a reacció a denúncies i pressions des de fora del Govern i com una justificació per dir que ja estem fent alguna cosa : hem fet una llei, hem fet un decret, hem fet altres coses.

Avui en dia, hauríem de tenir en compte que estem en un món en què les agressions al medi no són agressions molt localitzades, sinó que moltes tenen conseqüències planetàries. Només faré un simple resum de les més destacades : accidents nuclears com el de Txernòbyl, la destrucció de la capa d'ozó de l'atmosfera; la devastació de les selves amazòniques, amb totes les conseqüències; l'extensió de les pluges àcides a molts quilòmetres de distància dels focus productors; l'escalfament de les capes baixes de l'atmosfera i els canvis climàtics notables, com és el que enguany hem patit arreu de Catalunya, de la sequera, indiquen que aquests problemes requereixen una

atenció molt important per part de l'Administració.

En canvi, què fem aquí?, i no vull repetir dades que s'han donat: no apliquem amb diligència les pròpies lleis de protecció i de control de la natura que fem des d'aquest Parlament. No controlem la potabilitat de les aigües que consumim o, almenys, no la controlem d'una manera correcta. La majoria de les aigües residuals que s'aboquen des de les diverses poblacions no estan depurades; no hi ha un control suficient sobre els residus urbans i industrials sòlids; no es vigila el compliment de les mesures de control d'emissions, tant sòlides com líquides, com de gasos, per part de les indústries, i els exemples els tenim des de la petroquímica, de Tarragona fins a les tèrmiques de Cercs i d'Andorra de Terol i els efectes de la pluja àcida. Es continua creixent, en definitiva, sense cap planificació ni ordenació del territori, és a dir, no treballem gens de cara a una política de reequilibri territorial que significa un major respecte o una reducció del consum de l'energia, i estem fent grans obres, com podrien ser el minitransvasament de l'Ebre a Tarragona, amb totes les conseqüències de desequilibri territorial que això ens pot portar.

I tot això, no ho estic dient des d'una òptica partidista, sinó que això ve avalat per un treball fet per científics —aquí tinc el llibre *Natura, ús o abús*, segona edició—, en el qual han participat més de cent trenta especialistes de la natura del medi ambient, i que em permetria, per acabar, fer alguns comentaris respecte a la introducció del llibre. Diu aquest llibre, dirigit per Ramon Folch i Guillén, secretari de redacció —que suposo que molts el coneixeran perquè és qui dirigeix el programa *Mediterrània*, de TV3—; diu: «Pressions selectives i ben fonamentades somouen, de tant en tant, consciències parlamentàries, i és així com neixen alguns espais protegits, però el país, simultàniament, es degrada implacablement. No acabem de reeixir a fer baixar els rius amb aigua neta, a tenir aire sempre respirable o platges presentables. Ens envoltem de deixalles i singularment les ciutats amb hortets il·legals d'aspecte tercermundista, perquè, en síntesi, controlem millor el procés, però el país se'ns deteriora. Voldriem que els nostres governs ultrapassessin l'Administració i fessin política, autèntica política ambiental, perquè podrien ser ells qui fessin veure el problema als ciutadans i no pas esperar-ne pressions per corregir-lo.» Diu: «No podem defugir semblantment el tema dels elements humans que intervenen en aquest procés. El nou ordre polític no ha estat capaç d'apartar d'escena els agents responsables del desori anterior, alguns dels quals, formalment reconvertits, serveixen els nous amos amb la mateixa blasmable falta d'imaginació.» I acaben dient: «Això, és una guerra de desgast que guanyarem a base de reforçar constantment la logística. És una qüestió d'opinió pública, de convenciment general, de vergonya col·lectiva. Guanyarem quan una àmplia majoria», es refereixen de ciutadans, «ho voldrà. Per això creiem en l'educació ambiental, en els mecanismes de sensibilització i d'informació. Defensem el país perquè no és pràctic viure en un entorn deteriorat, ni ètic transferir-lo fet malbé. Aquesta llarga i cansada guerra serà guanyada per tots o perduda per tothom; així de simple. Es tracta, purament, de viure i de deixar viure.»

Anem en aquesta línia, senyor Conseller?

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Gimeno. Per donar resposta a ambdues interpellacions, té la paraula l'Honorable Conseller senyor Molins.

El Sr. CONSELLER DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES (Joaquim Molins): Molt Honorable senyor President, senyores i senyors diputats, il·lustres diputats interpellants; en primer lloc, agrair l'acceptació de l'acumulació d'ambdues interpellacions, perquè, com ja ha estat dit, han estat formulades de manera pràcticament idèntica, en el sentit de quin serà el capteniment del Consell Executiu en matèria de medi ambient —no així en el títol de les interpellacions, però sí que en el seu contingut.

Crec que amb una referència que els faré respecte als projectes d'aquesta recentment creada Direcció General del Medi Ambient, que, en definitiva, serà qui aplegui la política mèdio-ambiental del Govern de la Generalitat, contestaré pràcticament tot el contingut de la interpellació de l'Il·lustre Diputat senyor Fernández i Teixidó, i em referiré després, molt particularment, a la formulada pel Diputat Gimeno, en el sentit de com està organitzada la Direcció General del Medi Ambient i les possibles contradiccions que ell hi veu entre les competències del Departament de Política Territorial i les competències del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.

En una primera etapa, la inexistència d'una legislació mèdio-ambiental, adaptada a les necessitats de Catalunya i congruent amb els principis i les directives de les Comunitats europees, obligà a donar prioritat a la creació d'un cos legislatiu específic, amb la normativa i els instruments jurídics administratius necessaris. Com a conseqüència, el Parlament de Catalunya promulgà, en el decurs de les seves primeres legislatures, una dotzena de lleis relatives al sanejament d'aigües residuals, residus industrials, protecció de l'ambient atmosfèric, protecció dels espais naturals, etcètera, les quals han requerit, ulteriorment, un exhaustiu desplegament legislatiu, concretat en un important nombre de decrets, ordres i altres disposicions.

L'aplicació d'aquestes lleis ha comportat, en alguns casos, la creació d'òrgans ambientals amb capacitat operativa per a la gestió d'aspectes específics i autonomia jurídica i econòmica, com ara, per exemple, la Junta de Sanejament o la Junta de Residus. En altres ocasions, ha significat la declaració protectora d'espais naturals amb valors rellevants, a vegades sota perills imminents de degradació o de destrucció. Actualment existeixen a Catalunya un parc nacional, set parcs naturals, tres paratges naturals d'interès nacional, i una cinquantena de reserves naturals.

El marc legislatiu mèdio-ambiental bàsic ha restat completat amb la promulgació del Decret 114/1988, del 7 d'abril, d'Avaluació de l'Impacte Ambiental. L'especial significació que ha adquirit la protecció del medi ambient, reflectida en el nostre país en el prolix ordenament legislatiu esmentat, ha aconsellat d'unificar en un òrgan ambiental específic la gestió de diferents aspectes que incideixen en la preservació de l'entorn. Així, el Decret 360/88, del 12 de desembre, ha creat la Direcció General del Medi Ambient, adscrita al Departament de Política Territorial i Obres Públiques.

La Direcció General del Medi Ambient, a més d'establir les directrius generals de la política del medi ambient i la seva coordinació amb la protecció de la natura, exercirà funcions en matèria d'activitats classificades, incloses les tasques referents a l'avaluació d'impactes ambientals i a residus urbans, protecció de l'entorn natural, control de la contaminació de les aigües marines i de les platges, protecció de l'ambient atmosfè-

ric, planificació, control d'emissions i d'immissions, etcètera, i també la recerca i la divulgació en relació amb les tecnologies netes. L'ampli ventall de funcions assignades a la Direcció General del Medi Ambient permetrà assolir una més gran eficàcia en la intervenció sobre els molts i variats aspectes que incideixen en la protecció de l'entorn.

Ens trobem, doncs, davant l'inici d'una nova fase, una vegada completat el marc legal i fixada l'organització administrativa. En aquest context, la política ambiental del Consell Executiu es desenvolupa en la línia marcada per les Comunitats europees en el quart Programa d'Acció sobre el Medi Ambient —1987-1992—, instrument bàsic per a la política comunitària en aquesta matèria. Conseqüentment, l'actuació es fonamentarà en els principis següents: principi d'acció preventiva. Es concretaran actuacions, com el Pla d'Espais d'Interès Natural, l'aplicació del procediment d'evaluacions d'impacte ambiental, el desenvolupament de la xarxa de control de la contaminació atmosfèrica, el Pla Director per a la Gestió dels Residus Industrials de Catalunya, etcètera.

Segon: el principi de correcció dels perjudicis en el seu origen. S'aplica en les accions d'execució dels plans de sanejament per al tractament de residus *in situ*, per als plans de restauració dels espais afectats per activitats extractives, etcètera.

Tercer: el gran principi que el contaminador paga. És el cas de l'aplicació del cànon de sanejament d'aigües, la taxa d'eliminació de residus, mesures correctores de les activitats classificades, tractaments *in situ* —com filtres, depuracions, incineradores, abocadors, etcètera. L'objectiu fonamental és posar el desenvolupament socio-econòmic al servei de l'home en un medi ambient que ofereixi les millors condicions de vida, i compatibilitzar aquest desenvolupament amb la necessitat creixent i imperativa de conservar l'entorn natural.

Pel que fa referència als diferents àmbits de l'acció sobre el medi ambient, les línies mestres de l'actuació de l'Administració de la Generalitat seran exposades a continuació: en matèria d'espais naturals, l'aprovació del Pla d'Espais d'Interès Natural, confeccionat conjuntament amb el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca —com ho ordena la Llei—, permetrà dotar d'una protecció bàsica els espais naturals amb valors més rellevants. Al mateix temps, aquest Pla esdevindrà el marc de referència per a futures declaracions de parcs naturals i d'altres modalitats de protecció especial, sens perjudici que s'actui molt particularment en la consolidació d'aquells espais ja declarats, mitjançant la millora de dotacions d'infraestructura, de mitjans humans i tècnics, etcètera. En aquest moment, el Pla d'Espais d'Interès Natural es troba en període d'audiència als ens locals, com és prou conegut, i pensem que podrà ser aprovat pel Consell Executiu el mes de juliol. El Pla comprèn uns cent quaranta espais naturals, la superfície total dels quals equival al 18,3% del territori total de Catalunya.

L'aplicació de la Llei 12/1981, del 24 de desembre, relativa a la Restauració d'Espais Naturals afectats per Activitats Extractives, ha assolit una incidència notable, com vaig tenir oportunitat de comentar en aquesta Cambra fa quinze dies, aproximadament, arran d'una interpellació d'un altre il·lustre diputat.

A curt termini, pràcticament totes les explotacions autoritzades d'acord amb la legislació minera, comptaran amb un programa de restauració aprovat. La tasca és feixuga i costa molt actualitzar les explotacions. Actualment, es duu a terme un se-

guiment sistemàtic del compliment de les determinacions dels programes de restauració establerts. En el futur, s'intensificaran les mesures necessàries per garantir la restauració final d'aquells altres terrenys objecte d'extraccions que, per diverses causes, es desenvolupen al marge de la legislació de mines. Les fiances dipositades com a garantia de la futura restauració —com vaig tenir oportunitat ja de referir-m'hi— superen els 1.500 milions de pessetes.

D'altra banda, s'incrementarà el control de la contaminació de les aigües marines i de les platges, desenvolupat fins ara amb notable eficiència, al mateix temps que es promouran aquelles actuacions de millora ambiental que resultin necessàries, i s'accentuarà la divulgació de la informació als usuaris.

El sanejament de les aigües continentals continuarà desenvolupant-se a través de la construcció i de l'explotació de les infraestructures necessàries, d'acord amb les previsions del Pla de Sanejament de Catalunya. Aquest Pla s'ocupa de la millora de la qualitat dels recursos hidràulics, sobre la base de la Llei del Parlament 5/81. La part executada del Pla de Sanejament el juny de 1988 recull 16.561 milions de pessetes d'obra realitzada; 22.475 milions d'obra compromesa i en marxa, i els costos d'explotació fins al moment representen gairebé 4.000 milions de pessetes —3.992, exactament. El cost total del Pla representa un volum d'inversió de 85.843 milions de pessetes; el cost d'explotació, 58.000 milions, i per altres conceptes, entre els quals hi ha els ajuts a la indústria per a l'establiment de les seves pròpies mesures de sanejament, 35.243 milions de pessetes.

La unificació administrativa de funcions relatives a la protecció de l'ambient atmosfèric permetrà assolir una actuació més eficaç i operativa. Aquesta unificació administrativa —com deuen conèixer les il·lustres senyores i els senyors diputats d'aquesta Cambra— està pendent de la seva sustentació amb un projecte de llei que el Consell Executiu envià a la Cambra a principis d'aquest any.

Es completarà l'elaboració dels mapes de vulneració atmosfèrica. També es desenvoluparà el control dels focus emissors, i també la xarxa de control de les immissions, per tal de dur a terme les actuacions adients per a la protecció i correcció de la contaminació atmosfèrica. Aquest any és previst iniciar un projecte de xarxa automàtica de control a l'entorn de Tarragona, amb un pressupost de 300 milions de pessetes.

L'atribució a les comarques de facultats en matèria d'activitats classificades possibilitarà una més gran efectivitat i agilitat; d'altra banda, d'acord amb el Decret 114/88, del 7 d'abril, l'aplicació del procediment d'avaluació d'impacte ambiental de determinats projectes d'obres, instal·lacions o activitats susceptibles d'originar efectes amb especial incidència sobre el medi ambient, adquirirà una significació creixent. Els corresponents estudis d'impacte ambiental han de sotmetre's a un procediment específic, que inclou la informació pública i que culmina amb la declaració d'impacte formulada per la Comissió Central d'Indústries i Activitats Classificades, dependent, a partir d'aquesta nova reorganització, de la Direcció General del Medi Ambient.

Finalment, cal fer esment del tema específic dels residus industrials i urbans; a partir de l'elaboració del Mapa d'instal·lacions de residus urbans, s'impulsaran les instal·lacions de tractament que, en funció de llurs característiques i àmbits de

servei, resultin tècnicament i econòmicament més adequades. Altrament, el Pla Director per a l'execució dels residus industrials a Catalunya esdevindrà el marc de referència de les actuacions significatives en gestió de residus d'origen industrials, circumstància que permetrà la promoció urgent de les infraestructures més necessàries per al tractament i l'eliminació d'aquests residus.

És evident que, sense un bon control de les activitats industrials pel que fa a la destrucció de residus, aquest Pla tindrà ben poca eficàcia; per tant, la Junta de Residus ha elaborat un cens —d'acord amb les declaracions dels mateixos interessats— d'aproximadament 3.000 productors de residus. També caldrà actuar amb energia en aquelles empreses que no compleixen la normativa establerta; solament a títol d'exemple cal remarcar que, enguany, la Junta de Residus ha sancionat per un import de 2.900 milions de pessetes diferents empreses i que hem tramès una denúncia a la Fiscalia de Tarragona per tal que instrueixi una querrela per delictes ecològics a una empresa de Bellvei, com ha reflectit la premsa fa poques setmanes.

Voldria aclarir a l'Il·lustre Diputat senyor Fernández Teixidó unes xifres que ha donat respecte al nombre o les tones de residus industrials... Ell ha fet referència —entenc— al conjunt de residus industrials, és a dir, incloent els residus industrials assimilables a urbans i, per tant, que tenen un tractament d'eliminació específic. D'acord, o sumant-se a les tones de residus urbans, la Junta de Residus, en la seva determinació de residus industrials no assimilables a urbans, xifra aquesta quantitat de tones en 1.200.000, de les quals ja avui reben tractament unes 400.000, a través de tractaments fets a l'interior de les mateixes empreses, en el si de les mateixes empreses, amb procediments que han gaudit de subvencions de la Junta de Residus i amb autoritzacions, òbviament, també, de la Junta de Residus, en el decurs d'aquests anys, i, per tant, ens quedarien per tractar unes 800.000 tones l'any de residus industrials no assimilables a urbans, que són les que preveu d'eliminar o tractar el Pla de Residus al qual he fet referència, i que està en fase pràcticament acabada d'elaboració.

Aquest rigor, junt amb tota mena de col·laboració i assessorament als industrials, farà possible que gradualment resolguem la contaminació dels residus industrials; també estem disposats a col·laborar amb els municipis en la tasca d'eliminació de residus sòlids urbans, no solament amb subvencions, sinó també amb assessorament tècnic i, si cal, en l'elaboració d'un mapa per tal de resoldre les dificultats d'ubicació que se'ns plantegin.

Entenc, senyor President, senyores i senyors diputats, que amb aquesta intervenció, si més no, es posa de manifest la voluntat política —que ha estat posada en dubte o, si més no, posada en qüestió per l'Il·lustre Diputat senyor Fernández Teixidó—, voluntat política que existeix en el si del Govern de la Generalitat, que ja ha existit en tot l'ordenament jurídic promogut al llarg d'aquests anys pel Govern de la Generalitat, i a la qual s'intenta donar eficàcia, precisament, amb aquesta Direcció General del Medi Ambient, que tinc com a tasca molt prioritària per part de l'actuació del responsable del Departament que els parla.

Entenc que no s'està compromentent el creixement sa del país, a què ha fet referència el senyor Fernández Teixidó; precisament, la utilització acurada de les noves tècniques mèdio-

ambientals seran les que han de permetre, i són les que ens estan permetent créixer a ritmes importants durant aquests anys; les noves tecnologies en sanejament d'aigua, les noves tecnologies en residus industrials, les noves tecnologies netes, que des de l'inici del procés de producció comporten la desaparició de residus actualment existents en els processos industrials actualment utilitzats, són les que ens han de permetre el creixement —i el creixement sa— d'aquest país. No és cert que el pressupost mèdio-ambiental del Govern de la Generalitat sigui escàs; si, com es fa en altres llocs que compten amb òrgans únics de temes mèdio-ambientals, se suma el pressupost pròpiament de la Direcció General del Medi Ambient o de la Direcció General del Medi Natural, els molts recursos implicats en els programes, per exemple, de sanejament d'aigües, a què ja he fet esment, els recursos econòmics dedicats a Catalunya per salvar o salvaguardar el medi ambient, són extraordinàriament importants; no existeix, doncs, senyor Diputat —voldria que la meua intervenció l'hagués tranquil·litzat en aquest sentit—, manca de voluntat política del Govern, ans al contrari, una molt decidida voluntat política d'actuar en aquest camp mèdio-ambiental.

Senyor Gimeno, certament, com vostè sap, els diferents models que utilitzen les administracions per vetllar pels temes mèdio-ambientals són extraordinàriament diversos; pràcticament, pràcticament, cada país té una organització diferent a l'altra, i si ens hi fixem a nivell de comunitats autònomes, en el cas de l'Estat, també és així. Unes comunitats amb governs autònoms han decidit crear agències mèdio-ambientals; és un model utilitzat també a nivell d'Estats en altres llocs, agències mèdio-ambientals, que no totes elles tenen poders executius, que vetllen per la promoció, però no, moltes vegades, pel control, que inclouen en aquests casos, pràcticament, tot el camp del medi ambient, però torno a dir que reparteixen, a través dels diferents departaments sectorials, el control de moltes d'aquestes tasques. És, probablement, un dels temes més controvertits, que ha estat més en discussió per part dels tècnics, quina és la millor manera d'organitzar-se, els governs, quant als temes mèdio-ambientals? Nosaltres, el Govern de la Generalitat, estem en aquest moment actuant decididament amb un determinat model, que és aquell que inclou, per part d'una direcció general específica, el control pràcticament de tots els temes mèdio-ambientals, que deixa a mans de l'Administració hidràulica temes tan importants per al medi ambient com és el sanejament hidràulic, el sanejament de les aigües, que fins i tot aquests dos queden recollits sota la responsabilitat d'un únic Conseller, el de Política Territorial i Obres Públiques, aquests dos àmbits tan lligats, sanejament d'aigües continentals i medi ambient i que, conjuntament amb el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, incideixen sobre el medi natural. De quina manera? El planejament dels espais naturals es fa conjuntament; és el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, conjuntament amb el Departament de Política Territorial i Obres Públiques, qui està confeccionant el pla d'espais, per exemple, i qui ha creat tots els espais, parcs naturals, reserves naturals, que fins avui s'han creat, deixant i recollint la gestió específica d'aquests espais —perquè tenen a veure amb la vida animal, amb la vida de les flors i plantes—, deixant la gestió específica d'aquests espais a la direcció específica del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. És a dir, s'incideix des

de la Direcció General del Medi Ambient en la planificació dels espais i es deixa la gestió específica al Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. És un model utilitzat en moltes administracions —certament no en totes—, moltes d'elles —les administracions mèdio-ambientals— recullen omnicomprendi- vament totes les competències; aquest és un model que existeix i, si més no, el Govern de la Generalitat té voluntat de tirar endavant les tasques mèdio-ambientals amb aquesta distribució de competències que obliga a una coordinació que intentem dur amb eficàcia els responsables d'ambdós Departaments —com ho intenten també els responsables de les Direccions Generals respectives—, i que crec que està donant uns fruits molt profitosos en aquest curt espai de temps en què, si més no, jo, tinc la responsabilitat del Departament de Política Territorial i Obres Públiques.

Òbviament, en el torn de rèplica estaré en disposició d'ampliar els aspectes que els Il·lustres senyors Diputats interpellants creguin convenients.

Gràcies, senyor President; gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, Honorable Conseller Molins. El senyor Fernández i Teixidó disposa d'un termini de cinc minuts per fer la rèplica.

El Sr. FERNÁNDEZ I TEIXIDÓ : Senyor President, senyores i senyors diputats, senyor Conseller, la veritat és que, començant la seva intervenció de la manera com l'ha començat, ha suscitat en mi grans esperances, entre altres coses, perquè ens venia a dir que ens donaria resposta a totes les qüestions que havíem plantejat. Després, quan l'he sentit —malgrat que el comprenia, després li diré per què—, home, sentia una certa frustració, perquè jo crec que no ha donat resposta a les preguntes en les quals els centristes estem interessats.

Jo comprenc el seu paper : estem davant d'una interpellació, una interpellació de caràcter general; li preguntem pel seu capteniment o el capteniment de la seva Conselleria, i vostè ens respon genèricament, amb aquelles coses que pensa fer. Ens parla, lògicament, de les lleis aprovades, de les passes donades, dels principis, de les línies o lleis mestres, lleis directrius del seu Departament, i a mi això em sembla interessant per fer-me una idea de quin és el capteniment; en definitiva, és bona part del que es pretén.

Però a vostè, ara, jo li demanaria un esforç, senyor Conseller, perquè entengui quin és el meu paper aquí. El meu paper no és brindar-li a vostè l'oportunitat —que ho faig gustosíssimament— que ens expliqui quin és el capteniment només del seu Departament, sinó de suscitar un debat polític sobre aquelles qüestions que entenem d'interès i que no veiem resoltes en la seva intervenció.

És a dir, que les qüestions que nosaltres hem plantejat penso que requereixen —no sé si aquest és el marc més idoni; possiblement vostè ens aclarirà més coses en la rèplica, en parlarem en la propera sessió, i tindrem altres reunions—, però jo, el que vull és portar a aquest Parlament el que entenc que són les preocupacions de bona part dels ciutadans de Catalunya, i vull dir-li que, en la resposta que vostè dóna, senyor Conseller, sospito que no deixàriem tranquil·litzats aquests ciutadans concrets que tenen problemes concrets a determinats indrets de Catalunya.

Jo seré molt breu, perquè penso que li hem de donar l'opor-

tunitat que vostè, específicament, ens contesti, però li faré deu preguntes concretes, deu, i em donaré per satisfet si vostè me les contesta, i ho entendre, si no té temps de contestar-me-les totes, però les deu concretes són aquestes : són l'objectiu polític d'aquest debat.

Primera : m'agradaria conèixer el seu model específic de creixement; ja sé que volem un país sa. Què hem de dir? Vostè ha de dir el mateix que jo, i tots plegats estem pel model sa de creixement, però jo vull conèixer un model de creixement que situa, des del Consell Executiu, la perspectiva del que, en medi ambient, hem de fer a Catalunya. Quina és la clau amb la qual el Consell Executiu pensa, de fet —no amb paraules, sinó de fet—, amb la promulgació de lleis a què vostè ens feia referència i amb altres que haurem de promulgar, fer respecte a això.

Segona qüestió : quin serà l'impuls que, el que parlem del sector de medi ambient —és a dir, allò que pot permetre noves i alternatives mesures que no ens obliguin permanentment a estar rectificant allò que hem fet malament—, quin és l'impuls, des del punt de vista legislatiu i des del punt de vista d'ajuts, que pensa endegar la Generalitat respecte a aquests nous sectors alternatius? Quina és, per tant, la política de medi ambient amb el que entenem desenvolupament del sector de medi ambient.

Tercera pregunta : sí o no a una llei catalana de medi ambient?

Quarta pregunta : la seva valoració concreta —no d'una frase— sobre el *Llibre blanc de la gestió de la natura*. Quina ha estat la seva valoració? Què pensa el seu Departament, amb un document de tanta importància, del qual no conec la seva opinió ni la del seu Departament? I, el més important, les conclusions d'aquell llibre i, pràcticament, les dificultats que aquest llibre esmenta com a molt difícils de superar amb l'actual política de medi ambient que porta endavant el Consell Executiu.

Cinquena : la seva opinió concreta sobre l'informe de l'estat i l'estratègia de protecció i conservació i millora dels espais naturals de Catalunya. «Jo li dic que aquest és un informe que, evidentment, possiblement cobreix un paper de caràcter ritual que permet que tinguem aquí un instrument, que parlem...». No, no : jo vull conèixer la seva opinió, quina opinió té vostè d'aquest informe i si vostè, com a responsable de la seva Conselleria, està satisfet o no d'un informe d'aquestes característiques.

Sisena qüestió : l'endegament concret de la composició i competències del Consell de Protecció de la Natura —quan i com. Ens ha fet una temptativa; m'agradaria conèixer quina és la composició, quins plantejaments tenen sobre això.

Setena qüestió : la seva opinió respecte als problemes que avui hi ha de radioactivitat a l'Ebre i del transvasament que se'ns anuncia, quina és la seva posició. I d'aquests informes contradictoris de l'Ebre, amb el transvasament i el caràcter radioactiu d'aquestes aigües i aquests informes contradictoris als quals jo em referia, respecte a la Conselleria d'Indústria.

La seva posició —vuitena pregunta— respecte a l'estudi d'impacte i el que finalment es pensa fer respecte a Rialb i a Margalef, concretament —això podrà dir-m'ho vostè amb molta brevetat.

La novena qüestió : quin és el tractament que des del model

energètic de Catalunya es pensa donar, relacions amb el model energètic espanyol, si n'hi ha, i com ho veu, vostè, això.

I, per últim, les solucions que vostè pensa que per resoldre un problema... —m'ha contestat perfectament bé i em dono per satisfet pel que fa al tema dels residus—, voldria conèixer la seva opinió sobre el tema de la matança d'ocells que vostès poden endegar aquí a Catalunya per evitar justament la liquidació en els termes que s'està produint en el nostre país.

Ni tan sols li demano, Conseller, que vostè em respongui les deu preguntes, sinó que penso que aquestes són deu preguntes que han d'encetar un debat seriós aquí, de respostes concretes : no n'hi ha prou amb el plantejament general, sinó que a mi m'agradaria conèixer —i penso que són molts, els ciutadans de Catalunya—, amb el to que el caracteritza i amb l'amabilitat que caracteritza les seves intervencions, que vostè es pugui expressar respecte a què pensa envers les deu qüestions que jo li he plantejat.

Moltes gràcies, senyor Conseller; moltes gràcies, senyores i senyors diputats. Gràcies, President.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, senyor Fernández Teixidó. El senyor Víctor Gimeno té tràmit de rèplica per cinc minuts.

El Sr. GIMENO : Gràcies, senyor President. En la resposta del Conseller, jo he trobat molt de continuïtat i poc d'imaginatiu, d'atenció especial o de prioritat de cara al problema del medi ambient. Dic això perquè ha fet una sèrie d'exposicions de caràcter molt general, i no se'ls han aclarit, a alguns dels diputats d'aquesta Cambra, algunes actuacions específiques i clarament diferenciadores del que es feia fins ara.

Jo he anat apuntant que «es faran les actuacions que siguin necessàries», «es farà el que es cregui convenient», se seguirà amb el pla que s'està portant a terme... És a dir, hi ha una continuïtat : «dedicarem majors recursos», però sempre sense especificar quins majors recursos, quina major atenció i quines actuacions concretes es faran en determinats llocs.

Jo voldria comentar-li una contradicció que he vist, una contradicció gran; diu : «aplicarem o apliquem el gran principi : el contaminador paga». Jo voldria que m'expliqués una de les actuacions concretes, de les poques concretes que ha dit, és a dir, qui paga la xarxa automàtica de control a Tarragona i aquests tres-cents milions, perquè resulta que de les informacions que hi ha dels diversos consellers d'aquí resulta que la indústria petroquímica de Tarragona no contamina i, és clar, si no contamina, evidentment, aquestes indústries no deuen pagar. Llavors, tot el problema que hi ha allà, de major incidència en diversos tipus de malalties, de diverses olors i de diverses sensacions estranyes que tenen aquella gent deu ser una malaltia psicològica, degut als llums o a les diverses formes que tenen les indústries, perquè és clar que les indústries no contaminen, o almenys així es diu. Perquè hi ha un problema : quan hi ha una determina fuita de gas o una determinada sensació olorosa en aquell territori, resulta que no se sap qui és el focus contaminant i, com que és difícil saber qui contamina, és difícil aplicar aquest principi de «qui contamina, paga».

Jo li voldria fer una observació, al Conseller, i és que aquest principi té greus deficiències d'aplicació, com és aquest cas, i té, a vegades, conseqüències que es fa difícil de resoldre. No sempre una actuació de caràcter contaminant es pot resoldre pagant, perquè tota una degradació d'un bosc no s'arregla amb

diners; una pluja àcida en un determinat territori provoca una destrucció del medi natural o del medi ambient —repeteix que, per mi, és el mateix— d'una àmplia zona, que això no es recupera en segles. Per tant, com fem pagar al contaminador potencial els efectes del que ha fet?

Em sembla que, aquest principi, tant de bo que l'haguessin aplicat fins ara : no ho han fet, però l'hauríem d'anar superant per aquell principi que «el contaminador no ha de contaminar». Aquesta és la filosofia, que moltes vegades s'ha aplicat per l'altra via, i el que hauríem de tenir és aquesta filosofia principal, el contaminador no ha de contaminar; és a dir, hem de prendre les mesures preventives necessàries en tots els aspectes —contaminació de l'aigua, residus sòlids, abocaments, etcètera— que facin que no hi hagi contaminacions, no hi hagi abocaments, no hi hagi productes incontrolats que provoquin circumstàncies desagradables, i moltes vegades molt nocives per al medi ambient, i llavors tindriem molts menys problemes.

Diu que moltes vegades la solució sol identificar-se amb l'abolició de la causa, tot i que és difícil trobar la causa, però, si s'aboleix la causa, sol ser la millor solució a aquests problemes. Per tant, el principi de «qui contamina, paga», a mi, no em serveix.

Jo voldria insistir en el que li plantejava, que és la contradicció entre l'existència d'aquestes dues direccions generals, i ho dic perquè en una part de la seva intervenció deia : «La unificació administrativa sobre el tema del control de l'ambient atmosfèric» —ho ha dit així— «ens durà una major eficàcia». I això és cert : si uns tenen una part de competència i els altres tenen una altra part de competències, i uns altres encara tenen més competències, resulta que, tot i coordinant, tot i que vulguem coordinar moltes coses, no s'arriba a una gran eficàcia, i la mateixa Comissió Interdepartamental del Medi Ambient podria ser la mostra que no és prou coordinar, sinó que es requereix una direcció eficient.

Per tant, jo veig molt poc convenient que continuem mantenint aquesta dualitat : Direcció General de Medi Ambient, al Departament de Política Territorial i Obres Públiques, Direcció General del Medi Natural, al Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, entre altres coses perquè els mateixos funcionaris del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca tenen una mentalitat d'explotació, perquè ho diu la mateixa definició del Departament —Agricultura, Ramaderia i Pesca és explotació de recursos—, i aquests funcionaris que eren explotadors de recursos en aquests moments són reciclats —com deia abans en la intervenció que fa referència al Llibre Blanc, deia que ara són els que preservaran aquests recursos—, tenen unes deformacions —per no dir-ho d'una altra manera— que els inhabiliten, i crec que seria molt més fàcil que això ho assumís, clarament i concretament, ara per ara, el Departament de Política Territorial i Obres Públiques, i que no hi hagués coordinació, sinó que hi hagués una direcció única.

I en aquest sentit serà la proposta que nosaltres farem : que l'ideal pensem que no seria tampoc que fos un Departament de Política Territorial, sinó que fos una agència o fos —per què no?— una pròpia conselleria del medi ambient, la que es creés aquí. Per què? Perquè ha de fer una política de control, aquesta agència o aquesta conselleria, de control dels impactes ambientals en la línia que, en un 70 o un 80%, diu que fa avui la Direc-

ció General del Medi Ambient, o que farà, i hauria de fer una política conjuntada amb aquesta de protecció de les zones i de les espècies protegides. Tot això també hauria d'anar juntament amb una bona tasca d'educació ambiental : pensem que hi ha d'haver una tasca de formació de tots els nois i noies que avui estudien a Bàsica i a ensenyament mitjà, per tal que aquest concepte —que el medi que ens envolta és escàs, que l'hem de conservar i l'hem d'estimar— pugui tenir els seus efectes, no ja en la nostra generació, que molts potser és difícil de reciclar-los, però sí en aquestes futures generacions, i això hauria d'estar en contacte molt estret amb Ensenyament.

En definitiva, jo el que li plantejaria és si hi ha previst —o, si no, nosaltres ho plantejarem així— un únic organisme de medi ambient dins del Govern de la Generalitat que coordinés totes aquestes activitats i fos independent de qualsevol departament, que el que hauria de fer, en tot cas, és controlar l'actuació d'aquests departaments.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, senyor Gimeno. L'Honorable Conseller vol fer ús de la contrarèplica? *(Pausa.)* Doncs, té la paraula.

El Sr. CONSELLER DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES : Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, intentaré respondre a les qüestions concretes formulades, algunes de les quals dient que no les puc respondre, però que intentaré almenys aclarir en el que pugui.

Ens deia el senyor Fernández Teixidó que continua sense veure la política general, diguem-ne, el model de creixement del país. Jo crec que el model de creixement no té només la vessant ambiental; el creixement és quelcom molt més ampli : es podria entendre o interpretar dins del que pretén fer, per exemple, el Pla Territorial General de Catalunya, que, com l'Il·lustre Diputat sap, des de fa temps està elaborant-se i que, avançant en el procés d'elaboració, en el seu dia, probablement d'aquí a un any, aproximadament, podrà ser finalitzat. És, òbviament, un procediment viu, que no s'acaba mai; és a dir, quan un fa una planificació no és per deixar-la allà quieta, sinó que haurà de tenir les correccions que la mateixa activitat i les divergències respecte al model planificador..., que la realitat vagi imposant, s'haurà d'anar implementant al llarg del temps. No és, per tant, un model estàtic, no és una fotografia estàtica, però serà un instrument que ens permetrà discutir en profunditat això que l'Il·lustre Diputat vol, el model de creixement del país, un debat en el qual un aspecte serà el del medi ambient, però que, òbviament, no és només l'aspecte del medi ambient.

Respecte al tema en concret del medi ambient, sí que, si més no, ho he intentat, donar el que és el nostre model de medi ambient, que no és res més que recollir el model de medi ambient de la Comunitat Econòmica Europea. Fóra difícil que no fos així, perquè tots coneixem la poca eficàcia que poden tenir mesures de medi ambient fetes en un territori relativament petit i que no tinguin en compte el que es fa en els ambients que de fet afecta el seu propi medi ambient, els més propers —tots coneixem, i són prou coneguts, doncs, els problemes entre Alemanya i França, etcètera, de com la contaminació d'un dels països pot derivar-se cap a un altre.

Per tant, creiem que els nostres objectius de medi ambient han d'estar, lògicament, d'acord, o han d'estar posats d'acord amb els objectius generals europeus, que és l'estructura econòmica i política en la qual estem inclosos, i és per això, i no pas

per un caprici, que he llegit aquests tres grans principis, que són els tres grans principis de l'acció de medi ambient europea : el principi de l'acció preventiva, el principi de correcció dels perjudicis en el seu origen i el principi que el contaminador paga —he sentit que al Diputat senyor Gimeno no li agrada; és la política de medi ambient europea : el contaminador paga; després m'hi referiré més en profunditat. Aquests són els tres grans principis de la nostra acció ambiental.

Convençuts, i això potser té més referència respecte al model de creixement, que es qüestiona l'Il·lustre Diputat —i és lògic que ho faci, i és important que tots plegats ho fem, però crec que no és aquí i en aquest moment, sinó en la definició del model de creixement, que vindria donada pel projecte o el pla territorial general de Catalunya— quines són les conseqüències específiques de la política de medi ambient respecte al creixement, i ja li he fet esment que les noves tecnologies, les tecnologies netes, els recursos que esmercem i que esmerçarem sobre la base del pla de residus, el pla de residus del Govern central, que esmerçarà..., sembla ser que ara ja, definitivament —i diria que, en aquest sentit, la Presidència espanyola de la Comunitat donarà un impuls important a tots els temes de medi ambient generals i als recursos de què respecte als temes de medi ambient podran gaudir les diferents administracions, i també els privats—, hi té un capítol importantíssim, quant a recursos, la investigació en tecnologies netes, l'eliminació de residus, òbviament, quan aquests es produeixin, però, sobre la base d'això, l'estudi de tecnologies netes que ens permetin processos productius que, procurant i ajudant el creixement general del país, no ens malmetin el nostre ambient.

Sí que crec que he donat temes concrets, i entenc jo que importants, i amb això respondria a dues preguntes que pràcticament coincidien entre els dos Diputats interpellants. Home!, estic segur que si jo no hagués dit que anem a fer un pla d'espais i que serà aprovat el mes de juliol, que protegirà el 18,2% del territori, s'hauria sentit en aquesta Cambra que això era absolutament fonamental per protegir el medi ambient. I aquí, doncs, he dit que el mes de juliol el Govern de la Generalitat aprovarà, si s'escau —almenys aquesta serà la proposta conjunta del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i del meu Departament—, aprovarà un pla d'espais que protegirà el 18,2% del territori. Alguna influència tindrà sobre el medi ambient; estic segur, si més no, que la seva no-existència hauria estat posada com a manifesta manca de voluntat política, per part del Govern, que no existís un pla d'espai. Aquest pla d'espai s'està —com deia— en aquest moment donant informació als ens locals, concretament als consells comarcals, s'ha fet ja..., pràcticament crec que aquest dijous, demà, acabem l'última informació, i el 18,2% del territori quedarà protegit amb aquesta figura superior de protecció, de la qual després s'han de deduir figures parcials més en profunditat —parcs naturals o reserves naturals—; quedarà protegit el 18,2 del nostre territori, que tindrà, òbviament entenem nosaltres, un impacte molt important respecte a la preservació del nostre medi natural.

També he dit una cosa que entenc que és important —no el fet que la digui, sinó el fet que siguem capaços de fer-la—, que és el tema dels residus industrials. Ja se n'han fet : les 400.000 tones que avui ja són reciclades de residus industrials per part de les mateixes empreses han obeït a programes concrets apro-

vats per la Junta de Residus, molts d'ells subvencionats des de la Junta de Residus, molts d'ells —basant-se en aquest principi que el contaminador paga— fets per les mateixes empreses i que avui ens permeten que el problema que tinguem —que no per això deixa de ser gros— en comptes de ser d'1.400.000 tones és de 800.000 —això ja està fet, és el que s'ha fet al llarg d'aquests anys—; la legislació ens ha ajudat, la legislació que ha fet el Govern de la Generalitat i aquest Parlament, i l'acció del Govern, des de la Junta de Residus, és la que ha fet realitat això : 400.000 tones ja tractades en el territori de Catalunya.

Els he explicat que el pla de residus està en una fase d'elaboració molt propera a la seva finalització. De fet, de fet, tenim ja calculades les instal·lacions que són necessàries, com a mínim, per a la posada en marxa del pla : cinc abocadors, cinc abocadors de residus industrials a Catalunya, dues o tres plantes de tractament físico-químic i una planta incineradora —aquest és el projecte. I la seva ubicació, i la seva ubicació, serà, lògicament, en les zones més properes a la generació d'aquests tipus de residus, que, com vostès saben, són fonamentalment a Catalunya en tres àrees específiques : molt principalment la zona conformada per la Regió I, la zona al voltant de Girona-riu Tordera i la zona de Tarragona; aquestes són les grans zones creadores de residus industrials. Aquestes instal·lacions s'ubicaran —per una qüestió no només d'eficàcia econòmica, de resoldre el problema, sinó també buscant la millor ubicació des del punt de vista físic i de realitat dels terrenys—, s'ubicaran al més proper possible a les zones generadores dels residus.

Per tant, un pla de residus que donarà tractament, donarà tractament, a través de la seva posada en marxa, a aquestes 800.000 tones. No sé si som la darrera comunitat autònoma que ens hem organitzat en matèria ambiental, o almenys que ha creat una Direcció General del Medi Ambient —com ens deia l'Il·lustre Diputat—; sé que no serem l'última, sinó, més aviat, la primera que posarà en marxa instal·lacions d'aquesta naturalesa. Per tant, no només advertiments de coses que s'han fet..., que es faran, sinó també de coses que s'han fet i que jo crec que tant pla d'espais com pla de residus industrials conformen una realitat molt diferent de la que moltes vegades hom es pensa.

També és important tot el tema —al qual ja vaig fer molta referència en profunditat— de la cura de la restauració de les pedreres, de les explotacions d'extraccions, de les matèries extractives, etcètera..., importantíssimes, estan tenint un efecte molt important sobre el país, cosa que mai s'havia fet, que mai s'havia pensat, que és la restauració d'aquelles matèries extremes com a recurs natural de la pròpia terra.

Llibre Blanc de la Natura : òbviament, òbviament és un tema que es té en compte des del Departament i que la mateixa Direcció General està discutint o comentant les conclusions i l'elaboració, ja, i la discussió de les conclusions amb els equips redactors d'aquest Llibre Blanc, d'aquest informe sobre la natura, importantíssim, malgrat que no sempre coincidim amb les conclusions a què arriba —cosa, per altra banda, que és perfectament lògica, plausible, i que ha d'ésser admesa com a creativa i com a positiva en un país democràticament organitzat com ara el nostre.

Transvasament de l'Ebre, contaminació radioactiva : diuen que els esforços inútils provoquen melangia. A mi, li haig de dir que em provoca una certa melangia haver dedicat tantes i

tantes hores a donar explicacions a aquesta Cambra, arran d'intervencions d'altres diputats, i no només no haver calmat, doncs, la por o les inquietuds del Diputat interpellant, sinó que, pel que veig, fins i tot haver-les provocat en alguns d'altres que, en aquell moment, no les havien exposat. Crec que està previst, és previst, que a través d'una proposta no de llei d'aquesta Cambra presenti un informe davant de la Comissió respectiva —si no hi fos previst pel projecte, per la proposta no de llei, jo mateix ho demanaré i crec que això estava previst per al mes de maig o el mes de juny—, on espero que quedi absolutament clar, absolutament clar, que si no ens preocupa la contaminació radioactiva del riu Ebre és, simplement, perquè no existeix, simplement perquè no existeix; per això no ens preocupa la contaminació radioactiva del riu Ebre i per això no ens preocupa, òbviament, la realització del transvasament d'aigua del riu Ebre cap a les zones de Tarragona, que —com és el compromís del Govern— serà fet, serà una realitat, l'estiu de 1989, és a dir, d'aquí a pocs mesos.

Estudi d'impacte de l'embassament de Rialb : com vostè sap, senyor Diputat, aquesta és una obra que realitza, d'acord amb l'acord de traspassos de competències, realitza el Govern central. I l'estudi d'impacte ha estat fet pel Departament i ha estat tramès a l'administració que té la competència de realització de l'obra, que és qui ha de treure a informació pública, conjuntament amb el projecte de l'obra, el projecte d'impacte ambiental. Per tant, estarà inclòs dins de la informació pública.

Matança d'ocells : és un dels temes que —no perquè no siguin importants— no li puc respondre ara. Em comprometo a donar-li una resposta sobre la seva preocupació del tema de la matança d'ocells.

Ens deia —i aquí vull incidir novament— el Diputat senyor Gimeno que ell no està d'acord amb el principi que el contaminador paga, i que hi ha casos en què no tot s'arregla pagant : òbviament, senyor Diputat, estem absolutament d'acord. El que sí que s'arregla pagant, i és el principi o l'aplicació del principi que el contaminador paga, és que... són l'eliminació dels efectes contaminants permesos. Hi ha activitats que provoquen uns residus que no poden ser realitzades perquè els residus que provoquen no poden ser eliminats, hi ha activitats prohibides, hi ha activitats que no es poden fer; les que estan permeses, d'acord amb tots els reglaments, amb totes les directives —europees, etcètera—, són aquelles en què es pot eliminar les conseqüències d'aquell procés productiu que provoca aquell..., l'existència d'aquell residu : és aquí on juga el principi que el contaminador paga. És a dir : aquell que contamina, aquell que en el procés productiu o d'utilització de la natura crea un residu possible... o una contaminació que pot ser —que pot ser— resolta a través d'algun procés d'eliminació d'aquesta contaminació, és aquest individu, és aquesta empresa, aquesta persona jurídica o física, la que ha de proveir el pagament de l'eliminació de la contaminació que ell, amb la seva actuació, ha provocat. Però sempre de la contaminació permesa, no de la prohibida per la legislació existent.

En general —i faig referència específica ara al tema de la xarxa de control atmosfèric de la zona de Tarragona—, en general —i no li donaré el cas concret perquè el desconec; també li respondré en el seu moment, si m'ho permet, perquè no tenia prevista aquesta qüestió concreta—, en general, el que es fa és, en el procés intern de producció, tot allò que ha de fer per

no contaminar de forma no permesa l'atmosfera o les aigües, etcètera, va a cost del mateix creador de la contaminació, i tot allò que es pot considerar control, per part de l'Administració, fent ús de les seves competències, control de l'Administració fent ús de les seves competències de l'activitat o de la possible contaminació o del mal funcionament de l'obligació que té de complir la descontaminació provocada, això, normalment, es fa a càrrec de les administracions. És a dir : en el cas concret, doncs, de les indústries de Tarragona, elles tenen obligació, òbviament, d'eliminar les seves immissions, les seves emissions, fins als límits permesos en la llei, i aquesta xarxa de control serveix per controlar, per controlar que aquestes emissions estan dintre de la legalitat. Ells han de tenir, per tant, i fer les seves inversions per posar en límits permesos les seves emissions; nosaltres, l'Administració que controla, ens farem càrrec del control —torno a dir-ho—, del control d'aquestes emissions. Òbviament —ja li he dit— aquest és el principi general; no sé, el cas específic de Tarragona, com s'està plantejant, i li'n donaré àmplia informació quan disposi d'ella, que serà immediatament, quan pugui assabentar-me'n.

Ha tornat a insistir en medi ambient, medi natural, les contradiccions que això li sembla que provoca. Hem anat, precisament, a reconduir sota una única competència les competències ambientals. És a dir, no es pot dir que no existeixi avui a Catalunya un òrgan encarregat del medi ambient; hi ha un únic organisme encarregat del medi ambient, que és la Direcció General del Medi Ambient. He dit abans que, el Medi Natural, el que fa és gestionar aquells espais que, de comú acord, i promoguts bàsicament per la Direcció General del Medi Ambient, es creen a Catalunya. La gestió específica no és una política, no entra dintre ja de la política ambiental : és la creació de l'espai i els objectius de l'espai. Certament, diu l'Il·lustre senyor Diputat, una de les tasques del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca és la d'explotar els recursos : òbviament, però no només explotar els recursos, també té altres tasques, el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, i és perfectament plausible que sota un únic departament hi pugui haver direccions generals la tasca de les quals és l'explotació dels recursos agrícoles i ramaders i una altra la tasca de la qual sigui la protecció o l'explotació d'un espai natural, pel que fa a la conservació de determinada flora i fauna. I aquesta és la tasca específica del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, però quedi clar que les competències en matèria ambiental estan absolutament i totalment definides, pel Govern de la Generalitat, en el si de la Direcció General del Medi Ambient.

Gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, Honorable Conseller. Saltem ara al dotzè punt de l'ordre del dia, que és : Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu, tramitada pel procediment d'urgència, sobre el Fet Religiós a Catalunya, presentada pel Diputat Excel·lentíssim senyor Jordi Solé Tura, del Grup Socialista. El Diputat senyor Solé Tura té la paraula.

Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre el Fet Religiós a Catalunya

El Sr. SOLÉ I TURA : Senyor President, senyores i senyors diputats, jo haig de dir d'entrada que, tant jo mateix com a di-

putat com el Grup que represento, hauríem preferit no presentar una moció, perquè ens semblava que les coses ja havien quedat prou clares amb la interpellació. Però ens ha semblat necessari presentar-la per dues raons, que s'entenen molt fàcilment.

Primer, perquè —com tots vostès van poder comprovar— el senyor Conseller de Benestar Social no va contestar cap de les preguntes de la interpellació; es va limitar a fer unes disquisicions filològiques sobre el sentit de la seva intervenció a la Comissió de Benestar Social, si era una informació o era una recomanació, ben a desgrat del sentit —que a mi em sembla perfectament inequívoc— de les paraules que ell va dir, tal com les vaig rellegir jo mateix en aquesta tribuna. Segona raó, perquè el senyor Conseller es va ratificar, punt per punt, en el que havia dit, en comptes de tenir el que jo crec que hagués estat l'elegància política i la prudència política de reconèixer purament i simplement que s'havia equivocat; tots ens equivoquem moltes vegades en la vida i és important saber reconèixer quan un s'ha equivocat i quan l'altre té raó, perquè si ell ho hagués fet, en aquell moment, hauríem quedat tots més tranquils i l'assumpte no hauria passat a ser, com és, un problema polític important.

Com vostès hauran comprovat, la Moció, la Moció se centra exclusivament en el tema de la separació entre l'esfera religiosa i l'esfera política que figura a la nostra Constitució, i no se centra en el tema de si els recursos estan bé o estan malament, perquè això és una cosa que s'ha de resoldre d'una altra manera, amb uns altres instruments, i perquè nosaltres també som favorables que Catalunya tingui el màxim nombre de recursos en benestar social, i som favorables que efectivament augmentin, tot i que a vegades, doncs, tenim el temor que moltes vegades aquests recursos, si es tenen, no s'utilitzen precisament per a benestar social, sinó més aviat per fer una mena de competència deslleial a molts ajuntaments, sobretot quan no estan dirigits per la coalició que governa la Generalitat.

Per això volem insistir en els interrogants que vaig plantejar l'altre dia, i pràcticament els haig de repetir, o gairebé repetir, perquè els problemes són els mateixos, no han variat en una setmana. I voldríem, per tant, saber a l'hora de fer la nostra votació definitiva de la Moció, exactament, doncs, com queden les respostes a aquestes preguntes.

I la primera és, com ja vaig dir, que el senyor Conseller no va fer les seves manifestacions, ni s'hi va ratificar després, aquí, com un ciutadà privat, sinó com a membre del Consell Executiu de la Generalitat, en dos actes oficials d'aquest Parlament : primer a la Comissió i després al Plenari. Per tant, i partint del principi de responsabilitat solidària que consagra el nostre Estatut, aquest Diputat i el Grup que represento, és clar, insistim a preguntar si l'opinió del senyor Conseller és compartida, com a posició oficial, per tot el Consell Executiu.

Volem, doncs, un aclariment suficient, que no deixi cap dubte : és aquesta la posició oficial del Consell Executiu i del seu President? En cas afirmatiu, quines accions empenirà el Consell Executiu per aconsellar els ciutadans que facin la declaració de renda en el sentit indicat pel senyor Conseller? Què els diran, als ciutadans? Els dirà el mateix? Com ho farà? I, en cas negatiu, en cas que aquesta no sigui la seva posició oficial, quines accions o quines mesures prendrà el Consell Executiu per no quedar implicat en les opinions del senyor Conseller?

Com se'n desmarcarà? Aquesta ens sembla que és una qüestió fonamental i preliminar, perquè condiciona totes les altres.

Però, després d'aquesta, en vénen d'altres, perquè també considerem necessari saber quines són les posicions reals i les accions —perquè un consell executiu és això: un consell que executa, i, per tant, entre les seves posicions polítiques i l'execució d'aquestes no hi ha cap solució de continuïtat. Per tant, quines posicions reals i quines accions pensa emprendre el Consell Executiu en altres punts de la interpellació, com és, per exemple, un d'ells, el de la destinació concreta dels diners rebuts per l'Església.

Jo vull recordar que el senyor Conseller de Benestar Social va afirmar i va ratificar que l'Església gestiona els diners que rep de l'Estat de manera favorable als interessos de Catalunya, en contraposició amb la forma com els gestiona l'Estat, que és perjudicial per a Catalunya. Aquest és el sentit profund de la seva intervenció. I com que es va ratificar en això i el Consell Executiu no n'ha dit res més, volem saber: quina garantia té el Consell Executiu que els diners públics recaptats a Catalunya per decisió dels contribuents catalans i lliurats a l'Església per l'Estat es destinen efectivament a Catalunya? Quina garantia té d'això, quan l'Església és una institució d'abast internacional —com recordava jo l'altre dia— i al nostre país ni tan sols no ha adaptat la seva organització al sistema de les autonomies? Si el Consell Executiu en té garanties, volem saber quines, i, si no en té, en què es basa el senyor Conseller per dir el que diu? I si el Consell Executiu no sap en què es basa el senyor Conseller, com ho hem d'entendre?, com a desautorització o com a ignorància? D'altra banda, si el Consell Executiu té garanties sobre la destinació efectiva dels diners de l'Església, com creu que això és compatible amb el principi constitucional de la separació entre l'Estat i l'Església, una separació que, entre altres conseqüències, no permet als poders públics d'un estat no confessional ni controlar ni intentar controlar l'ús intern que l'Església fa dels recursos que rep de l'Estat.

Bé, com que, precisament, el nostre sistema constitucional es basa en la separació entre l'esfera política i la religiosa, ni els poders públics poden interferir-se en l'activitat interna de l'Església, ni de cap altra confessió religiosa, ni les diverses confessions —i, evidentment, l'Església catòlica entre elles—, no poden interferir-se en l'activitat de les institucions de l'Estat.

I ara jo pregunto: si un poder públic —Estat, Generalitat o ajuntament— recomanés als ciutadans que no paguessin l'anomenat «impost religiós» en la declaració de la renda, evidentment que això seria una interferència, seria una ruptura del principi de separació de poders —si recomanés que no paguessin a l'Església. L'Estat, els poders públics, el que fan és presentar una opció que els ciutadans han d'obeir, que han de seguir lliurement; però si fem una recomanació en el sentit que no paguin a l'Església, ens hi interferim. Doncs a l'inrevés és exactament igual, a l'inrevés és exactament igual: si el Consell Executiu recomana als ciutadans que paguin l'impost religiós i no paguin a l'Estat, això no és compatible amb el principi de separació de poders, i, per tant, preguntem al Consell Executiu si considera que aquesta recomanació que ha fet el seu Conseller —i que ell no ha desmentit— és o no és una conculcació d'aquest principi fonamental. O és que les interferències entre l'esfera religiosa i l'esfera estatal són constitucionalment correctes quan van en una direcció i són incorrectes quan van

en una altra? Per tant, ens interessa saber —perquè és fonamental que ens aclarim sobre això— quina és la posició real del Consell Executiu.

Vull recordar també —com vaig dir, i va sortir després en la rèplica— que, en la seva resposta a la interpellació, el senyor Conseller va afirmar que la seva posició sobre el pagament de l'impost religiós obeïa a la necessitat d'evitar que el Govern central de l'Estat continués envaint les competències de la Generalitat. I això volia dir, purament i simplement, que l'Església era considerada pel senyor Conseller com un instrument per recuperar les competències envaïdes o per impedir que el Govern central continués envaint-ne més.

Tenint en compte que tant la Constitució com la Llei Orgànica del Tribunal Constitucional estableixen els mecanismes constitucionals per afrontar els possibles conflictes de competències, la pregunta és: considera el Consell Executiu que aquesta instrumentalització de l'Església és compatible amb el principi de separació entre l'Estat i l'Església? Considera que és així?

Les afirmacions fetes —i ratificades— pel senyor Conseller també plantegen un altre problema, molt important, que també vaig treure l'altre dia, però sobre el qual cal insistir, i és la discriminació de les altres entitats que es dediquen a tasques de benestar social. Ja sabem que, en el nostre país, no són únicament els poders públics ni l'Església, sinó també altres entitats no governamentals que només poden realitzar la seva tasca, la majoria d'elles, en la mesura que reben recursos públics a través de l'Estat. Recomana als ciutadans, des de l'autoritat d'un càrrec públic —com ho fa el senyor Conseller i com ho fa, per tant, també el Consell Executiu, si no diu el contrari, si no diu el contrari—, recomana que no es destinin diners a l'Estat per a les tasques de benestar social i que es destinin a una institució determinada, és, efectivament, discriminar les altres entitats no governamentals. Com pensa el Consell Executiu fer compatible aquesta recomanació amb els principis d'igualtat i no-discriminació establerts pels articles 9 i 14 de la Constitució i ratificats per l'article 8 de l'Estatut?

I, finalment, un tema que també vaig tractar l'altre dia, però del qual també demano que se'ns digui exactament què pensa el Consell Executiu, que és que, quan el senyor Conseller va afirmar i va ratificar que pagar l'impost religiós és bo per a Catalunya i que pagar a l'Estat és perjudicial per a Catalunya, jo vaig dir que era evident que establia una diferència entre dues categories de ciutadans: els que realment defensen els interessos de Catalunya, que són aquells que paguen l'impost religiós, i els qui perjudiquen conscientment o inconscientment Catalunya —evidentment, ara conscientment, si no fem cas dels advertiments del senyor Conseller—, que són, o som, aquells que no paguen, o no paguem, l'impost religiós. Bé, doncs, com creu el Consell Executiu que aquesta distinció entre els ciutadans, feta i ratificada des de les instàncies més altes de la Generalitat —si no es diu el contrari— i, per tant, amb tot el pes de l'autoritat que aquestes instàncies puguin tenir, si no ho desmenteixen o diuen el contrari, com és compatible això amb els principis d'igualtat i de no-discriminació que jo he citat i amb el principi de llibertat ideològica i religiosa establert a l'article 16 de la Constitució i també ratificat per l'article 8 de l'Estatut de Catalunya?

Com poden comprovar les senyores diputades i els senyors

diputats, en realitat gairebé he repetit —no diré fil per fil ni paraula per paraula, perquè no es tracta d'això— els mateixos arguments que van sortir en la interpellació de l'altre dia, però són arguments que han quedat pendents, que han quedat vius, perquè no van ser resolts, i com que no van ser resolts —hi insisteixo— i el senyor Conseller és senyor Conseller —o sigui, membre d'un govern—, la pregunta és : què pensa fer —com li dèiem en la nostra Moció—, què pensa fer el Consell Executiu de la Generalitat i cadascun dels seus membres, per respectar ell, ell, i fer respectar als altres, tots els ciutadans de Catalunya, el principi constitucional de la separació entre l'Estat i l'Església.

Aquesta és la resposta que esperem; ens agradaria saber què pensen els senyors Consellers, membres del Govern, que en aquest moment són aquí, que, amb una il·lustre excepció, no n'hi falta cap més, però, en fi, com que estem discutint una moció d'aquest Parlament, esperem respostes adequades a l'hora de decidir el que farem.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, senyor Solé Tura. S'han presentat esmenes pel Grup d'Iniciativa per Catalunya; per a la seva defensa, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Ignasi Riera.

El Sr. RIERA I GASSIOT : Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, començo per dir que, òbviament, el nostre Grup votarà, sense cap mena de dubte, la proposta de Moció que acaba de defensar ara el senyor Jordi Solé Tura, perquè ens sembla que és un principi genèric, constitucional i de l'Estatut, a favor del qual sempre hi haurà el nostre vot, i, per tant, cap mena de dubte.

El que passa és que també volem dir —i potser per això hem presentat una esmena nosaltres, específica, a aquesta Moció— és que no ens acaba de semblar una moció subsegüent a una interpellació; és a dir, allò que els escolàstics deien, després de ser presentada una qüestió, deien : «Molt bé, això està molt bé, però *transeat totum nihil contra nos*», és a dir, no era aquesta la qüestió que s'havia plantejat l'altre dia a la interpellació, i, en canvi, sí que ho són molts dels punts que en aquests moments tornava a plantejar el Senador i Diputat Jordi Solé Tura, amb els quals, d'altra banda, estem d'acord, i així ho vam comentar per tota mena de conductes després de la interpellació del Ple anterior.

La interpellació tenia en compte unes declaracions sobre la destinació dels diners, que els contribuents poden vehicular cap a l'impost dit —segurament amb impropietat— «religió» o cap al benestar social. Nosaltres qualificàvem aquestes declaracions de perilloses, de frontereres, de poc respectuoses amb l'autonomia de les creences. Eren unes declaracions que, en aquella sessió —a la qual vaig poder assistir—, en part van ser matisades pel mateix Conseller, que crec —i en això estariem d'acord amb el senyor Solé Tura— honestament que hauria pogut esborrar mitjançant el seu exercici de l'autocrítica, dient : «Doncs, allò, ho vaig formular malament, ho esborro...», i crec que tots hauríem quedat més contents i més tranquils. De tota manera, la reiteració d'una part important d'aquelles declaracions en la resposta a la interpellació ens ha deixat el neguit de si aquelles declaracions «anaven a missa» —i mai més ben dit—; unes declaracions que introduïen confusió sobre les competències polítiques del benestar social i sobre un

punt molt important —que és un punt de futur en el nostre país—, que és sobre l'acció voluntària en el terreny dels serveis de la persona i dels serveis socials.

També a nosaltres ens agradaria saber si tot l'Executiu es fa corresponsable de les declaracions del Conseller, perquè aquest sí que és un punt important : no parlava algú en nom propi ni com a ciutadà de Catalunya, sinó en tant que Conseller de la Generalitat, i, per tant, en tant que part del Govern de la Generalitat de Catalunya.

És per aquesta raó que nosaltres hem presentat una esmena a la Moció subsegüent, que diu : «El Parlament de Catalunya», i afegim abans : «condemna les declaracions del Conseller de Benestar Social, Honorable Antoni Comas, sobre les actituds dels contribuents catalans pel que fa a l'impost religiós», i, posteriorment, «insta el Consell Executiu...» i continua. Voldria deixar clar que no hi ha, en aquest tema, cap qüestió personal, en absolut; més encara, si hi hagués qüestions personals, jo no les voldria barrejar mai amb una qüestió política, i menys en aquesta Cambra. El que sí que ens preocupa és que no hi hagi una condemna explícita d'unes manifestacions que poden violar el respecte a les creences, tema d'una extraordinària fragilitat en un moment en què resorgeixen els fonamentalismes de tipus religiós i les virulències de tipus religiós.

Crec que, en aquest cas, els no-creients hem de donar exemple de respecte absolut a l'autonomia de les creences; però és important, aleshores, també que els creients ens donin a nosaltres mostra d'aquest respecte.

És per aquesta raó que creiem que la nostra esmena concreta molt més el que es va plantejar en aquella interpellació, i que, per tant, ajuda a votar en conseqüència, després d'aquella interpellació, la Moció subsegüent.

Gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, senyor Riera. Ara poden intervenir els grups que no hagin presentat esmenes. El Grup Mixt? El senyor Latorre té la paraula.

El Sr. LATORRE : Des de l'escó, senyor President. Una molt breu intervenció per tal d'anunciar el nostre vot afirmatiu al text de la Moció que ens proposa l'Excel·lentíssim Senador senyor Solé Tura.

Sense entrar en el fons de la qüestió plantejada —el text de la Moció—, que té poc a veure amb el tema objecte de la interpellació, i només referint-me a la qüestió que hem de votar, els centristes entenem que la Moció podria ser innecessària, que no cal ni recordar al Consell Executiu que manin i que facin..., o sigui, que respectin i que facin respectar la Constitució, ni que cal recordar —o no caldria recordar-li-ho— el principi constitucional de separació entre l'Església i l'Estat; però, d'altra banda, entenem que, tractant-se de principis genèrics i constitucionals, encara que —com ja he dit abans— tinguin poc a veure amb el contingut de la interpellació, cap grup d'aquesta Cambra ni pot votar en contra ni pot abstenir-se, i, en raó de tot això, els centristes votarem afirmativament.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, senyor Latorre. Per Esquerra Republicana, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Carod-Rovira.

El Sr. CAROD-ROVIRA : Sí, senyor President, senyores i senyors diputats, Déu nos en guard, de remoure cendres d'un foc tan sagrat com és la qüestió religiosa a l'Estat espanyol; una qüestió religiosa que pertany, per a nosaltres, a l'àmbit de

les conviccions íntimes i personals i que, per tant, no és bo, detreure-les d'un context reduït i generalitzar-les a un àmbit més ampli. Justament per això són preocupants, o han de ser enteses com a preocupants, les declaracions d'un Conseller del Govern català, que sembla que, sense encomanar-se ni a Déu ni a Santa Maria, podien induir a pensar que, no solament calia pagar els impostos religiosament, els impostos corresponents, sinó també, que una part d'aquests havien d'anar destinats a finalitats de caràcter també religiós, amb l'afirmació que això era positiu i bo per a Catalunya.

Ben interpretades o no les seves declaracions —que, d'altra banda, va tenir aquí l'oportunitat de precisar-les a bastament—, creiem que no hi pot haver el més mínim dubte sobre la necessitat que no hi hagi interferències entre l'esfera estatal —administrativa— i l'esfera religiosa. Justament, el paper tan important que tradicionalment ha jugat l'Església a l'Estat espanyol es fa necessari parlar de la conveniència de la separació clara i nítida, sense ambigüitats, entre l'Església i l'Estat; una separació que ha de ser un dels punts claus de l'actual marc legal i polític, sobre la qual no hi hauria d'haver ja punt de retorn. Per evitar dubtes, doncs, és bo que això quedi clar i es doni «al Cèsar el que és del Cèsar, i a Déu el que és de Déu», tot i que lamentem que, des del punt de vista del sistema tributari actual —ja, pel que sembla, durant uns quants anys dat i beneït—, entre Déu i el Cèsar, ens deixen en una posició financera més aviat modesta que, si es manté per al nostre país, val més que Déu, nostre senyor, ens agafi confessats. És, doncs, en aquest sentit, que nosaltres votarem afirmativament la Moció que se'ns presenta.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyor Carod-Rovira. Pel Grup Popular, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Vidal-Quadras.

El Sr. VIDAL-QUADRAS : Moltes gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats, el nostre Grup no podrà donar suport a la Moció del Grup Socialista en el sentit d'instar el Govern a respectar el principi de separació d'Església i Estat.

Nosaltres no podem dir que ho farem, òbviament, perquè determinades certeses són més privilegi de l'esquerra. Nosaltres estem més subjectes al dubte raonable; aquestes són les servituds... (*remor de veus*) són les servituds i els privilegis de les diferents opcions polítiques. Per tant, no òbviament, però sí que dic que no podem donar suport a aquesta Moció, i no perquè no estiguem absolutament d'acord que es respecti aquest principi constitucional de separació entre l'Església i l'Estat; de fet, estem d'acord, de la mateixa manera que estem d'acord i donem suport i acatarem tots els preceptes constitucionals i de l'Estatut de Catalunya, sense excepció. Però creiem que hi ha d'haver una proporcionalitat entre la magnitud i el contingut d'una iniciativa parlamentària i el fet que li dona origen o que la desencadena. I, en aquest cas, creiem que unes manifestacions en Comissió del Conseller de Benestar Social sobre un punt molt concret, de la manera com els ciutadans fan la declaració de renda, no justifica, des del nostre punt de vista, una iniciativa d'aquesta fonamentalitat.

Nosaltres entenem que en un cert moment, entre les diferents institucions de la societat —en particular, entre el Govern i l'Església— hi pot haver moments difícils, de tensió dialèctica entre els empresaris i el Govern, entre els sindicats i el Govern, entre l'Església i el Govern, entre els col·legis pro-

fessionals i el Govern..., i això dona lloc que el partit en el Govern, doncs —en aquest cas, el Partit Socialista—, tingui necessitats tàctiques referides a les seves relacions i les seves tensions dialèctiques amb aquestes institucions; però jo, que desitjaria que les relacions entre el Grup Socialista i el Partit Socialista i l'Església fossin fluïdes i, fins i tot, idíl·liques, per al seu bé material i espiritual, evidentment que no m'hi puc afegir, no ens podem afegir la resta de grups a aquestes necessitats tàctiques, que són respectuoses i legítimes.

També haig de dir que la Moció, la seva substanciació, ens va produir determinades perplexitats i determinats interrogants que jo voldria exposar aquí, perquè crec que poden ser d'utilitat general. El Diputat proposant va fer esment de la paraula «violència», va dir que amb aquestes manifestacions del Conseller es feia «violència sobre les consciències». Aquesta és una frase forta que nosaltres creiem exagerada. És a dir, els polítics sempre —hem de recordar el que deia Max Weber sobre l'Estat, que és l'únic que té el privilegi de la violència legítima— fan certa mena de pressió sobre les consciències : quan hi ha unes eleccions tots defensem, per tot tipus de mitjans legítims, retòrics, visuals, semiòtics, tots fem el que podem perquè ens votin. En aquest cas, el Conseller de Benestar Social, encertadament o desencertadament, oportunament o poc oportunament —que això és un altre tema— va donar la seva opinió sobre una opció legítima que té el ciutadà, que és dir que aquests diners es destinin —el 0,5%— a l'Església catòlica o es destinin a activitats socials per part de l'Estat. Per tant, deixant de banda l'oportunitat d'aquest tipus de declaracions, crec que és legítim que el Conseller faci això, i no es pot dir —sembla— exagerat, des de la nostra òptica, que estigui fent violència sobre la consciència. Perquè és evident que de violència, n'hi ha de moltes formes : hi ha violència en forma d'amenaça; en un cert moment, quan determinades tertúlies radiofòniques molesten —això es pot interpretar com una certa forma de violència—; hi ha violència, en cert aspecte —totes les interpretacions són lliures—, quan es porta una determinada figura del món de l'espectacle a un judici —sí no exemplaritzant potser intimidatori—, i resulta, al final, que aquesta figura és declarada innocent. També es pot pensar que hi ha violència quan es fa que moltíssimes famílies espanyoles de rendes mitjanes i baixes paguin, durant anys, d'acord amb una normativa inconstitucional, uns diners. Si això no és fer violència sobre les consciències, sí que és fer una certa violència sobre les butxaques, i aquesta violència és bastant més tangible. (*Remor de veus.*) Per tant, jo crec que la paraula «violència» té diferents lectures, i hauríem de ser tots extraordinàriament prudents a utilitzar-la.

I també, en la substanciació d'aquesta Moció, es va parlar de «fantasmes», i es va dir que les manifestacions del Conseller havien ressuscitat determinats «fantasmes» del clericalisme, de l'anticlericalisme; es va parlar de línies divisòries, i es va dir, amb raó, que aquestes línies divisòries, avui dia, ja no tenien sentit. Això és cert, això és certíssim, i nosaltres hi estem absolutament d'acord. I és veritat que aquestes línies divisòries, en la nostra història, han produït enfrontaments violents i terribles —i tenim exemples no gaire lluny en el temps : les guerres carlistes, la Guerra Civil. És a dir que, aquest tipus de línies divisòries, jo coincideixo amb el diputat interpellant i que avui ens ha proposat la Moció, que són línies a evitar. I

aquestes línies no existeixen, perquè en aquest Parlament, cap dels grups polítics poden dir que estiguin a un costat o a l'altre costat d'aquestes línies, perquè tots els grups presents a la Cambra, tots —reformistes forts, reformistes delicats, reformistes nacionalistes i reformistes d'allò que només cal reformar (*rialles*)—, tots estem d'acord que, en el si de les nostres formacions polítiques hi ha creients, no creients, practicants, no practicants, indiferents i altres diferents faunes i subvarietats (*rialles*); sí, tots hi estem d'acord. Per tant, aquestes línies divisòries no existeixen.

Aleshores, quan es parla de «fantasmes», professor Solé i Tura —si em permet una suau interpretació psicoanalítica—, jo diria que, quan vostè parla d'aquests fantasmes, potser el que vostè està fent és conjurar determinats fantasmes propis. I li posaré un exemple —i li posaré un exemple que és una anècdota, i, com totes les anècdotes no es poden elevar a categoria, però que són reveladores— : fa poc hem celebrat el dia de Sant Jordi, i a les 9 hi havia una funció religiosa. Quin significat té, aquesta? Bé, un significat institucional, un significat social, cap significat polític, era una festa de tots, que començava amb un ofici religiós, com comencen, per exemple, les sessions del Parlament britànic —un ofici religiós, una oració. Curiosament, o causalment, tres grups d'aquesta Cambra hi estaven presents i tres no hi eren. Pot ser casualitat —pot ser casualitat—, (*remor de veus*) però és obvi que, quan un parla de línies divisòries, ha de ser, jo crec, conseqüent amb el que diu, i jo li vull recordar que, al Partit Socialista l'any 80, el 39% dels seus militants declaraven tenir conviccions religioses, i que aquest percentatge, en aquest moment, és del 50%; i també li vull recordar que, d'aquest 50%, el 34% dels seus militants —no votants, militants— es declaren catòlics practicants. Això què vol dir? Que, com que no hi ha línies divisòries —i, en això, no podem estar més absolutament d'acord amb vostè—, i en atenció a aquests militants seus, que són catòlics practicants, o aquest 50% que té preocupacions religioses, doncs, algú podria haver estat present en aquest ocasió, que —hi insisteixo— era una festa institucional, era una festa de tots. (*Remor de veus.*)

El Sr. PRESIDENT : Senyor Vidal-Quadras, atengui's a la qüestió. (*Remor de veus.*)

El Sr. VIDAL-QUADRAS : Sí, això intento, senyor President.

Per tant, és obvi que tots coincidim que hi ha d'haver una separació entre l'Església i l'Estat, que determinats àmbits no s'han de barrejar... I, precisament aquests dies estem celebrant o commemorant el centenari del naixement de Nittgenstein —jo li vull recordar la famosa proposició de si aquest món té un sentit és fora d'aquest món—, i tampoc en va deia Pessoa que l'home és l'únic ésser que pot imaginar que hi ha coses que ell no pot imaginar.

Per tant, professor Solé Tura, no barregem àmbits que no són per ser barrejats; estiguem tots atents als nostres fantasmes —que tots en tenim i a tots ens amenacen—; dissipem, entre tots, qualsevol fantasma que pogués existir, i, amb aquest ànim de dissipar qualsevol fantasma, li prego que m'accepti, estimat professor Solé Tura, una cordial i afectuosíssima abstenció. (*Remor de veus.*)

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyor Vidal-Quadras. Pel Grup parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula

l'Illustre Diputat senyor Jaume Camps.

El Sr. CAMPS I ROVIRA : Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, deixin-me contestar, en primer lloc, una pregunta al vol que ha fet, que em sembla que és l'única que no va fer en la interpellació, perquè l'ha repetida avui l'Excel·lentíssim senyor Solé Tura, el company Solé Tura : a Convergència i Unió sabem o no sabem si els diners de l'Església van a parar a Catalunya? No, segurament no ho sabem, segurament no ho sabem, ni es bo que ho sapiguem, perquè l'Església és sobirana. El que sí que sabem segur és que els diners de l'Estat no van a parar a Catalunya, i no perquè ho digui la Matilde Fernández —excel·lentíssima—, no, és que ho diu la Llei, eh?, és que ho diu la Llei. Ho diu la Llei perquè el Decret que després li llegiré parla, molt clarament, que tots els diners que per assistència social ha de donar l'Estat en virtut d'aquesta vehiculació del 5% voluntari de l'IRPF, han d'anar a organitzacions d'àmbit estatal; és un requisit que marca l'article 2. Per tant, *iuris et per iure* —per força de la llei— no pot anar exclusivament a Catalunya, malgrat la competència plena en benestar social. Però no és aquest el tema.

Ens demana el Grup Socialista, ens demana el senyor Solé Tura que s'encomani al Consell Executiu per respectar un principi constitucional i per fer-lo respectar a tots els ciutadans, i no un principi constitucional qualsevol : el principi constitucional de separació entre l'Església i l'Estat. I, ¿com un poder públic, com ens podem negar, malgrat que no siguem poder públic, com es podria negar, el Consell Executiu, a aplicar el principi constitucional i a fer-lo complir a tots i a cada un dels ciutadans? Evidentment que no. Com és possible votar «no» a aquesta Moció? Òbviament, s'ha de votar «sí»; doncs, vinga, som-hi : anem a dir al Consell Executiu com ha de fer complir, com ha de fer respectar aquest principi constitucional de separació entre l'Església i l'Estat.

Agafem l'estendard del laïcisme més abrandat, ens revestim amb la túnica de la secularització, han passat aquells temps negres —i ho dic seriosament— d'aquella confessionalitat, i endinsem-nos en la lluita que ens demana el senyor Solé Tura, i llavors jo li vull recordar, li vull recordar les paraules d'un poeta ja mort, que suposo que tots dos estimem, que és en George Brassens : «*mourir pour les idées, d'acord, mais de mort lente*» (*remor de veus*), perquè, és clar, ens passa el següent : quin és el contingut normatiu?, quin és el contingut normatiu de la separació Església-Estat? Perquè suposo que no és el de l'avantprojecte constitucional —el que va fer vostè, com a pare de la pàtria, i els altres—, allà sí que no teníem dubte, no tindríem cap dubte. En l'avantprojecte constitucional es deia que l'Estat espanyol no és confessional. Punt. Clar i net, com volia el senyor Carod-Rovira, com volia el senyor..., com vol, suposo, encara, el senyor Heribert Barrera. Clar i net : l'Estat no és confessional. Però és que això no es va votar, eh?, és que el seu..., a veure com ho diria..., el seu antic Grup —recolzant-se també, òbviament, en Minoria Catalana, en el Grup Popular i en els centristes... (*rialles*) van tirar l'aigua al vi, en aquest tema. D'aquest clar i nítid principi, van dir —ull!, redacció publicada al Diari..., no al DOGC, sinó al Butlletí Oficial de les Corts del 5 de gener de 1978— : «Primer. Cap confessió tindrà caràcter estatal.» Ull!, ja no és el mateix, ja no és aquella formulació tan clara. El concepte d'estatalitat de la religió és un tema superat fa anys, vostè me'n podria donar lliçons d'això.

Per què agafar aquesta perífrasi estranya i no dir simplement : «l'Estat no és confessional»? Per què dir que «cap confessió tindrà caràcter estatalista»? Què té a veure una constatació estatalista de la religió amb un Estat no confessional? Res; o no té massa a veure. Però és que el segon paràgraf, aquest paràgraf pactat era molt pitjor, des d'aquest punt de vista. Deia que «els poders públics tindran en compte les creences religioses de la societat espanyola i mantindran conseqüents relacions de cooperació», i aquest va ser un text de consens, un text de consens entre l'antic Grup del senyor Solé Tura, l'actual Grup del senyor Solé Tura i totes les altres forces polítiques. I aquest consens es va trencar, es va trencar; es va trencar el 17 d'abril del 78, perquè la redacció definitiva —la que ara consta en la Constitució— diu una altra cosa, que aigüeix encara més l'estendard del laïcisme : les relacions de cooperació ja no han de ser genèriques, han de ser amb l'Església catòlica i amb les altres religions. La menció «Església catòlica», propugnada pels centristes, el Grup Popular, Minoria Catalana i amb els vots del grup comunista —no els llegiré l'abrandada defensa que va fer d'aquest article, en la seva explicació de vot, que, substituint-lo com a portaveu, el senyor Santiago Carrillo, va fer un cant abrandat a aquest incís concret de l'article, no els el llegiré, està en el Diari de Sessions—, i amb gran molèstia, amb gran molèstia, precisament, del Grup Socialista, perquè el Grup Socialista es va sentir traït, absolutament, amb aquell consens, i, en aquella època, el Grup Socialista..., que el Grup Socialista del Parlament de Catalunya, el PSC, tenia grup propi, recordo perfectament les paraules de l'enyorat Rudolf Guerra i del senyor Martín Toval, queixant-se d'aquest trencament.

Però, bé, anem a la qüestió, anem a complir el mandat constitucional. Com s'ha de complir? A través de l'article 16.3, i és molt evident que l'article 16.3 ens mana, ens obliga, a establir relacions de cooperació amb l'Església catòlica (*remor de veus*), i ¿com s'estableixen aquestes relacions de cooperació?, es pregunta qui ha acceptat el mandat d'aquest Parlament, aprovant la Moció; ¿com les hem d'establir aquestes relacions de cooperació?, què hem de fer?, perquè tan mandat constitucional és el primer paràgraf de l'article com el segon, o no? I en aquestes relacions de cooperació obligatòria, què hem de fer? S'ha de primar l'Església catòlica?, perquè ho diu la Constitució —segons com es llegeixi. En aquest sentit, ¿no es poden sentir discriminades les altres religions, les altres confessions religioses? És greu aquest tema. És un tema conflictiu. No estem vulnerant l'article 14 si primem l'Església catòlica? ¿No estem vulnerant l'article 14 de la Constitució, que reclama el principi constitucional d'igualtat de drets i de deures en tots els ciutadans, sense que pugui prevaler la discriminació per sexe, religió, etcètera? ¿No arriba a ser fins un punt inconstitucional el mateix article de l'IRPF, que marca una assignació del 5% per a l'Església catòlica?

Senyor Solé Tura, el Govern socialista, ¿realment respecta aquest principi constitucional? ¿No es poden sentir discriminades les altres confessions religioses quan en la Llei de Pressupostos de l'any 88 s'assigna, per primera vegada per un govern de l'Estat —en aquesta nova etapa constitucional—, un 5% per a l'Església catòlica? I per què no per a les altres?

I aquí no és un problema que es recomani o no es recomani en una Comissió : és que es diu. I aquest principi de cooperació

amb l'Església catòlica, que ens mana la Constitució i que el Govern socialista l'articula a través d'una Llei de Pressupostos, ¿es vincula per recomanar que es pagui l'impost religiós? Jo crec que no; jo crec que fins i tot el Conseller Comas es va quedar curt. Si volia complir l'article constitucional, havia de recomanar : pagui l'impost religiós, perquè, així, la meua obligatòria cooperació, que em marca l'article 16.3 de la Constitució, m'obliga, com a vostè, Govern socialista, l'ha obligat a introduir un article a la Llei dels Pressupostos, que assigna un 5% voluntari a l'Església catòlica, m'obliga a mi, en aquesta relació de cooperació que em marca l'article 16.3 de la Constitució, a aconsellar-li que, efectivament, pagui l'impost religiós. I és que, escolti'm, és que no es pot jugar, sap?, amb aquests temes constitucionals (*remor de veus*), perquè l'article 16.3..., l'article 16.3 no fixa un límit clar, no és aquell principi laicista, secularitzador, que ens reclamava el senyor Carod-Rovira, sinó que és un tema ambigu, i l'article 16 de la Constitució, ens agradi o no ens agradi..., contempla un Estat que no és confessional, certament, però que tampoc consagra claríssimament el principi de separació Església-Estat, o no ho contempla amb aquella nitidesa que l'avantprojecte reclamava (*Remor de veus*.) A part que sigui una barbaritat o no, és el que opina el seu mateix portaveu del Grup parlamentari que s'asseia aquí en la primera legislatura, el senyor Martín Toval, les paraules exactes del qual he llegit del Diari de Sessions. És una «confessionalitat solapada» la que hi ha actualment a l'article 16.3. No ho dic jo, ho diu el senyor Martín Toval (*Remor de veus*.)

Però, escolti, és que sap què passa?, deixem aquest tema, perquè no és el tema... (*Remor de veus*.) No és el tema, i no és el tema perquè la Moció és totalment incongruent amb la interpellació, i això no ho dic jo, ho han dit tots els grups; deixi'm dir-ho : no té res a veure.

Senyor Solé Tura, no ens tregui la caixa dels trons dels principis constitucionals. La millor manera de defensar els principis constitucionals és com aquell segon manament —crec que és el segon, jo no ho sé massa—, de la llei de Déu, de no anomenar els principis constitucionals en va. (*Rialles i remor de veus*.) És la millor manera de protegir-los. No ens tregui la caixa dels trons. (*Remor de veus*.)

Vostè, amb aquesta Moció, els ha invocat en va, perquè, sap quin és el problema? Miri, el problema és que en la Llei de Pressupostos de l'any 88 el Govern socialista preveu un 5% voluntari per a l'impost religiós i per a afers socials... (*remor de veus*)..., ja ho saben? (*Rialles i remor de veus*.)

Segon punt de la premissa : competència estatutària plena —exclusiva, com vulguin dir-ne—, plena en benestar social. Resultat d'aquestes dues coordenades : ni un duro per a benestar social a Catalunya. I això és el que diu el Reial Decret 195/1989, del 17 de febrer, ens agradi o no ens agradi, i això és el que va dir el Conseller Comas, va informar d'això. Va informar d'això i ho va fer amb millor o pitjor fortuna, però el que mai va fer, el que mai va fer és recomanar el pagament de l'impost religiós; mai ho va fer, i és una autèntica contradicció, és un autèntic sarcasme que ens enarborin l'estendard d'un principi constitucional de separació Església-Estat per criticar les paraules d'un Conseller. Perquè, senyor Solé Tura, això que va fer el Conseller no és ni victimisme ni és violentar consciències, ni és atacar cap principi constitucional, i si vostè ho creu així, permeti'm que li digui que és que simplement ha confós

el cul amb les témpores. (*Remor de veus.*)

Gràcies, senyor President. (*Remor de veus.*)

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyor Camps. Ara, per pronunciar-se sobre l'esmena presentada, té la paraula l'Excel·lentíssim senyor Solé Tura, al qual jo pregaria, si és que té la temptació d'entrar en polèmica amb els intervinents, que la moderi, no que se n'abstingui, eh? (*rialles*), que la moderi. (*Rialles.*)

El Sr. SOLÉ I TURA : Moltes gràcies, senyor President. Evidentment, em moderaré, especialment després d'haver sentit les últimes paraules del senyor Camps, que m'estimo més no haver-les sentit, però sí que em permeto dir-li..., haig d'anunciar, primer, que el nostre Grup admet l'esmena presentada pel Grup d'Iniciativa per Catalunya, i que, per tant, la fem nostra, i la incorporem a la Moció. Però també li voldria dir al senyor Riera —que ha defensat aquesta esmena—, que ell deia que no considerava aquesta Moció massa congruent amb la interpellació. Suposo que ara ja haurà sortit de dubtes, després d'haver sentit el debat que hem sentit, suposo que en aquest moment pensa que és perfectament congruent i que, per tant, aquelles paraules, doncs, ja..., sí, no cal que diguem que no, perquè és exactament, perfectament congruent.

Em permeto dir també algunes breus consideracions —agraint el suport dels grups que s'han manifestat a favor—, algunes consideracions molt breus sobre els altres grups, i li voldria dir al senyor Vidal-Quadras, molt breument, amb molta cordialitat, que ens ha barrejat avui coses molt diverses, que ens ha acabat parlant de Wittgenstein i que ens ha parlat de Pessoa, però, en realitat, vostè ha parlat de la Lola Flores, i aquest és el tema del qual ha parlat, i, això, són dos nivells tan diferents, tan diferents, que, finalment, crec que vostè, senyor Vidal-Quadras, s'hi ha perdut, ho dic amb tota sinceritat : crec que s'hi ha perdut. Aquelles consideracions que ha fet sobre la violència...; jo parlava d'un fet molt concret : que quan un conseller d'un govern fa una recomanació en un sentit determinat, i aquesta recomanació no és desmentida pel govern i pel seu president, evidentment, els ciutadans se senten constrenyits a fer, a prendre el que és una llibertat d'opció en un sentit determinat. Això és violència, la resta..., evidentment que n'hi ha moltes de violències, físiques i verbals, en la nostra societat, però no barregem una cosa amb l'altra.

Fantasmes. Miri, tots tenim els nostres propis fantasmes; tots, evidentment. Però, jo li haig de dir, vostè s'ha referit a mi personalment com si això fos un fantasma personal. No, senyor Vidal-Quadras, no és un fantasma personal. Li diré dues coses : primera, si una persona barreja els seus fantasmes personals amb la seva activitat política, està perdut; està perduda, aquesta persona. Si una persona barreja les seves amistats personals amb les enemistats polítiques, està perduda. Si una persona perd l'amistat d'una altra simplement perquè s'hi enfronta políticament i ideològicament, està perduda. Per tant, fantasmes, no. I si algú, algú avui ha fet fantasmes, senyor Vidal-Quadras, és vostè, perquè vostè encara considera normal que els actes d'un Estat que no és confessional comencin amb actes religiosos, i no solament això, sinó que va i compta, i passa llista (*remor de veus*), i passa llista. Això són fantasmes, senyor Vidal-Quadras, perquè jo no passo mai llista, quan vaig a un acte religiós —perquè també hi vaig—, o quan deixo d'anar-hi, perquè és un problema meu, de consci-

ència meua, com de tots els ciutadans. I si vostè passa llista, està dient : «aquests hi haurien de ser i no hi són», en virtut de què? En virtut de què hi haurien de ser? En virtut de què?

Senyor Camps, molt breument, li haig de dir que m'he quedat absolutament sorprès, li ho haig de dir amb tota sinceritat, i vostè sap l'amistat personal que li tinc i el respecte personal que li tinc, senyor Camps. Avui no ha estat encertat, perdoni que li ho digui. Ha dit unes coses... que em semblaven literalment increïbles, literalment increïbles. Diu, per exemple : «els diners, com que els diners estan dedicats a entitats d'àmbit estatal, no tornen a Catalunya». La Creu Roja no és..., no té una activitat a Catalunya? La Creu Roja, en té o no en té? No confonguem una cosa amb l'altra. No, perdó. Vostè ha dit que anàvem a enarborar la lluita pel laïcisme, l'estendard. Quin estendard? A aquestes altures, estendards de lluites pel laïcisme? Tota la meua intervenció, tota la meua intervenció d'avui ha estat destinada a dir : Senyores i senyors, per imprudència, per inconsciència o per mala fe o per ignorància, pel que sigui, sobretot, no desvetllem fantasmes que hauríem d'haver enterrat per sempre. Per sempre!. Per tant, ni estendards laics ni estendards antilaics; ni estendards religiosos ni estendards anticlericals : això s'ha acabat, s'hauria d'haver acabat, i aquesta és l'aposta, l'aposta que fa la Constitució, i quan vostè ens assegura que la Constitució no crea un Estat, no crea el sistema de separació entre Església i Estat, és que no se l'ha llegida. No se l'ha llegida, sobretot, perquè vostè contraposa una redacció amb l'altra, i vostè sap que en aquest moment, en fer la Constitució, ens havíem d'enfrontar amb l'intent de solucionar problemes molt vius que portàvem heretats de la nostra història, i un d'ells era aquest, i, per tant, quan t'enfrontes amb problemes d'aquestes característiques, has de saber amb qui i amb què, i com ho fas, perquè es tracta d'assegurar la separació de l'Església i de l'Estat sense tornar a caure en els enfrontaments que ens van portar al fracàs d'un sistema democràtic, com va ser el drama de la República. I, per tant, s'ha de ser molt curós amb aquestes coses; tenim un precedent molt més fort que el nostre : el d'Itàlia. En el cas d'Itàlia van ser els diputats d'esquerra, començant pels comunistes —però no solament els comunistes—, els qui van proposar que en la Constitució italiana s'incorporés el reconeixement dels pactes de Latran que havia firmat l'Estat feixista. Per què? Per assegurar la pau religiosa. I aquest també era un problema que teníem tots nosaltres, i, per tant, no s'estranyí que allà hi hagi un esment de la confessió de l'Església catòlica i altres confessions, i no es diu que tingui cap privilegi pel fet que se citi. Però sabien d'on venien. I si ara, en els Pressupostos de l'Estat es fa menció del 0,5% per a l'Església catòlica i no per a altres confessions és per una raó molt concreta : perquè hi ha uns acords entre la Santa Seu i el Govern, l'Estat espanyol, que obliga a fer això. I quan aquests acords es facin amb altres confessions religioses, també s'hi inclouran; evidentment que s'hi inclouran. Doncs aquest és el motiu, no n'hi ha cap altre. Cap altre! Per tant, senyor Camps, senyor Camps..., no, home! Ningú va tirar aigua al vi de res. Ningú va tirar aigua al vi de res. I aquí m'ha estranyat que vostè, precisament vostè, precisament, en aquest moment ens vulgui superar a tots per l'altre costat. No! (*Remor de veus.*) Que no! Que no és aquest, el problema! No és aquest el problema, no ens vingui ara a justificar, en nom del laïcisme més abrandat, en nom de la crítica que «ja

vam fer concessions a la...» daixò, i que ens acabi dient : «Efectivament, el senyor Comas tenia tota la raó, es va quedar curt i, per tant, paguem l'impost a l'Església». Home! Doncs, una cosa o l'altra. Una cosa o l'altra, però aquesta confusió tan extraordinària amb què ha vingut aquí i que li ha arribat a fer dir que el nostre Estat no és un Estat no confessional, la veritat, és increïble i, de veritat, no és digne d'aquest Parlament, i sembla que vostè, avui..., ho sento : es tenen dies bons i es tenen dies dolents; avui no ha tingut el dia bo. *(Rialles.)*

Gràcies.

(L'l. Sr. Camps i Rovira demana per parlar.)

El Sr. PRESIDENT : Bé, gràcies, senyor Solé Tura, però passa el següent : jo li he dit que es moderés; es veu que no s'ha moderat suficientment, perquè ja provoca una demanda de contradicció. Senyor Camps, té un minut. Un minut! *(Remor de veus.)* Millor des d'allà, perquè perdrem menys temps, eh?

El Sr. CAMPS I ROVIRA : Oh, és que tinc el micro espatllat. *(Pausa.)*

Senyor Solé Tura, segurament jo he tingut un dia dolent; en tinc tants que... *(Remor de veus.)* No, escolti'm, és que jo he demanat la paraula, però no per al·lusions, que vostè té el perfecte dret de tenir-les i, a més a més, l'amistat que vostè m'ha dit professar, sap perfectament que és recíproca i, precisament, m'ha sabut greu, m'ha sabut greu, i aquest és el sentit de la meva explicació, que suposo que ho he hagut de fer molt malament, perquè no se m'ha entès.

M'ha sabut greu que una persona com vostè, precisament, com a ponent constitucional, ens tragués —no he dit que «cal treure l'estendard»—, ens tragués, em semblava a mi, i potser estigui equivocant, la defensa d'un principi constitucional de separació d'Església-Estat per una cosa tan trivial —o tan important, si es vol—, però tan innecessàriament al·ludida a través d'un principi constitucional, com les paraules del senyor Conseller, l'Honorable Conseller Comas. Perquè jo entenc que de les seves paraules no es desprèn un atac de cap manera, de cap manera, al principi constitucional —sí, principi constitucional, i defensat per mi, i votat, votat pel meu Grup parlamentari en aquella època, i no votat pel seu actual Grup parlamentari en aquella època—, i sé perfectament l'esforç de consens que es va fer. Però l'únic Grup parlamentari que no va votar favorable a l'article 16 va ser aquest Grup en què vostè ara està, però jo entenc, i felicito l'esforç de consens que es va fer. I sé perfectament fins a quin punt calia una filigrana per no treure aquest estendard i aquest vell fantasma, i els en felicito. Precisament, com més tancadet el tinguem, com menys l'enarborem, aquest fantasma, millor. I jo entenc que enarborar-lo i treure'l en una moció que demana al Consell Executiu que faci una cosa tan òbvia com defensar aquest principi constitucional quan no ha estat atacat, és —al meu punt de vista, i potser equivocadament— una forma de fer-ho inadequadament. Perdoni, senyor Solé Tura.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies. *(L'l. Sr. Vidal-Quadras demana per parlar.)* Senyor Vidal-Quadras, un minut.

El Sr. VIDAL-QUADRAS : Sí, gràcies, senyor President. En virtut de l'article 67.3 del Reglament. Professor Solé Tura, jo voldria començar, també, dient-li que, si encara no tinc la sort que entre nosaltres hi hagi amistat —voldria que n'hi

hagués, un dia, amb el temps; això seria per a mi un gran honor—, evidentment, m'afegeixo a les declaracions de cordialitat del senyor Camps i, en el meu cas, a més, li vull dir clarament que hi ha respecte i admiració per la seva persona. Per tant, dit això, voldria dir que, quan he fet aquesta referència als fantasmes se m'ha entès malament. És a dir, jo em referia a fantasmes col·lectius, evidentment, no personals de ningú, i amb referència al fet que la presència o l'absència generalitzada en un acte institucional podia donar lloc a determinades lectures associades a determinats fantasmes, i també he dit que tots estem subjectes i amenaçats per determinats fantasmes. Per exemple, aquest dia, aquest dia, el President del meu Grup no hi era present; simplement, perquè es va adormir. *(Rialles.)* Per tant..., senyor Solé Tura, com veu, la meua intenció no era de cap manera passar llista a ningú, i el respecte a la llibertat individual en aquests temes, en el nostre Grup, com vostè comprendrà, no dic jo que sigui més gran que ningú, però tan gran com el de qualsevol grup. I insisteixo que el meu plantejament era col·lectiu, institucional, en tractar-se d'un acte institucional social, en el qual celebràvem una festa que era de tots. Fixi's vostè si les línies divisòries entre la política i el que no és política són febles de vegades, que el Cardenal-arquebisbe, en la seva homilia, ens va aconsellar de manera contundent la contenció del dèficit públic. *(Rialles.)*

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyor Vidal-Quadras. Desapareguets els fantasmes, passem a la votació.

Els senyors Diputats que estiguin d'acord amb el text de la Moció, amb la incorporació de l'esmena acceptada, que es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

La Moció ha estat rebutjada per 45 vots a favor, 58 en contra i 5 abstencions.

Passem al cinquè punt de l'ordre del dia, que és interpellació al Consell Executiu sobre la seguretat ciutadana, que formularà el Diputat senyor Xavier Latorre, del Grup Mixt.

Interpellació al Consell Executiu sobre la seguretat ciutadana

El Sr. LATORRE : Senyor President, senyores diputades, senyors diputats, les enquestes de victimització que el Consell de Seguretat Urbana de Barcelona fa cada any indiquen que, més o menys, entre un 25 i un 30% dels barcelonins són objecte, cada any, d'un intent de victimització, consumat o no. És a dir, un de quatre barcelonins, com a mínim, declara haver estat objecte una o més vegades de l'acció de la delinqüència urbana. Igualment, les tres quartes parts de la població consideren que el seu barri és perillós. Justament per això, per tot un seguit de consideracions que ara no esmentaré, una de les primeres iniciatives parlamentàries que aquest Diputat va portar a aquest Parlament va ser la formulació d'aquesta interpellació, que va presentar el dia 3 d'agost del 88, i que els mecanismes reglamentaris de la Cambra em permeten defensar ara. Una formulació correcta de la interpellació em faria dedicar un temps del qual no dispenso a esbrinar les causes determinants de l'actual situació d'inseguretat ciutadana; faré tot un seguit general : dir que determinats medis urbans, que els creixents fracassos escolars, que l'atur juvenil, que la manca de perspec-

tives vitals i culturals per a una àmplia generació de joves, que les crisis familiars profundes i que, sobretot, la droga són els elements més determinants de la inseguretat ciutadana no és descobrir res de nou. Alguns d'aquests aspectes ja han estat objecte d'interpellació pels diputats centristes en aquest Parlament; en particular, l'atur i la droga.

El 27 de setembre del 87 es van reunir a Turín representants de deu importants ciutats europees, entre les quals es trobava Barcelona, i entre tots la coincidència va ser absoluta en la percepció i la diagnosi del problema; és a dir, en la visió de la relació entre droga i delinqüència, i, en conseqüència, entre droga i inseguretat ciutadana. Jo crec que tothom estem d'acord en la correlació entre delinqüència i abús de droga; és més discutible, però, que aquesta relació sigui de causalitat, és a dir, que l'abús porti inevitablement a la delinqüència o que la delinqüència comporti l'abús de drogues.

És necessari fugir, també, de l'equació toxicomania-estat de carència econòmica-delinquència, que moltes vegades utilitzem de manera simplificadora del problema. Si bé és cert que la dependència de les drogues porta moltes vegades a la comissió de fets delictius, també ho és l'existència d'altres objectius diferents del consum de drogues en les activitats lligades al tràfic. És necessari distingir amb claredat entre els delictes provocats pels efectes de la droga i els comesos per finançar-ne el consum, que són aquests últims els que més incideixen en el sentiment d'inseguretat ciutadana i, segons la generalitat de les enquestes, comporten el 80% dels delictes de la propietat, que són els delictes que més incideixen, a hores d'ara, en la inseguretat ciutadana.

I també és necessari, per últim, que tinguem clar, a l'hora de relacionar droga i delinqüència amb inseguretat, que no sempre hi ha una exacta correspondència entre la percepció social del problema i les dades objectives que els diferents instruments de mesurament estadístic ens proporcionen.

He fet aquesta petita reflexió sobre la relació entre droga i inseguretat ciutadana, tot i apartant-me deliberadament del fil conductor de la interpellació, per tal de poder tenir l'oportunitat de manifestar davant la Cambra la meua opinió que la reacció de totes —i dic totes— les forces polítiques d'aquest Parlament ha estat massa tova quan hem parlat de la droga. No és «de rebut» —la societat segurament així ho entén— que la nostra única reacció hagi estat una declaració conjunta de bones intencions i una remissió de la qüestió a la comissió corresponent.

Una mica abans de les passades eleccions a aquest Parlament es va encetar a l'Ajuntament de Barcelona un debat sobre la inseguretat ciutadana; malauradament, una vegada més, encara que hi van haver importants aportacions que varen obtenir l'aportació de totes les forces polítiques a l'hora de fer el debat, aportacions a les quals després em referiré, la cosa va quedar en la constitució d'una altra comissió per formular propostes d'actuació futures: prevenció, solidaritat i serveis policials van ser considerats per totes les forces polítiques com els eixos bàsics d'actuació de la lluita contra la inseguretat ciutadana.

A causa de la previsible manca de temps, passaré una mica per sobre dels dos primers eixos, la prevenció i la solidaritat, i em detindré una mica més en el tercer, és a dir, en la qüestió dels serveis policials. El més de maig de 1985 es va produir en aquest Parlament un debat en el transcurs del qual l'aleshores

Conseller de Governació, Honorable senyor Macià Alavedra, proposà un model policíac per a Catalunya, bàsicament acceptat per totes les forces polítiques presents llavors a la Cambra. La Junta de Seguretat de Catalunya, que es configura com una derivació tant de l'Estatut com de la Llei de Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, és un òrgan que a Catalunya, si fins ara ha servit per a alguna cosa, ha estat com a escenari de picabaralles entre el Govern de la Generalitat i la representació del Govern de l'Estat.

Vostè, senyor Conseller, quan el mes de novembre va comparèixer, a petició seva, davant la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana d'aquest Parlament, semblava molt optimista sobre el paper d'aquesta Junta de Seguretat. Jo crec que ara vostè ja deu tenir una altra opinió sobre ella. Quina és la situació policíaca a Catalunya? Des de la Generalitat, tenim sis-cents mossos d'esquadra —que componen l'actual plantilla— i tres-cents més estan a l'Escola de Policia de Mollet i, presumiblement, podran entrar en servei després de l'estiu proper. Amb aquestes xifres, senyor Conseller, és impensable creure que la Conselleria de Governació pugui representar alguna cosa quan parlem de seguretat a Catalunya.

A Catalunya tenim, a hores d'ara, 20.000 policies, dels quals 7.500, el 37%, són policies locals; 7.500 són del Cos de la Policia Nacional, el 33%; 4.700 són de la Guàrdia Civil, el 23%; i 600 són Mossos d'Esquadra —el 3%. Amb aquestes últimes xifres, evidentment, no anem enlloc. Hem de triar. Els centristes creiem que hem de triar entre tenir, com ara, una mena de guàrdia vaticana —i l'apellatiu no és meu, l'apellatiu és dels mateixos mossos d'esquadra—, una guàrdia vaticana sense incidència real en la seguretat del país, o tenir una veritable policia garantidora de la seguretat ciutadana.

Han de dir vostès clarament si el seu projecte polític passa per la corresponsabilitat en matèria de seguretat segons el model aprovat per aquest Parlament, o, per contra, si el seu model polític és mantenir un cos de policia, que aquest any ens costarà 2.700 milions de pessetes, que anirà creixent de mica en mica, una mica quan es pugui, i que a vostès, segurament, els podria garantir una excusa, una altra excusa més per barallar-se contínuament amb Madrid. Han de dir vostès amb claredat quin ritme de creixement preveuen com a desitjable per al Cos de Mossos d'Esquadra i cal que abans de fer-ho es posin prèviament d'acord. Si abans de les eleccions autonòmiques —és clar que estaven en un període pre-electoral— el President Pujol manifestava que en deu, dotze anys, la Generalitat esperava comptar amb 7.800 mossos d'esquadra, quantitat amb què segurament podria afrontar els seus compromisos de corresponsabilitat en matèria de seguretat, nou mesos més tard el nou Comissari de Protecció i Seguretat Ciutadana deia que l'adient fóra que cada any s'incorporessin dos-cents, tres-cents mossos. La diferència és d'1 a 3, la diferència és trigar deu anys o trenta anys a tenir una veritable policia autonòmica.

Han de dir vostès, amb claredat, si tenen decidida voluntat política d'assumir responsabilitats concretes i quines sobre la seguretat dels Jocs Olímpics del 92. En definitiva, i aquí acabo, han de dir vostès, amb claredat, si entre les seves prioritats polítiques hi ha l'assumir plenament les responsabilitats que en matèria de seguretat els atribueix la Constitució i l'Estatut.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyor Latorre. El Conseller

té la paraula per contestar.

El Sr. CONSELLER DE GOVERNACIÓ : Senyor President, senyores i senyores diputats, la situació del fenomen que es coneix com a inseguretat ciutadana —i que aquest era el tema que jo creia de la interpellació, després ha derivat cap al model policial, i em permetrà el senyor Diputat que en faci esment al final de la meua intervenció— és degut a un complex entrellat de circumstàncies, vostè ho ha dit, i la resolució del qual, forçosament, ha de ser analitzada des d'una perspectiva global i multidisciplinària.

També, com ha dit vostè, la complexitat dels nuclis urbans, la crisi urbana, l'atur, la droga i la manca d'un model social preventiu i policíac són elements a tenir en compte a l'hora de tractar el tema. Tanmateix, tots sabem que no són els únics : podria afegir-se la pobresa, el desequilibri urbanístic, la soledat i l'anonimat urbans.

Com és evident, però, aquest llistat formulat de manera desordenada i casuística és forçosament incomplet per molts ítems que hi afegim i, a més, és escassament utilitzable a l'hora de fer cap mena d'investigació sobre el tema, a causa de la seva heterogeneïtat que el fa particularment apte per a qualsevol mena de demagògia o desinformació.

La inseguretat ciutadana esdevé, doncs, un problema estructural i social, la qual disminució passa perquè d'una manera interdisciplinària intervinguin tots els poders públics, totes les administracions i totes les forces polítiques per posar realment les bases que permetin una millor redistribució social i l'acompliment i la tutela efectiva dels drets contemplats a la Constitució de l'Estat.

El primer nivell d'intervenció per tal de millorar la qualitat i les condicions de vida dels ciutadans correspon a l'àmbit municipal, per això vostè ha fet esment també d'aquella important sessió que es va celebrar o seminari que es va celebrar a l'ajuntament. I això perquè és el que està amb més contacte, en contacte més directe amb el ciutadà, i el que pot dur a terme actes més immediats, evidentment, amb la col·laboració de l'administració autonòmica i central, que han de posar tots els mitjans que estiguin al seu abast per aconseguir millorar aquesta estructura : la millora de les qualitats i condicions de vida —econòmiques, urbanístiques, laborals, etcètera— és ja un factor importantíssim de disminució de la delinqüència i de la por, i de la inseguretat.

Pel que fa al tema policíac, l'efecte de l'acte denunciador i conscienciar els ciutadans de la seva utilitat permet als cossos policíacs de fer-se una imatge molt més real de les circumstàncies i medis en què es produeix aquest fenomen. Una policia sola, però, és totalment inútil davant d'aquesta problemàtica : cal la cooperació mútua i informació policíaca, el que a Catalunya constitueix una de les missions bàsiques de la Junta de Seguretat, la tasca coordinadora de la qual ha de permetre la màxima eficàcia i racionalitat operativa, així com l'intercanvi d'informació que possibiliti la detenció i posada a disposició judicial de tots aquells contraventors de la legislació penal, i especialment dels qui cometten delictes que per les seves característiques generen alarma social.

Amb aquest mateix propòsit es pretén convertir l'Escola de Policia de Catalunya en una institució capaç de respondre als reptes que la societat catalana i el seu entorn plantegen pel que fa al mateix sistema de seguretat pública. Aquest organisme

autònom —com vostè sap, adscrit al Departament de Governació— té fixat com a objectiu prioritari satisfer les necessitats de les administracions municipals quant a la formació de llurs policies locals i de la mateixa Generalitat, pel que fa a la constitució del Cos de Mossos d'Esquadra. Fet això, una acció ràpida i equilibrada de la justícia farà recobrar o pot fer recobrar al ciutadà la confiança perduda.

És, doncs, evident que aquest cúmul de circumstàncies i elements ultrapassen de llarg les facultats i les possibilitats de la Conselleria de Governació o del Consell Executiu, i requereixen coordinació entre totes les administracions de l'Estat i a tots els nivells. Dues plataformes, però, destaquen : l'una és la coordinació a nivell municipal i l'altra és la Junta de Seguretat, que ha d'anar assumint correctament les seves tasques, que són justament aquestes de coordinació de cossos policíacs i tramesa d'informació.

Ha dit vostè que fa uns mesos, quan vaig comparèixer davant la Comissió del Parlament, jo em sentia molt optimista. Li haig de dir, li dic amb tota honestat : continuo essent molt optimista. Penso que, malgrat que no s'hagi introduït encara, alguna realitat s'ha introduït de la Junta de Seguretat, no és cert que en aquests moments la Junta de Seguretat sigui un element de picabaralla; no és cert. No és cert que en aquests moments les relacions amb Madrid —que vostè també n'ha parlat—, doncs, també sigui motiu de picabaralla.

Jo li asseguro, i perdoni'm que jo no pugui anar més enllà, que en aquests moments, i des de fa dies o des de fa setmanes hi ha una reflexió, es produeix una reflexió profunda entre els alts càrrecs del Ministeri de l'Interior i el Departament de Governació de la Generalitat per avançar cap a aquell model que el Parlament un dia va votar, o un dia unànimement va consensuar. Per tant, jo li he de dir —i li ho repeteixo—, i li dic amb tota rigorositat i, a més a més, li dic amb tota sinceritat que continuo essent optimista, que en aquests moments no hi ha motius de picabaralla, que —a més a més ho dic públicament i ho repeteixo aquí— el Ministre de l'Interior és receptiu als plantejaments que s'han fet des del Consell Executiu de la Generalitat, i que jo desitjo i desitjaria que fos ben aviat pel bé de tots, que es tradueix tota aquesta reflexió que en aquests moments s'està fent en actes ja materialitzats, que ens condueixin cap al terreny o cap al camí aprovat pel Parlament, i que vostè també ha reiterat en la seva intervenció.

Moltes gràcies, senyor Diputat; moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : Honorable senyor Gomis, moltes gràcies. El senyor Latorre pot fer ús de rèplica.

El Sr. LATORRE : Molt breument, senyor President, per agrair-li al Conseller dues coses : la primera, la coincidència en la qüestió definitiva que la seguretat és cosa de tots i no només de les administracions, i per això jo feia esment afegint-me a aquella unanimitat de criteris de l'Ajuntament de Barcelona, abans de les eleccions, que la seguretat s'havia de basar sobre la prevenció, la solidaritat —que aquest era el mot expressiu d'aquesta corresponsabilitat en matèria de seguretat— i els serveis policíacs. I agrair-li també les paraules d'esperança, que a mi m'agradaria que fos duradora, perquè quan parlem de relacions entre vostès i Madrid tenim no massa bones experiències passades.

Però jo li he plantejat bàsicament una qüestió fonamental

quan parlàvem dels serveis policials de la Generalitat de Catalunya, i li parlava de la seva vocació política, si el seu projecte polític passava per assumir la taxa de tenir un veritable cos de seguretat que garanteixi la seva tasca de responsabilitat en matèria de seguretat, i jo no he sentit en les seves paraules una afirmació d'això. Jo li deia —vostè ho recordarà segurament— que des del nostre punt de vista, i li ho deia en la sessió del mes de novembre, que des del nostre punt de vista la qüestió dels mossos d'esquadra no era prioritària per a vostès, i ho justificava amb una consideració de tipus econòmic: el pressupost de la Direcció General de Seguretat Ciutadana ha crescut aquest any el 18%, mentre que la resta, el conjunt del pressupost de la Generalitat creix el 21%. I deia també que l'única qüestió positiva que jo trobava dins d'aquesta qüestió de la seguretat era el creixement quantitatiu i qualitatiu del pressupost de l'Escola de Policia de Catalunya.

Jo li demanava a vostè quin era el pla o si tenien alguna proposta de desplegament dels Mossos d'Esquadra, i jo faré una comparació, perquè no puc fer-ne una altra: només hi ha, a part dels Mossos d'Esquadra, una altra policia autonòmica a l'Estat espanyol, que és la policia autonòmica del País Basc, l'Ertzaintza. Doncs, bé, l'Ertzaintza comença a desplegar-se el 1982, i el 1982, doncs, comença per assumir els serveis de trànsit, el 83 la custòdia d'edificis —després em referiré a aquest tema— i l'octubre del 84 comença a desplegar tota una sèrie de comissaries de la mateixa policia autonòmica, que fan que ara mateix tingui 3.700 agents —sis vegades més que nosaltres— i que afecti cent vint-i-tantes poblacions la seva adscripció. I fa també, i fa també que el Pressupost de l'Ertzaintza per a aquest any sigui de 24.000 milions de pessetes, mentre que el de la Direcció General de la Seguretat Ciutadana de la Generalitat sigui només de 2.700 milions de pessetes. I ja ho sé també, ja sé també que, efectivament, estic fent una comparació que no es pot arribar, no es pot portar fins al final per dues motivacions: primera, perquè la sensibilitat popular és diferent al País Basc que a Catalunya: els bascos tenen molt clar quin és el color de l'uniforme de la policia que els ha de defensar, i aquí a Catalunya, potser pel nostre pragmatisme, no ens importa tant aquest tema, i també és veritat i també és que ho haig de dir, que la voluntat política del Govern basc està molt per sobre, i això és una constatació, no és només..., està molt per sobre del Govern de la Generalitat en aquest tema. A mi, fa dos mesos, un alt càrrec de la policia autonòmica basca, de l'Ertzaintza, em deia que, per a un nacionalista basc, la primera qüestió prioritària, la qüestió més prioritària de totes era el tenir la seva policia; és la seva prioritat, eh?, i és la seva. No dic res més.

Jo li he de demanar també que em digués si el seu Govern està disposat a assumir responsabilitats específiques en matèria de seguretat dels Jocs Olímpics del 92, i, en el seu cas, quines?, i vostè no m'ha respost.

I, finalment, jo faré esment d'una cosa que va passar justament l'altre dia a la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana. Com vostè sap, encara que no té una gran importància, l'estat actual del desplegament dels Mossos d'Esquadra no permet que la Direcció General de Seguretat Ciutadana compleixi amb una de les funcions que li encarrega l'article 13.2 de l'Estatut d'Autonomia, que és la vigilància i protecció dels edificis i de les instal·lacions de la Generalitat, i per això, a vegades, particularment algunes de les empreses públiques de

la Generalitat, tenen necessitat d'acudir a la contractació d'empreses privades de seguretat per fer aquesta tasca. Doncs bé, els centristes varem portar una proposició no de llei per tal que, des de la Direcció General de Seguretat Ciutadana, es regulés aquesta activitat, es regulés i es vigilés i es controlés aquesta activitat. Doncs bé, varem tenir la sort d'obtenir el suport de totes les forces polítiques de la Cambra menys el de vostès, perquè totes les forces polítiques de la Cambra, senyor Conseller, estaven molt d'acord que la seguretat de TV3 el responsable hauria de ser el senyor Gomis, i vostès creuen que el responsable ha de ser el senyor Granados.

Res més. Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Latorre. L'Honorable Conseller pot fer ús de la contrarèplica, durant cinc minuts.

El Sr. CONSELLER DE GOVERNACIÓ: Senyor President, senyors diputats, miri, jo no voldria —i li demano disculpes—, no volia obviar a cap de les preguntes que vostè m'ha fet. Però em semblava que amb la resposta final era prou prudent perquè algunes de les preguntes fetes trobessin resposta en aquesta explicació més general.

Corresponsabilització? Evidentment que sí. Aquesta és l'actitud política, aquest és el programa polític, aquest és el model que es va defensar en el seu dia i que hem seguit.

Creixement del 18% de pressupostos. Senyor Latorre, el creixement dels pressupostos ha d'estar en funció i ajustat al creixement de la policia. Es preveia que, per a aquest any, entraria una nova lleva, que va tenir les seves dificultats —vostè les coneix perfectament— en la Junta de Seguretat, quant a la convocatòria i a les bases de la convocatòria, i el 18% correspon exactament al creixement de 300 mossos d'esquadra més. Per tant, s'ajusten perfectament, les previsions pressupostàries, al creixement de la policia.

País Basc. Senyor Latorre, no és homologable, no ho és; no ho és políticament, no ho és estatutàriament, no ho és quant a l'inici, podríem dir, de les pròpies activitats de la policia ni a les possibilitats de desplegament que hi ha hagut. Ara, evidentment que és desitjable que aquest desplegament es pugui produir funcional i territorial, en el moment en què hi hagi els efectius necessaris per poder complir amb les pròpies funcions policials en el territori; és evident. I és evident que, amb el nombre actual de policies autonòmiques, no es pot produir un desplegament, sinó el compliment estricte de les tasques policials que, en aquests moments, duem a terme, que són les administratives, que són les de joc, que són les dels espectacles, que són les de policia de menors i les de suport als ajuntaments per a la formació, reciclatge, coordinació i col·laboració amb les policies locals.

Jocs Olímpics. Senyor Latorre, jo ho he dit diverses vegades públicament: vaig presentar a la Junta de Seguretat del COOB el 28 de desembre de l'any passat, no s'ha tornat a reunir la Junta de Seguretat. Quina és la posició de la Generalitat? Quina és la posició del Departament de Governació? I era que en la seguretat dels Jocs Olímpics, en unes seues olímpiques, que és el que les possibilitats ens poden permetre d'aquí a l'any 92 —com eren Banyoles, la Seu d'Urgell, Terrassa—, la seguretat fos, almenys prioritàriament, visiblement, de la Generalitat. Això està defensat, està assumit pel mateix Secretari d'Estat, i jo espero que en el model que es va desenvolupant de se-

guretat olímpica, això vagi d'aquesta manera, a part de la responsabilització i la col·laboració en els Jocs Olímpics de la ciutat de Barcelona en les tasques que puguem compartir. Aquest ha estat el llenguatge, aquesta ha estat la proposta i aquesta ha estat l'assumpció.

I amb això em sembla que no m'oblido ara de cap de les propostes, de cap de les preguntes que vostè m'ha fet; si fos així, jo li demano disculpes. N'he pres nota ràpidament..., però volia que no em quedés ni una per contestar.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies,...

(El M. II. Sr. President del Parlament s'absenta del Saló de Sessions i l' Sr. Vice-president Primer el substitueix en la direcció del debat.)

Modificació de l'ordre del dia

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, Honorable Conseller. Correspondria ara el punt sisè, però, de comú acord entre l'interpellant i el Conseller, aquesta interpellació queda posposada. Per tant, correspon ara substanciar el punt setè, la interpellació que formula la Il·lustre Diputada senyora Dolors Torrent entorn a la política general de llars infantils i parvularis. Té la paraula la Il·lustre Diputada.

Interpellació al Consell Executiu sobre la política general de llars d'infants i parvularis

La Sra. TORRENT : Senyor President, senyores diputades i senyors diputats...; els que queden sí, evidentment. Senyor Conseller, en política educativa —com vostè bé sap— hi ha molts temes pendents que necessiten un plantejament polític urgent des del Departament d'Ensenyament. Si n'hi ha un que afecti d'inici les possibilitats educatives de la població, és el de l'educació de les nenes i els nens dels dos primers anys de la seva vida. En aquest terreny, l'Administració hauria de tenir un projecte educatiu cabdal, apostant per la millora de la qualitat del sistema educatiu en la línia d'una autèntica igualtat d'oportunitats per a tots, que, com ja he sabut, ve molt marcada pels tractes, desenvolupaments de capacitats, incentius que a l'edat infantil es rebin o es desenvolupin.

Aquesta igualtat d'oportunitats a la qual em referia es fa extensible també, en un altre sentit —del qual parlaré posteriorment—, a la igualtat d'oportunitats dels homes i les dones davant la societat.

La demanda social respecte a centres educatius —i ho recalco : centres educatius per als infants en l'etapa pre-escolar— es fa, cada cop, més palesa. Fa unes setmanes la senyora Joaquina Alemany ens explicava, en una intervenció en la Comissió d'Estudi per a la Igualtat d'Oportunitats Home-Dona que, en una enquesta feta pel seu Departament, s'evidenciava que un dels temes que preocupa cada cop més les dones és la manca de guarderies. I aquí voldria fer un aclariment perquè no s'entengui, en cap moment, que aquest és un tema només de dones, i podríem córrer el risc de considerar-lo, marginalment, o com a tema a resoldre en un futur. Era una enquesta feta a dones, i, per tant, eren les dones les que explicaven les seves posicions. Ara bé, aquest és un tema de tots com a preocupació, però és l'Administració qui ha de posar els mitjans per solucionar-los.

He fet esment també de centres educatius per als infants. Voldria aclarir alguna qüestió : la incorporació de la dona al món del treball ha anat modificant les condicions de vida i de convivència de moltes famílies. A l'empara de la necessitat social de compatibilitzar l'horari laboral de la dona amb l'atenció dels infants, han anat sorgint guarderies —que és el nom més popular—, llars d'infants de caire privat, l'únic objectiu de les quals envers els menuts ha estat tenir cura de les nenes i els nens en hores de treball dels seus pares. Així s'explica la proliferació de «guarderies», entre cometes, que són espècies de magatzems o pàrkings de nenes i nens sense cap preocupació pedagògica, sense objectius educatius i sense cap control.

Al rerafons hi ha la concepció, del tot superada teòricament i pràcticament, que la família és l'únic agent educatiu dels infants. Les investigacions psicopedagògiques aporten una nova concepció dels agents educatius en aquestes edats, que, sense menysprear el paper cabdal dels pares, els educadors psicòlegs, pedagogs i sociòlegs coincideixen en l'enriquiment que per a les nenes i els nens suposa l'assistència a un centre educatiu guiat per educadors professionals, on es relacionen amb nenes i nens de la seva mateixa edat i on no només se'ls custodia o es té cura d'ells, sinó que s'enriqueix el seu desenvolupament a tots els nivells. És per això que parlava de centres educatius, fent una clara diferència, del que avui suposen molt centres dedicats a guardar infants.

Davant la demanda social, no existeix una oferta de l'Administració autonòmica, malgrat que en el programa electoral de Convergència i Unió de les passades eleccions es parlava de fer un esforç per anar cobrint l'etapa pre-escolar de la població infantil. Vostès deien així, i permetin-me que els ho recordi : «En el període de zero a tres anys, salvada sempre la prioritat educativa familiar, es promouran els objectius educatius que són propis d'aquest edat. A les zones on sigui necessari, es potenciarà la creació de llars d'infants, tant d'iniciativa pública com privada. En l'àmbit rural es crearan serveis d'assessorament i ajuda als pares amb infants en edat compresa entre el zero i els tres anys. Tot i no ser una etapa d'ensenyament obligatori, es tendirà, progressivament, a la gratuïtat del parvulari a partir dels tres anys; aquesta gratuïtat s'assolirà mitjançant subvencions a l'ensenyament privat i a través de l'ampliació de l'oferta dels centres públics. Es crearan, en el si del Departament d'Ensenyament, els serveis necessaris per atendre l'àmbit d'educació pre-escolar. A tal efecte, es farà que la inspecció supervisi, orienti i assessori els aspectes pedagògics i sanitaris dels centres.»

Fins ara vostès no han definit una política clara d'actuació. L'oferta pública, des de la Conselleria d'Ensenyament, segueix sense perfilar-se, i he dit «l'oferta pública des de la Conselleria d'Ensenyament» perquè, si hem de fer una excepció per ressaltar el gran esforç fet des de l'Administració, aquest correspon a l'Administració local. Els municipis grans, mitjans i petits han realitzat un desplegament econòmic en els seus pressupostos per donar sortida a la creixent demanda social, assumint unes competències que no han tingut un reconeixement en la política de subvencions per part del Govern de la Generalitat. I els citaré municipis com Cardedeu, Viladecans, per ressaltar aquest esforç de l'Administració local, sense que se'm pugui titllar de partidista.

Vull recordar, per a coneixement de tots, que el nombre de

llars d'infants, la gestió de les quals depèn del Departament d'Ensenyament, són a Catalunya quaranta-dues. I que es tenen a partir de 1988, quan es resolen certs nivells d'incoherència que feien que diferents conselleries tinguessin responsabilitats en matèria de llars d'infants, com era el cas de Sanitat, Treball i Ensenyament. Pel Decret del 5 de maig del 1988, Ensenyament assumeix la plena responsabilitat de les llars d'infants, que depenien, fins aleshores, de l'ICASS, però es deixa sense resoldre el de les llars d'infants laborals, que segueixen depenent de la Conselleria de Treball quant a subvencions i control.

Constato la incoherència de la Conselleria d'Ensenyament, que no assumeix plenament les responsabilitats en matèria educativa del país; no és primer cas. Permetin-me recordar que l'educació dels adults també ha estat abandonada per aquesta Conselleria, i si aquest tema és important —i així ho he manifestat en intervencions meves en aquest Parlament—, tant o més ho és el fet que els nostres infants no tinguin un tractament educatiu igual, orientat des de la Conselleria, que, en teoria, ha de tenir una visió global de la política educativa a dur a terme en el nostre país, i que té plenes competències per fer-ho.

Voldria tornar ara a un aspecte del meu fil argumental del principi de la intervenció. He fet referència a la igualtat d'oportunitats home-dona en la societat. Ho vincularé al comportament demogràfic de la societat catalana. Aquest país, el nostre, que presumeix —perquè és un fet— de modern, d'uropeista, d'evolució econòmicament, políticament, socialment i culturalment té també un comportament demogràfic modern. Catalunya, demogràficament, ha estat històricament prop del comportament demogràfic dels països europeus avançats. La població catalana ha fet una opció col·lectiva i individual a la vegada, limitant, conscientment, el nombre de fills. Aquesta opció conscient es fa, entre altres motius, per garantir millor les atencions als fills que es decideix tenir. Correspon al Govern de la Generalitat, al govern d'un país, garantir bona part d'aquestes atencions; una d'elles és l'educació. Constato un desfasament entre les necessitats socials i la resposta governamental. En no haver-hi resposta, es vulneren tres principis: el primer, el de l'atenció educativa als nostres infants; el segon, el de respecte a la igualtat d'oportunitats home-dona, i, el tercer, el de tendir a una societat cada cop més igualitària socialment. La societat actual i, pel que es preveu, la futura, es caracteritzen, entre d'altres qüestions, per valorar els nivells formatius de la població. En el mercat competitiu de la força de treball, la formació és un factor determinant; com he dit anteriorment, els professionals coincideixen a afirmar que en els primers anys de la vida és important desenvolupar les capacitats dels infants per garantir el desenvolupament integral de les persones. Convindran amb mi que, si la vida afectiva d'un infant està assegurada, no és el mateix que es quedi a casa seguint la rutina de les tasques domèstiques de la seva mare o que es relacioni amb d'altres nens i nenes, en un entorn educatiu adequat. Aquest entorn educatiu l'ha de posar a l'abast de tothom el Govern de la Generalitat; si no, s'està incomplint amb el deure d'atendre educativament les nenes i els nens del nostre país, i es perpetua, a més, la divisió social de la població, perquè els que econòmicament són solvents porten els seus fills a llars d'infants o parvularis privats, i paguen el que calgui,

però és que els més desfavorits econòmicament no poden, i els seus fills pugen ja en condicions diferents. I aquest és un cercle viciós: no es dona la mateixa educació a les nenes i els nens segons l'entorn social on neixen; consolidem ja les bases per al futur; a més, les mares es queden a casa a cuidar-los, no es formen, no es reciclen, no busquen feina o no la troben..., la dona es queda a casa, i es vulnera, no es compleix el principi d'igualtat d'oportunitats home-dona a què aquest Govern també ha de donar resposta.

(El M. H. Sr. President es reincorpora al seu lloc.)

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyora Torrent. L'Honorable Conseller senyor Laporte té la paraula. Pot parlar assegut, des de l'escó.

El Sr. CONSELLER D'ENSENYAMENT (Josep Laporte): Senyor President, senyora Diputada, senyors diputats que, amb paciència, queden a aquesta hora a l'hemicycle, jo seré molt breu en la meua resposta i, en tot cas, després, en la rèplica, si la senyora Torrent vol alguna cosa més, amb molt de gust li ho aclariré.

No cal que li digui, en primer lloc —vostè ens ha recitat el nostre programa electoral—, que, per tant, jo estic d'acord amb molts dels punts, amb molts dels temes, amb moltes de les afirmacions que ha fet avui la Il·lustre Diputada en aquest Parlament. Jo no entraré en un tema, per a mi importantíssim, que ha tocat al final, que és el de la limitació dels naixements: aquest és un tema del qual jo m'he ocupat diverses vegades, de vegades aquí, al Parlament, i de vegades d'altres. Excepte en aquest tema, en tota la resta jo diria que estem fonamentalment d'acord, i segurament si tinguéssim temps i ho poguéssim discutir amb calma —cosa que no faré avui— també en aquest tema, senyora Torrent, ens posaríem d'acord vostè i jo. Nosaltres tenim un programa electoral i tenim unes opcions que, dintre d'allò que és possible —ho repeteixo: dintre d'allò que és possible—, anem posant en pràctica. I no és que no hàgim fet res, ni de bon tros, i no és, no cal dir-ho, que no tinguem un programa, no ja un programa electoral sinó un programa d'actuació específic i clar. Jo crec que gràcies a l'esforç realitzat durant aquests anys hem aconseguit una realitat molt millor que la que teníem al començament. Tenim un pressupost que segurament —vaja!, amb tota certesa— és insuficient, però que, pel que fa a les llars d'infants, puja enguany a 565 milions de pessetes, distribuïts, en part, per al funcionament de les 42 llars d'infants pròpies del Departament i, en part —gairebé la meitat—, per a subvencions a llars d'infants municipals o a llars d'infants privades sense ànim de lucre. I això representa un increment constant d'aquest pressupost, que aquesta última anualitat ha estat superior al 10%.

Una altra cosa important, senyora Torrent —i, això, vostè ho pot comprovar molt fàcilment, anant a donar un tomb per aquestes llars d'infants nostres—, és que en vam rebre, amb el traspàs —i jo era, aleshores, Conseller de Sanitat, i, per tant, és un tema que conec, perquè, com vostè sap, els serveis socials estaven assignats al Departament de Sanitat—, en vam rebre 14, que eren allò que vostè ha definit ben bé com a magatzems d'infants. Nosaltres, en l'actualitat —vostè mateixa ho ha dit—, en tenim 42, que ofereixen un total de 4.221 places públiques per a infants. A part d'aquestes 42 llars pròpies del Departament, se subvencionen unes 300 llars d'infants, municipals i privades, sense afany de lucre, i estem elaborant un mapa

escolar que concretarà l'oferta de places a tot el territori de Catalunya i les necessitats reals, que malauradament, també, cada vegada són més petites perquè els infants són en nombre menor.

Estem realitzant cursos d'adonament per a tots els educadors de les llars d'infants, que enguany afectarà 205 persones.

I, pel que fa a l'altre aspecte de l'educació infantil, també li voldria remarcar que en pre-escolar els progressos han estat importants: que, per exemple, l'any 83 hi havia aproximadament un 90% d'escolarització de nens de quatre a cinc anys a Catalunya, i actualment se supera el 100%. En el mateix sentit, també li vull explicar que es fa un pla especial de magisteri per a l'especialització de mestres en pre-escolar, i que aquest any aquest pla afecta 180 alumnes.

Hem fet moltes altres coses: tenim un marc clar per a les titulacions exigibles a les llars d'infants, i, no cal dir-ho, al pre-escolar; s'ha establert també un marc de requisits d'equips, de requisits sanitaris, etcètera, que afecten les llars d'infants, i tenim prevista tota una sèrie d'actuacions, perquè, tal com vostè ha dit, la nostra voluntat —i així ho vam dir— és la de donar resposta a tota la demanda que hi hagi, no solament entre els tres i els sis anys sinó entre els zero i els sis anys. I, en aquest sentit, nosaltres pensem anar incrementant l'oferta i, si és possible, millorar la qualitat, que, en aquest sentit, sí que li puc dir que ja durant els anys anteriors s'han aconseguit, en el sentit de la qualitat, progressos molt importants.

Ara, això sí, això dependrà fonamentalment, senyora Torrent, de les disponibilitats pressupostàries. I d'aquí endavant anirem tirant endavant amb unes directrius, que són les mateixes de sempre: primera, potenciar i reforçar l'educació infantil en les dues etapes a què vostè s'ha referit; contemplar molt especialment els continguts i les necessitats educatives de la població escolar «especial» —entre cometes, i vostè ja sap a què em refereixo—; incidir fortament en la normalització lingüística dins de les llars d'infants i també en el pre-escolar; potenciar la formació i el reciclatge dels especialistes, que, com vostè ha vist, ja estem fent d'una manera ben notable; vetllar per un bon control i evolució pedagògica i social de tots els centres, tant de les llars d'infants com de pre-escolar, i acabar d'elaborar, com li he dit, el mapa escolar a tots els nivells. Així, també cal tenir en compte —i vostè també s'hi ha referit, en certa manera— que el tipus d'escolarització segurament serà diferent, l'ideal, a la zona rural i a la zona urbana. I tot això, fer-ho coordinadament amb les altres administracions que, pels motius que siguin —de vegades simplement voluntaristes— han entrat en el tema de les llars d'infants —em refereixo a ajuntaments i també a diputacions.

I, finalment, per acabar li diré que, en el moment actual, tenim en marxa unes jornades per a educadors i directors de llars d'infants públiques, els mesos de maig i juny d'enguany; vuit sessions de formació per a educadors; tres sessions d'aprofundiment per als directors, i dotació a cada centre —novetat d'aquest any—, a cada centre de llars d'infants d'unes despeses destinades a cobrir les vacants que aquests cursos de perfeccionament comportin. Això representa un total de 50.000 pessetes per a 42 centres que tenim, que, en total, fan més de 2 milions de pessetes, en conjunt, que nosaltres donarem en aquest sentit de la millora de la formació dels educadors.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Honorable Conseller. Té cinc minuts per a rèplica, la senyora Torrent.

La Sra. TORRENT: Senyor Conseller, em complau moltíssim..., suposo que a qualsevol diputat que surti a aquesta tribuna i la resposta del Conseller sigui que està d'acord gairebé amb tot el que ha dit, doncs bé, sempre és un element de satisfacció. El que passa és que després això no es correspon amb la política que planteja la Conselleria d'Ensenyament, que té previst, al respecte, amb tot aquest diagnòstic, que coincidim amb el que passa a la societat.

Jo pensava que, almenys, em diria alguna cosa concreta: «farem quelcom el primer any, el segon any...»; bé, jo creia que aniria en aquesta direcció, però, la veritat, vostè no m'ha fet cap..., una presentació seriosa... (*Remor de veus.*) Si us plau, senyor President... M'ha de contestar el senyor Conseller, suposo que els diputats tenen els seus torns per parlar...

El Sr. PRESIDENT: Té raó, senyora Diputada.

La Sra. TORRENT: És que si no, als que estem a la tribuna, ens atabalen una mica...

El Sr. PRESIDENT: Senyora Torrent, té tota la raó. Continui.

La Sra. TORRENT: Miri, vostè m'ha tret el tema de sempre: que no hi ha recursos. I m'ha anomenat 560.000 milions —si ho he apuntat bé—, que s'havien destinat..., però que, en fi, no hi havia recursos. Jo li vull dir una qüestió, en aquest tema: el tema de l'educació infantil és una qüestió d'opció política, principalment, i li he de dir que la Generalitat Valenciana dedica recursos propis al tema de l'educació dels nens i de les nenes de zero a tres anys. Per tant, com li deia, aquí queda evidenciat que hi ha opcions polítiques que orienten els seus pressupostos cap a unes determinades necessitats i altres que ho fan cap a unes altres òptiques. Suposo que això té a veure amb el que és la dreta i el que és l'esquerra.

El senyor Pujol ha dit, en més d'una ocasió, que no podem oblidar els més febles, no podem oblidar els petits. En el Pla d'Actuació Social de Convergència se'n parla: són necessaris fets concrets, no paraules o bones intencions per al futur. Vull saber si aquesta població infantil, que és avui, aproximadament, de 410.000 infants, a Catalunya té, tindrà les mateixes possibilitats educatives. Vull saber si s'afavorirà realment la xarxa pública o la privada, quins terminis reals té previstos el Departament d'Ensenyament, quina voluntat política? El que li demano que em contesti és: «L'any 1989-1990 tindrem o farem aquestes places; podran escolaritzar-se tantes nenes i tants nens de zero a tres i de tres a sis; el curs 90-91, tantes nenes i tants nens de zero a tres i de tres a sis; el curs 91-92, ho podran fer tants...» —al final de la legislatura s'haurien assolit uns determinats resultats, que podrien ser avaluables per tots— «les partides pressupostàries que la Generalitat hi dedicarà són tantes..., tanta part li correspon o és de subvenció dels ajuntaments, tant és de subvencions de la Generalitat...»

Voldria saber també quan es durà a terme una mateixa orientació pedagògica per als diferents centres educatius. Com he dit abans, encara hi ha llars d'infants que depenen de la Conselleria de Treball. Quan seran transferides aquestes llars d'infants a la Conselleria d'Ensenyament? Com s'estructurarà l'estructura actual dels centres d'acord amb les necessitats que planteja la reforma educativa?

Li voldria recordar, per posar-li un exemple, que la setmana

passada el senyor Solana ens va presentar la Llei de Reforma Educativa, i que ha dit, o va plantejar, que hi hauria aproximadament un milió, que el cost d'aquesta reforma seria aproximadament de mil milions, d'un bilió de pessetes. Jo, el que voldria saber és si vostès tenen previst, d'aquesta part que correspondrà a Catalunya, com la planificaran, com l'orientaran, com la podrem controlar. Vostès, i, sobretot, el personal del seu Departament —jo li agrairia que, sobre aquest tema, s'hi interessés—, han estat durant els darrers anys dient al sector d'educadors que el Ministeri tenia la reforma educativa aparçada, que no feia res, que estava tot paralitzat... Tot d'una, veiem als mitjans de comunicació que està estudiada, que està preparada i que es pot presentar a la societat amb, jo diria, gairebé quasi tots els sectors socials interessats a favor de la reforma educativa. Vull dir, vostès s'han passat dient que bé, que el Ministeri ho tenia aparcat. És clar, és molt fàcil dir : «No tenim pressupost; a Madrid això, a Madrid allò...», però, ja li deia abans, és qüestió d'opció política, és això el que li demanava i és això el que voldria que em concretés.

Som a l'Any Internacional del Nen. Per tant, que no quedi la qüestió en meres paraules, que no quedi la qüestió com a una qüestió de bones intencions, sinó que es prenguin mesures de cara a les nenes i als nens, que fem alguna cosa respecte al principi d'igualtat d'oportunitats per a tots, respecte al principi d'igualtat d'oportunitats home-dona, i, sobretot, fem alguna cosa per evitar el fracàs escolar, que és una qüestió de la qual ens queixem molt, i, si aconseguim que totes les nenes i els nens estiguin escolaritzats dels zero als sis anys, segurament, molts dels defectes es podran ja preveure en l'etapa inicial i no anirem abocats, com fins ara, al fracàs escolar, que tots patim, que tots sentim. I pensi, senyor Conseller, que si es treballa en aquesta direcció, ens tindrà completament al seu costat.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyora Torrent. Per fer la rèplica a la rèplica, té la paraula l'Honorable Conseller senyor Laporte.

El Sr. CONSELLER D'ENSENYAMENT : Gràcies, senyor President. Gràcies, senyora Torrent, m'ho ha posat molt fàcil : vostè ha parlat del senyor Solana, del *Llibre blanc* de la reforma educativa i de moltes coses, de les dretes, de les esquerres, del que fa València, del que fa Convergència, del que fa el Partit Socialista... Miri, jo li llegiré un tros del *Llibre blanc* i li ensenyaré un diari d'avui; no li diré res més. Li llegiré el punt número 1 del *capítulo 5*, «La educación infantil 0 a 6 años», *Libro blanco de la reforma educativa (MEC)*, presentat pel senyor Solana divendres passat. I per no traïr el text ni l'esperit del text, li llegiré en castellà, tal com està. Diu : «Primero. La educación infantil constituye la primera etapa del sistema educativo : abarca desde los primeros meses de vida hasta los seis años, momento» —fixi-s'hi bé— «que señala el acceso a la escolaridad obligatoria. La educación infantil es, por tanto, un nivel de escolaridad no obligatorio. Sin embargo, en contraposición con el marcado carácter de guardia y custodia, que frecuentemente ha tenido la asistencia de niños en centros extrafamiliares, todo el periodo previo a la escolaridad obligatoria debe tener un inequívoco sentido educativo». Estic absolutament d'acord amb la segona part d'aquest paràgraf; lamento profundament la primera part : no es considera obligatori, no de zero a tres anys, sinó tampoc de tres a sis anys, senyora Torrent, i, per tant, jo em temo que amb aquest

bilí de pessetes —que serà insuficient— a què feia referència el senyor Solana, no en tindrem prou ni per atendre els més grans, i no cal dir per atendre els petits. Jo li recomano que —un diari que jo llegeixo sempre, encara que moltes vegades no hi estic d'acord, que és *El País*, d'avui— vostès mirin aquest ninot : «Educación infantil», amb un nen abandonat aquí a la porta, de bolquers, impossibilitat d'entrar-hi perquè no hi ha recursos; si vostès ens ajudessin que, des del MEC, des del Pressupost General de l'Estat, els recursos fossin més grans per a tot el sistema educatiu, i molt especialment per a l'educació infantil, seriem tots plegats molt feliços, senyora Torrent.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, Honorable Conseller. La sessió es reprendrà aquesta tarda a dos quarts de cinc.

Se suspèn la sessió.

(Són tres quarts de tres del migdia i tres minuts.)

La sessió es reprèn a tres quarts de cinc de la tarda i tres minuts. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de l'I. Sr. Vice-president Primer, de l'I. Sr. Secretari Primer, de la I. Sra. Secretària Tercera i de l'I. Sr. Secretari Quart. La Mesa és assistida per l'Oficial Major i el lletrat Sr. Pau.

Al banc del Govern seuen els H. Srs. Consellers de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques i de Treball.

El Sr. PRESIDENT : Es reprèn la sessió.

El vuitè punt de l'ordre del dia és Interpel·lació al Consell Executiu sobre la problemàtica causada per la sequera que afecta..., que «afectava» Catalunya, que formularan els Diputats Il·lustres senyors Esteve Tomàs, Manuel Nadal i Rafael Madoño, del Grup Socialista. Per a la seva exposició, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Esteve Tomàs.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la problemàtica causada per la sequera que afecta Catalunya

El Sr. TOMÀS : Senyor President, cordialment, «que afecta». Gràcies.

Senyor President, senyores i senyors diputats, per substantivar la interpel·lació entorn al problema de la sequera. Personalment, m'alegro molt que aquesta interpel·lació es faci en un dia com avui, que està plovent, perquè hi dona un to, diguem-ne —ja era molt seriosa, la interpel·lació—, un to de més rigor i més seriositat, perquè es vegi que la nostra interpel·lació no té cap mena de caràcter oportunista, sinó que el que intenta, la interpel·lació, és discutir en el Parlament de Catalunya, en el lloc on tots els habitants del poble de Catalunya ens trobem, per dir que hi ha un problema que està patint, que és el problema de la sequera.

Jo voldria comentar que, en la nostra climatologia tradicional, tenim dos fenòmens clàssics : uns, que provoquen danys, que provoquen desastres ecològics, que provoquen greus danys econòmics, com són, per exemple, a l'estiu, fonamentalment a l'estiu, els incendis forestals; com a la tardor les pluges torrencials, que han tingut molta importància, també. El foc ha cremat, en els últims vuit anys, de l'any 80 cap aquí, només el 10% de la massa forestal de Catalunya, o les pluges torrencials sabem que vénen a produir uns danys, any per altre, d'uns

8.000 milions... Però bé, els coneixem, i més tard que d'hora, però, finalment, s'hi comença a actuar per corregir o almenys per preveure o prendre mesures a fi que aquests dos problemes siguin corregits.

En canvi, darrerament, des dels últims deu anys, ens trobem que tenim..., hem entrat en un període sec; és a dir, que el nombre de pluges ha caigut en uns percentatges preocupants, i que la sequera està produint uns danys que potser no són tan visibles com un gran incendi forestal o com unes grans riuades, però que afecten molts sectors econòmics de la població i que, a més a més, econòmicament tenen conseqüències, jo diria, gairebé més greus fins i tot que els altres dos desastres que ja tenim més o menys controlats.

En aquest sentit, jo he fet un petit resum, agafant la premsa, el que ha aparegut, d'on ha afectat aquest any la sequera. Per exemple, si agafem en matèria d'agricultura, podem llegir a diferents diaris... Jo he agafat, per exemple, l'*Avui* del 6 de març, en què el Conseller Miró reconeix que la sequera que afecta Catalunya des de fa quatre mesos ha afectat greument els cereals i ha fet perdre o pot fer perdre la collita; en tot cas, el 30% d'aquesta collita ja s'ha perdut. O el Servei d'Extensió Agrària, a tot Catalunya, reconeix que el 50% del cereal plantat ja s'havia mort el mes de febrer-març. O, per exemple, en el cas de les avellanes... Aquest matí hem parlat d'elements endògens en el preu de l'avellana, però no s'ha parlat que la climatologia, aquest any, ha fet perdre —amb el mateix reconeixement del Conseller Miró—, a les comarques del Baix Camp, l'Alt Camp i el Tarragonès, més del 15% de la collita per raons del retardament en la floració dels avellaners... Les lleguminoses tipus colza o veça s'han perdut... I fins i tot aquesta problemàtica de l'agricultura té aspectes socials. Per exemple, per raó que el riu Ebre ha perdut força i el mar, lògicament, guanya terreny, ha salinitzat grans finques al delta de l'Ebre; per exemple, una finca molt coneguda, que es diu «Erms Salats», que és el latifundi més gran de Catalunya —crec recordar que d'unes 600 hectàrees—, que hi treballa el 50% de la mà d'obra d'un poble d'uns 3.000 habitants, que és Sant Jaume d'Enveja; es poden quedar sense feina per efecte de la salinització. Tot això, per culpa d'una manca de pluges.

Si agafem la ramaderia, hem pogut llegir a *La Vanguardia*, al *Diari de Tarragona* del mes de febrer, que a les zones de muntanya ja estaven patint, els ramats, greus problemes per falta d'herbes de prat, o bé a Tarragona, que els ramaders de l'Alt Camp, doncs, tenen ja problemes importants.

Si agafem el sector de la pesca, també veiem que la pesca marítima, el sector de la pesca marítima —ho diu l'*Avui*, també del 6 de març— és un sector que ha notat la davallada del nombre de captures, i la raó és la mateixa que en el sector agrari: la sequera. La paràlisi atmosfèrica no afavoreix el moviment dels corrents del mar i, per tant, degenera la producció alimentària, els peixos no menguen, per tant, no es reproduïxen; per tant, la producció cau.

O la pesca fluvial: veiem com a Osona —ho podem llegir a *La Vanguardia* del dia 9 de febrer— s'han mort més de 20.000 peixos com a conseqüència de la pèrdua d'oxigen al pantà de Sau, com a conseqüència de la falta de pluges, o que el riu Cardener incrementa la seva salinitat natural multiplicant-la, pràcticament, per tres, i, com a conseqüència, també afecta la fauna fluvial, a part d'altres conseqüències.

Si agafem un altre sector, que és el dels incendis forestals... Fixin-s'hi bé, senyores i senyors diputats, aquest any, a l'hivern, ha cremat pràcticament el 60 o el 70% del bosc que va cremar en tot l'any 88 en ple estiu —60, 70%. Per tant, vol dir que les mesures contra incendis que es van prendre anys endarrere anaven bé per a l'estiu, però com que no se n'han pres de cara a l'hivern, perquè, doncs, com que no s'han fet mesures contra la sequera, resulta que aquest any ja han cremat gairebé tantes hectàrees com l'any passat, només els mesos de gener i febrer. Podem llegir al *Diari de Barcelona* o *La Vanguardia* del dia 16 de febrer, eh?, que en un sol dia va cremar el 20% del bosc, del 88, 600 hectàrees: 130 en el nord de les províncies de Lleida i de Girona; que a Ribes de Freser, Campelles, hi havia un front de foc d'un quilòmetre, que a la serra Cavallera es van cremar 20 hectàrees de roure, i que el mateix Director General, senyor Robert Graupera, diu que la sequera d'aleshores, dels mesos de gener i febrer, era més pertinaç, més perillosa, tant o més perillosa que la que es pugui donar a l'estiu. *La Vanguardia* del 9 del 2 reconeix, doncs, 33 incendis el mes de gener; és a dir, un problema d'incendis forestals tan greu com si estiguéssim en ple estiu.

Un altre aspecte preocupant de la sequera és el nivell de les aigües dels embassaments. Per exemple, si agafem les informacions dels mesos de febrer-març, veiem com els pantans de les conques del Pirineu Oriental i de l'Ebre que pertanyen a Catalunya només estaven emmagatzemant un 30 o un 40% de la seva capacitat; que a l'embassament de Tremp només hi havia un 10% de la seva capacitat; el d'Escales a un terç i el d'Oliana estava a la meitat. Però és que, si anem al mes de març, veurem que ja ha baixat... Podem llegir en *El Periódico*, en un número de no recordo quin dia, que els directius de la Societat d'Aigües de Barcelona diuen que ja, només, la reserva que tenim és del 29%. Per tant, anem baixant.

En *La Vanguardia* del 14 de març es reconeix des de l'Administració de la Generalitat i des de les empreses que produeixen aigua que Catalunya està perdent l'1% diari del seu embassament —l'1% diari—: xifres realment preocupants. Lògicament, això repercuteix també en el subministrament d'aigua potable en zones on tenen problemes a l'estiu, com són els municipis de les Garrigues, on ja han hagut d'utilitzar —cosa poc usual, o molt inusual—, tornar als sistemes de camions-cisterna per portar aigua en ple hivern.

La contaminació dels rius és, lògicament, la manca de pluja, en uns rius que tenim, que són —i em fa l'efecte que ho podem dir clar— la vergonya gairebé de tot Europa, doncs, la falta de pluja ha fet que la contaminació, el nombre de DBO per litre, per hectòlitre, o com vulguin, hagi crescut i, lògicament, per exemple, hi ha companyies com la d'Aigües de Vic, que reconeix que té dificultats de subministrar aigua potable als seus afiliats perquè l'aigua ja no és capaç de ser potabilitzada. I, com a conseqüència de la sequera, aquest problema s'incrementa dia darrere dia.

Sectors de serveis també afectats per la sequera —n'hem parlat aquí, però jo ho repetiré—: el turisme. Per exemple, tot el que és el turisme d'esquí, s'ha de parlar ja de mesures... el Conseller Alegre n'ha volgut prendre alguna —i així ha sortit publicat—, per començar a posar, doncs, pistes de neu artificial, amb la instal·lació de canons, que obligaran a unes inversions inicials per esmorteir, al mínim, 4.000 milions de pessetes,

i que la Generalitat hi posarà un tant per cent —un 10, un 15%—, en algun cas, per compensar i ajudar aquestes instal·lacions.

Bé, tot plegat vol dir que tenim un quadre preocupant, un quadre econòmic de pèrdues i danys econòmics enormement, potser, més superior o molt més superior que en altres catàstrofes més visibles i que hem afrontat, i que, en canvi, veiem que hi hagut, no dic el 100%, perquè sé que des d'algunes conselleries, i en temes molt parcials, s'ha pres alguna mesura, però ens trobem que no s'han pres..., no hi ha hagut una reactivació del Consell Executiu de la Generalitat. I, precisament, tot són matèries —bé sigui de medi ambient, sigui aigua, sigui agricultura, sigui turisme—, tot són competències exclusives de la Generalitat. I és clar, llavors, la primera pregunta és dir : És lògic que no puguem culpar el Consell Executiu perquè hi hagi o no hi hagi les pluges suficients, però sí que creiem que hem de demanar al Consell Executiu que prengui les mesures en un conjunt de matèries, de temes, dels quals té la competència exclusiva, i en què, per tant, pot actuar.

No s'actua : hi ha hagut passivitat, però de tal manera —fins i tot jo ho diria com en to simpàtic—, que, si agaféssim el..., com a reflex de l'estat d'ànim d'aquest Consell Executiu, el Consell Executiu de Convergència i Unió, el senyor Director General d'Obres Hidràuliques, el senyor Vilaró, en unes declaracions al *Punt Diari* diu que, «davant de la sequera, l'únic que podem fer-hi és resar». És a dir que, l'única alternativa que se li ocorre al Consell Executiu és resar. (*Rialles.*) Jo no entraré en la polèmica d'aquest matí, i estic segur que resar —i més, per als qui creuen—, segurament, deu ser una bona mesura, però ja ho diu, aquella dita castellana : «*Rezando, pero con el mazo dando*», eh?, i el que jo vinc a dir amb aquesta interpellació és dir que s'han de prendre mesures, s'ha de treballar per corregir aquest tipus de situacions.

És evident que aquest tipus de situacions potser no tenen massa precedents, que és nou, però per això mateix crec que en aquest Parlament i en aquesta Cambra, el conjunt dels diputats hem de ser sensibles que estem davant un període en què aquesta història, aquesta situació, aquesta dramàtica situació, segurament s'anirà repetint els anys successius. Els anys 87, 88 i 89 —segurament el 89— seran els anys més secs de tot el segle. L'hivern que hem passat ha estat l'hivern més sec dels darrers quaranta-cinquanta anys, i les previsions climatològiques que tenim en perspectiva, com a mínim en informes, és que això no es modificarà en els propers anys. Aleshores, si tenim sectors tan importants com és l'agrari, l'hidràulic, el turisme, serveis terciaris, etcètera, que demanen una resposta, i aquesta resposta crec que és la que ens ha de presentar —segurament per a aquest any serà molt difícil— el Consell Executiu per als anys que vindran. Com a mínim, tenir previst què s'ha de fer, com es posa dempeus la societat catalana —com s'hi ha posat en el tema d'incendis, que s'han creat àrees de defensa forestal, on hi ha 10.000 voluntaris, on hi ha una preocupació de les administracions...—; s'ha de posar la societat catalana dempeus a través de polítiques coordinades pel Consell Executiu, perquè, quan vingui una nova situació l'any 90, sapiguem reaccionar i puguem donar el suport necessari als sectors econòmics que quedin malmesos per la sequera; sapiguem posar polítiques de prevenció, per exemple, en el subministrament d'aigua; sapiguem que hem de fer un pla

d'acceleració en obres hidràuliques per evitar les contaminacions o de polítiques de lluita contra la contaminació, amb la instal·lació de depuradores, etcètera, per evitar el problema, com el que he dit abans, de Vic, que ja no saben com subministrar aigua potable, en poblacions de mils i mils de ciutadans.

És en aquest sentit que jo formulo aquesta interpellació al Consell Executiu. Aquesta interpellació pretén ser una interpellació constructiva : obrir els ulls de les senyores i els senyors diputats i que, com a conseqüència d'aquesta interpellació, en pugui sortir una moció consensuada. I ho aviso perquè fa falta una moció, fa falta un instrument que ajudi el Consell Executiu a prendre decisions, que surti una moció que permeti afrontar el problema de la sequera els anys futurs.

Per tant, la meua intervenció —ho reitero— és una intervenció absolutament constructiva, que no pretén altra cosa que, d'aquest Parlament, en surtin les pautes de comportament per afrontar un problema que tenim present i que fins ara el Consell Executiu ha tingut absolutament abandonat.

Moltes gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, senyor Tomàs. Té la paraula l'Honorable Conseller senyor Molins per formular la resposta a la interpellació.

El Sr. CONSELLER DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES : Senyor President, senyores i senyors diputats, Il·lustre Diputat interpellant... Malgrat, senyor President, que l'Il·lustre Diputat interpellant ja ens ha anunciat que presentarà una moció, el contingut de la qual entenc que fins i tot té decidit abans de sentir la meua intervenció —cosa que no sé fins a quin punt s'adiu amb el procediment parlamentari de la interpellació i la moció—, intentaré fer ús, almenys, del torn d'intervenció que em correspon, certament amb poques esperances de convèncer el Diputat interpellant, que ja anuncia que té feta pràcticament la Moció.

Malgrat tot, i per si interessa a la resta d'Il·lustres senyores i senyors diputats de la Cambra, aquesta és la situació de la sequera a Catalunya —que és pel fet que s'interessa l'Il·lustre Diputat— i les coses que ha anat fent, que continua fent i que continuarà fent el Govern de la Generalitat per afrontar-la.

El Sr. PRESIDENT : Per aclarir el seu dubte sobre el procediment parlamentari, la Moció pot ser a favor de la política del senyor Conseller. (*Rialles.*)

El Sr. CONSELLER DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES : Em temo, senyor President, que no ha estat aquest el sentit. És més, ha dit el senyor Diputat que ell creu que cal fer coses que donin instruments al Govern. Una de les coses que pretenc demostrar amb aquesta intervenció és que no cal fer coses, perquè el Govern té prou instruments i els utilitza amb prou eficàcia com per no fer necessaris aquests nous instruments de què parla l'Il·lustre Diputat en la seva Moció.

Crec, senyores i senyors diputats, que cal fer una distinció entre el que és la manca o la inexistència de pluja i el que és una conseqüència, certament directa, d'aquesta manca o inexistència de pluja, que és la sequera. En aquest sentit, estic segur que no és el mateix parlar de les conseqüències que sobre l'activitat econòmica o sobre la marxa en general del país pot tenir la inexistència de pluges que les mesures que es prenen per les conseqüències d'aquesta sequera. N'hi ha algu-

nes que són conseqüències directes i inapel·lables de la inexistència de pluja : per exemple, que determinats conreus es malmetin per la inexistència de pluja, aquesta és una conseqüència inevitable de la no-existència de pluges; hi ha determinats conreus, òbviament, que no pateixen directament la inexistència de pluja, que són aquells de les zones de regadius, però aquelles zones no regables, que s'alimenten estrictament de la pluja que cau, aquestes, si no plou, no plou.

Per afrontar la manca de pluja, hi ha..., totes les societats tenen diferents instruments : algunes resen, certament; unes altres —i aquest ha estat, probablement, el mecanisme més utilitzat al llarg de la història, i ho continua essent avui—, que es coneixen, només hi ha un govern d'un Estat molt ric, per cert, que ha dedicat quantitats importants de recursos econòmics —és el Govern americà— per fer investigació per provocar la pluja, amb un èxit perfectament descriptible : últimament s'estan abandonant els programes científics per fer caure pluja de forma artificial, i, ja dic, ha estat un programa a deu anys, que ha endegat el Govern americà i que està abandonant, perquè, certament, fer ploure és quelcom que encara no està a l'abast de la tecnologia, dels coneixements tecnològics per part de l'home. Sí que ho està intentar aprofitar de la millor manera possible la quantitat d'aigua que caigui, i en aquest sentit anirà la meua intervenció.

Faré, en primer lloc, una descripció de la situació actual del nivell dels embassaments del país, potser donant una certa resposta a la dialèctica plantejada entre el President de la Cambra i l'Illustre Diputat interpellant sobre si la sequera afecta o afectava Catalunya.

La magnitud de la sequera que afecta Catalunya es pot mesurar a través de la situació següent dels embassaments —són dades de divendres passat, és a dir, que no es té en compte l'aigua caiguda diumenge, dilluns, dimarts, avui dimecres..., que certament comença a ser ja important. El pantà de Boadella, l'embassament de Boadella : el volum actual embassat és del 73%, d'un volum total de 62 hectòmetres cúbics; tenint en compte que, per a reserva en cas d'avingudes, no s'embassa mai més del 80%, podem considerar que l'embassament està ple i, per tant, està assegurat el seu servei quant als abastaments de Figueres i Costa Brava Nord, per a aigua de boca, i el regadiu del marge esquerra de la Muga, quant a regadiu. Aquest és un embassament atípic, en certa forma, en el sentit que té la seva utilització fonamentalment durant la temporada d'estiu, tant pel que fa a regadiu com pel que fa a l'ús de boca de l'aigua. Per tant, durant tota la temporada d'hivern s'ha anat emplenant, i d'aquí aquesta situació que, com veurem després, desgraciadament és atípica, en el sentit que és pràcticament l'únic embassament... —de fet, n'hi ha un altre : tots els que tenen una utilització fonamentalment de regadiu o d'abastament, fonamentalment, de zones turístiques, que tenen la seva descàrrega fonamentalment en la temporada d'estiu—; per tant, aquest embassament, a ple rendiment en aquest moment.

Sistema Salt-Susqueda, el sistema probablement més important de les aigües interiors de Catalunya. És el sistema que es troba en situació més precària, amb 92,84 hectòmetres cúbics embassats, que representen el 23% de la capacitat total, que és de 401 hectòmetres cúbics. Aquesta capacitat embassada representa només el 40% del que, de mitjana, acostuma a haver-hi

en aquesta època; val a dir, per a les senyores i els senyors diputats que desconeguin aquesta situació —malgrat que és prou coneguda—, que les temporades de pluja en el país són dues, al llarg de l'any, i les de sequera també són dues : les temporades de pluja són la primavera i la tardor —els mesos d'abril i maig, fonamentalment, i els mesos de setembre i octubre—, i la temporada de sequera són els mesos d'hivern —gener i febrer— i els mesos d'estiu —juliol i agost. Entrem, doncs, estem tot just acabant una temporada de sequera, una part de la temporada de sequera, i entrem en la temporada de pluges de la primavera. Tan sols el desembre de 1973 s'havia arribat a un nivell més baix, amb 80 hectòmetres cúbics en comptes dels 92 que existeixen avui. En aquell moment, però, no existia l'embassament de la Baells, i entràvem en una estació seca d'hivern, és a dir, aquests 80 hectòmetres cúbics eren just abans d'entrar en la temporada de sequera de l'hivern, i, en canvi, ara existeixen reserves en el Llobregat —la Baells i Sant Ponç— i s'entra en una estació humida. Per tant, les circumstàncies no són tan greus, a curt termini, com en aquella gran sequera, la darrera, de l'any 1973.

El sistema la Baells-Sant Ponç : l'embassament de Sant Ponç, en el riu Cardener, de 24 hectòmetres cúbics de capacitat, està a un 10% —és un embassament petit, eh? La Baells, al riu Llobregat, amb 115 hectòmetres cúbics de capacitat, està a 54 hectòmetres cúbics, és a dir, al 46,72%, que representen un 40% del sistema total. La situació del sistema és del 65% de l'aigua embassada en aquesta època, en una mitjana històrica, però està per damunt dels anys secs 85-86 i 86-87 —l'any 87-88 no va ser pas un any de sequera, va ser un any de fortes pluges, particularment en alguna de les temporades : la tardor del 87, particularment.

Embassament de Foix. L'embassament de Foix s'usa exclusivament per a regadiu i té una capacitat màxima de 5,6 hectòmetres cúbics —és a dir, que és petit—, i la situació actual és de 3,61, és a dir, del 64%. No mereix més comentari, atès que cobrirà amb escreix la seva demanda i està per sobre del nivell de la mitjana històrica en aquesta època.

Sistema Siurana-Riudecanyes. Subministra a la comunitat de regants de Riudecanyes i l'abastament de Reus. La capacitat total del sistema és de 15 hectòmetres cúbics, mentre que l'existent és de 6,60 hectòmetres cúbics, és a dir, el 42,35%. El recreixement de l'embassament de Riudecanyes està licitat ja per la Junta d'Aigües i a punt de fer la seva adjudicació. La situació actual és del 80% de la mitjana històrica en aquesta època, i no es preveuen problemes especialment greus, tenint en compte, per altra part, la posada en servei, pròximament, de la portada d'aigües de l'Ebre cap a la zona de Tarragona.

Conca de l'Ebre a Catalunya. Hi ha hagut una important recuperació amb les darreres pluges i neus de primavera en el Pirineu, la qual cosa ha representat un increment del 30% del volum emmagatzemat a la conca de l'Ebre. La situació actual d'embassament a Catalunya i a les zones d'influència de Catalunya és la següent : embassament de Barasona, a l'Éssera —que encara que està situat fora del territori de Catalunya té conseqüències sobre els consums de Catalunya—, al 82% de la seva capacitat; a Camarasa, a la Noguera Pallaresa, al 47%; a Tremp, a la Noguera Pallaresa, al 42%; a Canyelles, a la Noguera Ribagorçana, al 79%; a Escalles, a la Noguera Ribagorçana, al 50%; a Santa Anna, al 49%; a Mequinensa, a l'Ebre, al

86%; a Riba-roja, a l'Ebre, 97%; a Oliana, al Segre, al 82%.

No es preveuen greus problemes en regadius a la conca de l'Ebre, excepte els que hi podria haver a l'Urgell, per manca de capacitat de regulació d'Oliana —només de 101 hectòmetres cúbics—, que ha de confiar permanentment en les aportacions naturals del Segre —d'aquí la necessitat de l'embassament de Rialb, ja coneguda i defensada per nosaltres.

Val a dir, doncs, que amb aquestes xifres o amb aquestes dades respecte a la situació dels embassaments de la conca de l'Ebre, el problema de la salinització del Delta, a què ha fet referència l'Illustre senyor Diputat —inevitable en alguns moments més durs de sequera: l'Ebre ha arribat a portar només el 10% del seu cabal normal de 600 metres cúbics per segon; a la zona baixa de l'Ebre ha arribat a portar només 60 metres cúbics per segon...—, probablement avui són més deguts a la regulació que es du a terme en els embassaments superiors que no pas a l'existència de sequera: el nivell d'embassaments podria permetre desembassar més aigua del que es fa en aquest moment.

Casos especials. S'ha de considerar la situació de determinades zones amb problemes específics. Portbou: l'embassament és buit i els embassaments subterranis són insignificats; la situació podria ser greu si continua la sequera. Aquest és el problema que va provocar aquesta frase del Director General a què ha fet referència l'Illustre senyor Diputat; certament, fa la sensació que l'Illustre senyor Diputat pot patir la mateixa manca de sentit de l'humor que va patir l'Alcalde, perquè, a més a més de dir-li que resés, el Director General li va dir, a l'Alcalde —i l'Alcalde ho sap—, que està en estudi, en aquest moment, l'abastament de Portbou, des de dues possibilitats: des de la població de Colera, amb una inversió extraordinàriament important pels desnivells i les distàncies que això comporta —l'Ajuntament de Colera està en disposició de donar aquest abastament des de la seva població a Portbou—, o bé des de la població de Cerbère, amb una innovadora actuació, que comportaria el transvasament d'aigua des de Cerbère cap a Portbou, utilitzant el túnel ferroviari que uneix aquestes dues poblacions. Els dos sistemes possibles estan en estudi en aquest moment, i, òbviament, es prepara, per si fos necessària, la utilització d'algun d'aquests dos mètodes, mentre es cobreix, amb un mètode extraordinari, però, com sap l'Illustre senyor Diputat, molt utilitzat a les cubes, l'abastament per cubes, la situació que, si persisteix la sequera, podria arribar a ser greu, però que avui encara no ho és.

Sistemes costaners. Sistemàticament existeixen problemes als aquífers de Tarragona, Garraf-Penedès, Sant Andreu de la Barca, Maresme, Vallès, que s'agreugen en circumstàncies com aquestes. Abastaments recentment construïts col·laboren a millorar situacions endèmiques de manca d'aigua, com ara els abastaments de les comarques de la Terra Alta, les Garrigues —a què ha fet referència l'Illustre senyor Diputat—, Tarragona, Costa Brava Nord, etcètera. Existeixen projectes que millorarien la situació, com són l'ampliació de Costa Brava Nord, de l'abastament a Costa Brava Nord, Costa Brava Centre, abastament Costa Brava Sud i el Maresme, Penedès-Garraf, Segarra i Solsonès.

Ajuts per situacions especials de sequera. Sistemàticament es donen ajuts als municipis en situació d'emergència, com és la subvenció a l'abastament amb cisternes i inversions d'emergència fetes per municipis.

L'any 1988 —els anys hidràulics es compten sempre d'octubre a octubre, és a dir, quan parlo de l'any hidràulic 88, vull dir octubre del 87 fins a octubre del 88—, l'abastament en cisternes va obtenir 42,7 milions de subvencions i les inversions d'emergència 113 milions de pessetes. Això va comportar l'abastament, aproximadament, de 100.000 metres cúbics d'aigua.

L'any 89, octubre del 88 a octubre del 89, la previsió és de 133 milions de pessetes per a cisternes i 120 milions de pessetes per a emergències..., per a inversions d'emergència.

Atenció específica crec que mereix l'abastament amb aigua procedent del Ter, per la situació específica d'aquests abastaments que es nodreixen del sistema Sau-Pasteral-Susqueda. Barcelona i el seu entorn depenen, essencialment, del sistema Ter-Llobregat a través de la planta de Cardedeu, del Ter i de les plantes d'Abrera i Sant Joan Despí del Llobregat. És necessària una ordenació dels seus recursos i de la xarxa i altres instal·lacions de subministrament per fer més racional la utilització de les tres fonts que abasten un conjunt de set comarques. El sistema Sau-Susqueda té aigua per subministrar les seves demandes fins al mes d'octubre —fins al mes d'octubre— tenint en compte que aquestes demandes es posaran en la següent mitjana, amb una decisió que ha de prendre la Comissió de Desembassament del Ter en la seva sessió del dia 26 del 4, que, pràcticament, 26 havia de ser avui o ahir... 23, 24, 25..., avui, en la seva sessió d'avui.

Abastament a Barcelona, 6 metres cúbics per segon, que són 2 metres cúbics per segon menys dels que agafa normalment del Ter; abastament de Girona, 0,3 metres cúbics per segon; cabals circulants i regadius, 4 metres cúbics per segon; tot això serà segons els acords que prengui la Comissió de Desembassament, que és la que regenta aquests acords en aquest sistema.

Problemes de contaminació de Sau. La contaminació de Sau prové del fet que, des de la seva construcció l'any 1964, ha rebut les aigües sense depurar de Vic i de la conca del Ter. Durant els anys 70 i fins als traspassos de competències a la Generalitat de Catalunya —1986— el pressupost de la depuradora de Vic figurava anyalment en els pressupostos del Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme. Val la pena remarcar aquestes dades.

Des de l'any 1970 i fins a l'any 1986 el pressupost de la depuradora de Vic ha figurat en el pressupost del Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme, òbviament, sense que fos feta aquesta depuradora. Certament no parlem de les responsabilitats de les administracions anteriors a l'any 1977, però podríem parlar llargament de les responsabilitats de les administracions des de 1977 fins a 1986. Des que la Generalitat té competències en aquesta matèria, l'any 1986, tot i que en l'acord de traspassos el Ministeri d'Obres Públiques va retirar, aquest pressupost que existia i que hi era en els seus pressupostos, aquesta partida, adduint que Catalunya tenia una partida de sanejament creada des de l'any 1981, el Govern de la Generalitat, des del moment que va rebre els traspassos, va iniciar el projecte, va, fins i tot treure el concurs, projecte i obra l'any passat i amb una dotació de 500 milions de pessetes i, actualment, està en tràmit l'ampliació del pressupost fins a 1.065 milions de pessetes, que és el pressupost previst actualment per a aquesta depuradora i ja ha realitzat, ja ha realitzat els 600 milions d'obra dels col·lectors, que estaven valorats pel MOPU en 300 milions,

600 milions de pessetes. Per tant, actualment, col·lectors acabats, depuradora s'adjudicarà el dia..., adjudicada..., s'iniciaran les obres el dia 3 de maig del 89 i la posada en marxa es preveu, pel temps d'adjudicació de les obres, en divuit mesos, és a dir, d'aquí a un any i mig funcionarà la depuradora de Vic —com deia abans, des del 1970 posada en pressupostos, mai realitzada per les administracions competents, fins que ha arribat l'Administració de la Generalitat que la posa en marxa, com es veu, a l'any escàs de tenir les competències en el tema.

Finalment, la contaminació no és, doncs, un problema nou i s'accentua en períodes de sequera. La planta de Cardedeu garanteix la potabilitat i combinant l'abastament Ter-Llobregat reduirà a sis metres cúbics per segon el cabal tractat i captat al sistema Ter, per així poder donar-hi un tractament més enèrgic; és a dir, la disminució de cabal, la disminució de l'embassament ha fet que es reproduïssin o que s'accentuessin o que s'agreugessin els problemes de contaminació del pantà, de l'embassament. Això ha fet que la capacitat de depuració dels sistemes de Cardedeu tinguin més problemes per depurar una aigua que els ve més bruta, òbviament, per incrementar la seva capacitat de depuració s'ha disminuït aquest cabal a prendre del Ter, que donarà molta més eficàcia a les mesures de depuració.

La planta de Girona, amb ampliació recentment finalitzada, pot tractar l'aigua de demanda de Girona sense cap problema.

Pel que fa a la possibilitat de donar avis de restriccions, està previst, i és un sistema perfectament planificat, que si la sequera persistís es posaria en marxa un programa de precaucions, que duraria tres mesos, abans de prendre mesures radicals en les restriccions del consum. Si això no s'ha fet és perquè encara estem lluny d'aquesta situació. És a dir, els sistemes planejats d'alarma tenen tres mesos de coll per a la seva realització i aquesta situació d'emergència encara no s'ha produït.

Conclusió : la realitat de situacions com aquesta, de sequera, demostren la necessitat d'importantes inversions en obres hidràuliques, tant de regulació com d'abastament. I no és aquesta l'ocasió d'esmentar la protecció per riudes, que ja s'ha fet i que he fet jo mateix des d'aquesta tribuna. Només esmentaré les obres que requereixen volums importants d'inversió i que estan previstes a un termini immediat.

Abastament a les comarques de Tarragona, prou conegudes i a punt d'inaugurar.

Embassament de Llosa del Cavall al Cardener, a punt de començar, 8.000 milions de pessetes pactat amb el Decret de traspassos que tirarà endavant el Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme i que ens donarà una capacitat d'embassament nova, de 80 hectòmetres cúbics, que tindrà una incidència directa sobre el sistema Llobregat i que donarà a tot el sistema Llobregat un abastament superior en 2 metres cúbics per segon a l'actualment existent.

Embassament de Santa Coloma de Tordera : 10 hectòmetres cúbics, 1.000 milions de pessetes de pressupost i que donarà molta més capacitat d'actuació en l'abastament de tota la zona de l'Alt Maresme i de la Costa Brava Sud.

Recreixement de la presa de Riudecanyes, obra ja adjudicada —com deia abans—, 700 milions de pessetes, tres hectòmetres cúbics de capacitat d'embassament.

Millora del sistema Ter-Llobregat a l'entorn de la ciutat de Barcelona, amb unes inversions programades de 10.000 mili-

ons de pessetes.

Abastaments a Costa Brava Centre i Sud; 6.000 milions al sistema Costa Brava Centre; 800 milions de pessetes al sistema Costa Brava Sud.

Abastament des d'Abrera a la comarca Garraf-Penedès, prou conegut pel senyor diputat interpellant, pressupost de 1.500 milions de pessetes.

Ampliació de l'abastament a Costa Brava Nord, 400 milions ja invertits, 1.200 milions de pessetes amb l'ampliació programada.

Cap d'aquestes obres té espera, d'acord amb les peticions formulades pels representants de les administracions locals d'aquests indrets, totes elles són absolutament necessàries, nosaltres també ho entenem així, és una ocasió nova per tornar a recordar, davant d'aquesta Cambra, que —espero que en un molt, molt breu termini de temps— podrem..., presentaré al Consell Executiu i, si escau i el Consell Executiu així ho decideix, vindrà a aquesta Cambra un projecte de llei que farà possible l'aflorament de nou recursos, precisament per a les importantíssimes inversions, per fer possible les importantíssimes inversions necessàries en el camp de l'aigua, una de les quals es posa de manifest amb aquesta situació de sequera que, certament, patim i que esperem que avui entrant o estant ja dins les temporades de pluja no siguin tan greus com hom diu que són i que, com s'ha demostrat, no són, per sort, tan greus com això, encara que sí que molt per sota de les mitjanes que en altres èpoques havíem aconseguit.

Gràcies, senyor President; gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, Honorable Conseller. Per al torn de rèplica té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Esteve Tomàs. Cinc minuts, eh?, li ho prego... És que ens hem excedit amb la capacitat d'embassament de temps a la interpellació...

El Sr. TOMÀS : No, seré tan breu com sigui possible, però el senyor President ha d'admetre que el tema de la sequera és molt important. Però, a més a més, jo ja m'ho temia, que hauríem de presentar una moció, perquè al senyor Conseller de Política Territorial i Obres Públiques, el senyor Molins, és clar, li han dit : «Mira, has de contestar aquesta interpellació. Qui ho farà? És clar, el tema, com que és polivalent, doncs, mira, et toca a tu, perquè això del tema d'embassament, em sembla que això de l'aigua...»

I, és clar, el que ens ha vingut a dir és que el Consell Executiu no ho ha tractat de forma col·lectiva; no ho han parlat, entre vostès, que tenim un problema greu a Catalunya que es diu sequera, que està afectant sectors com l'agricultura, la ramaderia, la pesca, els incendis, els abastaments d'aigua, el turisme, etcètera. És clar, vostè m'ha de respondre i m'ha respost utilitzant el que vostè coneix del seu Departament, que és el tema d'embassaments. Però, a més a més, també ho ha fet, senyor Conseller, diguem-ne, malament; malament, perquè ha volgut capgirar, davant de les senyores i els senyors diputats, informacions que no són certes, i davant de l'opinió pública, i després m'hi referiré.

Per exemple, vostè creu que el problema del sector agrari només se soluciona si noves tecnologies poden provocar pluges que s'estan estudiant en altres països? No, miri, el sector agrari, els pagesos que ja han perdut la collita, no tenen

espera de si plou ara el mes de maig o de juny, perquè la collita ja està feta, ja s'ha acabat, o bé si hi ha un sistema de noves tecnologies fora d'aquí per fer caure pluja. Han perdut la collita i governs de comunitats autònomes d'Espanya han actuat.

La Unió de Pagesos va anar a veure el Conseller Miró i li va dir: volem que actuïs com està, per exemple, actuant la Generalitat del País Valencià que, davant d'una oferta que hi ha d'assegurances agràries en el cereal se li demanarà al Govern de la comunitat autònoma que sigui solidari amb el sector agrari, que és un sector deprimat econòmicament, i que hi afegeixi una quantitat de diners que permeti en el sector agrari cobrir tota la pòlissa d'assegurances i, per tant, ingressar a les seves rendes anuals allò que hagués ingressat si haguessin obtingut la collita.

No ha parlat del tema dels incendis forestals. Només el mes de gener, febrer, s'han cremat quasi tantes hectàrees com l'any passat a Catalunya, i no s'ha posat en marxa amb la vigoroïtat, amb la necessitat que s'haurien hagut de posar sistemes. Fins i tot jo recordo que un company meu, el Diputat senyor Roma, va interpellar i va dir: «Les àrees de defensa forestal estan parades; 10.000 voluntaris estan veient que s'estan cremant els boscos, que no s'està fent política forestal i que des del Consell Executiu no es donen les ordres perquè es posin en marxa». És més: 500 milions de l'any 86 per a aquestes àrees de defensa forestal, 140 o 150 en el Pressupost del 89, a menys. Escolti, hem de combatre els incendis forestals si es fan a l'hivern, hem de tenir previsiones de què fem si això es dona.

Llavors vostè m'ha parlat d'un conjunt..., de la situació dels pantans. Bé, és una situació no gens optimista, almenys a la conca del Pirineu Oriental, que és la que nodreix d'aigua el 85% de la població de Catalunya: no és gens optimista. A Portbou, és cert que a Portbou no hi haurà aigua, i que és greu, i el Director General..., no va ser una idea seva el que diu el diari és que és una idea que li va donar l'Alcalde de Colera, el senyor Miquel Carrés —és a dir, ni en això el Director General ha tingut la capacitat de dir: «Escolti, si sobra aigua a un poble del costat, portem-la aquí»; és l'Alcalde, solidàriament amb l'altre municipi, que diu: «Jo ja et deixaré la meua aigua.»

Escolti, això de la contaminació dels rius per manca d'aigua és preocupant, i això de Vic no em digui que des de l'any 86... Competències de sanejament, a mans, afortunadament, de l'autonomia catalana, del Govern de la Generalitat, des de l'any 1981. Vam elaborar aquesta Llei, una Llei que és la de la creació de la Junta de Sanejament; vostès, des del 81, haurien pogut actuar en les depuradores de Vic i del riu Ter, i no ho han fet —en tot cas, si ho comencen el 89, vol dir vuit anys més tard des que vostès podien actuar. De manera que vostè coneix perfectament, molt millor que jo, tot el moviment que hi ha, el Moviment de Defensa del Riu Ter, on un dels capdavanters és l'Alcalde de Manlleu, President del Consell Comarcal d'Osona, que està enviant cartes i comunicacions a tots els sectors de la zona, protestant per la situació. I el Consell Executiu no ha actuat amb la deguda celeritat. Però aquest és un cas, jo he posat un cas, només, el de Vic; escolti, tot Catalunya n'és ple, n'és ple: rius contaminats, aigües contaminades i problemes d'abastament d'aigua.

Escolti, tant de bo que plogui més —això és el que jo voldria, tots ho voldríem, que plogués més—, però si no plou

més tindrem problemes d'abastament, perquè, si l'octubre el nivell dels cabals dels embassaments no creix, quina política aconsellarà el Consell Executiu? Hem de fer o no hem de fer restriccions en l'ús d'aigua? On s'han de fer, aquestes restriccions? Quina política de solidaritat, de portar aigües d'una banda a l'altra, s'haurà de posar en marxa per combatre aquest dèficit de recursos hidràulics per a ús de boca —ja no dic de regadius—?

Hem parlat, hem parlat també, de sectors econòmics afectats. Mesures, per exemple, en el tema de l'esquí: no és que hi vulgui insistir, però, en el turisme de neu, què pensen fer?

És a dir, hi ha un conjunt de qüestions que jo..., no el voldré criticar; simplement vull fer una afirmació: aquesta situació sembla que es reiterarà, que es repetirà els anys successius, i el Consell Executiu ha de saber què ha de fer, ha de tenir mesures previstes per actuar de seguida quan es presentin aquests problemes, i aquest Consell Executiu no ha estat capaç d'elaborar-les, per molt que vostè m'hagi fet una dissertació de l'estat dels embassaments de Catalunya i de les inversions que pensen fer. Escolti, la portada d'aigües al Penedès-Garraf, que vostè ha repetit, fa no sé quants anys que ho estan demanant, i, a més a més, ho paguen —el 50%, com a mínim— els municipis de la zona; fa cinc o sis anys que ho estan tramitant, amb silencis profunds de la Conselleria, mentre vostè l'està dirigint i amb altres consellers. I, així, a altres zones: a les zones del litoral la salinització és preocupant, i no s'hi està actuant. Aquí hem denunciat diverses vegades el tema de la Junta de Sanejament: recursos ingressats, 13 o 14.000 milions; recursos gastats, 6 o 7 milions de pessetes. Què passa amb els altres recursos? Per què no s'hi actua? Etcètera.

Aleshores, el que nosaltres volem és que vostès prenguin consciència que aquest és un problema greu, que està afectant economies i sectors econòmics del nostre país, i moltes d'aquestes economies i sectors són els més febles: hi ha problemes o es produiran problemes d'abastament i d'ús de boca si aquesta situació persisteix, i volem simplement..., i per això ja ho he dit, que faria una moció —perquè ja m'ho pensava, que vostè em contestaria només el que l'afecta com a Conseller de Política Territorial i Obres Públiques— que signifiqui un esforç comú de tot el Consell Executiu per combatre les futures sequeres, i crec que el Parlament de Catalunya se n'ha de fer solidari i és el que haurà de donar suport a aquest, diguem-ne —per donar-li un nom—, pla de mesures a prendre si la situació es repeteix, perquè tots plegats hem de treballar per allò que interessa pel bé de Catalunya, i aquest és un dels problemes que més l'interessa, que més el preocupa i que més el pot afectar en el futur.

En aquest sentit, comunico —ho he dit abans i ho reitero—, no perquè sigui un trencament de formes, sinó perquè serà des d'una perspectiva molt constructiva, però molt constructiva, que serà una moció que jo desitjaria que aprovessin tots els grups, que posés en marxa el Consell Executiu de la Generalitat, que poséssim en marxa les entitats i les institucions que, d'una forma o altra, hauran d'intervenir per paliar, per esmor-teir el problema de la sequera, i, a partir d'aquí, puguem dir que Catalunya gaudeix d'un pla preventiu de mesures per afrontar... si l'any 90 es torna a repetir una situació com la de l'any 1989, 1988, 1987..., fins a l'any 80, per no anar-nos-en més enrere.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyor Tomàs. L'Honorable Conseller té la paraula per fer la contrarèplica.

El Sr. CONSELLER DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES : Gràcies, senyor President.

Restriccions d'aigua. M'he referit en un paràgraf específic al tema de les restriccions d'aigua; potser no m'he explicat prou bé, o potser en aquell moment el senyor Diputat estava atent a un company d'escó, però queda ben clar : existeix un pla de prevenció de la sequera, que comporta restriccions, que es posa en marxa perfectament mesurat, que totes les companyies d'abastament saben en què consisteix i que es posa en marxa a partir d'uns nivells determinats de capacitat d'embassament —tres mesos abans, es posen en marxa els mecanismes. Encara no s'han complert els nivells d'embassament que fan posar en marxa aquest mecanisme de restriccions; per tant, atès que no s'ha complert el nivell d'embassament mínim que posa en marxa aquest sistema, el sistema no s'ha posat en marxa. El sistema existeix, està perfectament reglat, està perfectament establert i, simplement, no s'ha posat en marxa perquè no s'ha donat el supòsit de posada en marxa del mecanisme, que, com li dic, es posa en marxa tres mesos abans del moment en què s'han de produir les restriccions. Per tant, res d'imprevisió : tot exactament previst; simplement no s'ha posat en marxa perquè no ha calgut.

Inversions de sanejament. Aquest mateix matí, en una interpellació general sobre el medi ambient, he fet referència a les inversions de sanejament —sé que és un tema molt estimat per part dels diputats del Grup parlamentari Socialista— : 16.000 milions d'inversions acabades en sanejament a Catalunya, 22.000 milions d'inversions en marxa —en marxa vol dir amb termini de finalització i amb plurianualitats compromeses—, la qual cosa completa, 16.000 més 22.000, 38.000 milions, 39.000 milions d'inversió. El pla fins al final són 85.000 milions d'inversió, i es van posant en marxa a mesura que les disponibilitats econòmiques —és a dir, els ingressos pel cànon de sanejament— donen la possibilitat. Òbviament es va produir un desfasament entre el primer moment en què s'inicia l'ingrés del cànon de sanejament —per cert, amb una problemàtica molt definida amb determinades administracions locals a aquest respecte—, hi ha un desfasament, que és en la posada en marxa dels projectes, en la redacció dels projectes, que no existien.

M'ha semblat —li dic sincerament i amb tota estimació— molt feble la seva defensa del tema de Vic, senyor Diputat. Com pot actuar l'Administració de la Generalitat fent una depuradora quan està aquesta contemplada en els pressupostos del Ministerio de Obras Públicas y Urbanismo? Aquesta depuradora ha existit, fins a l'any 86, en el pressupost del Ministerio : com vostè comprendrà, no anem a duplicar —suposo— les inversions. Comença el Departament a preocupar-se d'aquesta depuradora en el moment que li són traspasades les competències hidràuliques i desapareix aquesta partida pressupostària, que figurava des de l'any 70, des de l'any 70 —setze anys—, en el pressupost del Ministerio de Obras Públicas y Urbanismo, i mai s'havia fet.

Finalment, conseqüències de la sequera : agricultura, turisme, incendis forestals,... El senyor Diputat ha fet referència a

tots aquests temes —conseqüències de la manca de pluja sobre determinades polítiques sectorials. Li recomano —i estic segur que tindrà àmplia informació— que interpelli en forma correcta el Govern i preguntis sobre els efectes de la sequera en l'agricultura, i serà respost sobre aquest tema, o sobre els efectes de la sequera en el turisme, o sobre la sequera en els incendis forestals. Per cert, les xifres i els percentatges sempre són de fàcil presentació, diguem-ne, amb conseqüències potser no volgudes, però sí que induïxen a l'engany : si diu que l'any passat va ser l'any de menys incendis forestals, digui'm quantes hectàrees s'han cremat enguany, perquè si diu que és el 60% d'una xifra molt petita —que vostè mateix ha dit que era la més petita de totes—, probablement les hectàrees cremades enguany tampoc no són una quantitat important; malgrat tot, òbviament, el clima ha influït sobre els incendis forestals, però no perquè el pla no estigui posat en marxa, sinó simplement perquè hi ha hagut el nivell d'incendis que, malgrat que tots els plans estiguin en marxa i totes les mesures en marxa, es produeixen en una època de sequera.

Per últim, n'estic segur, senyor Diputat, de la voluntat constructiva del Grup parlamentari Socialista : tindrà oportunitat de demostrar-la, no només amb la Moció que presentarà dimecres vinent, sinó quan es debatin en aquest Parlament les dues lleis que, sobre el tema hidràulic, ja he anunciat, i que vindran molt properament a aquest Parlament. Estic segur que podrem comptar amb la seva voluntat constructiva.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, Honorable Conseller. Passem al novè punt de l'ordre del dia, que és la interpellació al Consell Executiu sobre la política general d'assistència sanitària primària, que formularà la Diputada Il·lustre senyora Maria Teresa Utgés, del Grup Socialista, la qual té la paraula.

Interpellació al Consell Executiu sobre la política general d'assistència sanitària primària

La Sra. UTGÉS : Gràcies, senyor President. Senyores diputades, senyors diputats, avui portem al Parlament de Catalunya un dels temes que preocupa els ciutadans d'aquest país, perquè és un dels temes que té un exponent més clar del que és el progrés social. I preocupa especialment perquè estem parlant, concretament, de l'assistència primària, i és el primer nivell de contacte que tenim els ciutadans i la comunitat amb el sistema sanitari, a través dels metges de capçalera, i, per tant, és el que està més a prop del lloc on es viu i on es treballa.

El Grup Socialista està molt preocupat per aquest tema, perquè després de més de vuit anys de govern de Convergència i Unió, que té traspasades les competències en matèria de sanitat, els canvis iniciats en atenció primària no han arribat; al contrari, es manté i fins i tot s'ha incrementat la insatisfacció dels usuaris de la sanitat. I nosaltres entenem que si no avançem en l'atenció primària tampoc s'avançarà en la reforma sanitària, perquè el veritable lloc de la reforma sanitària és l'assistència primària. Es pot assenyalar que els problemes bàsics continuen essent del mateix ordre : greus obstacles en la gestió, en l'organització i coordinació de l'atenció primària, i ara s'hi suma la insatisfacció i la pèrdua de credibilitat, en part, dels professionals sanitaris, que esperàvem més rapidesa i eficàcia

de l'Administració.

Concretament, des de l'Administració es continua potenciant l'hospital com a nucli del sistema sanitari. Aquesta actitud ha contribuït a la degradació actual de la xarxa primària, que actualment està en una situació de massificació i d'una desmesurada burocràcia, que dona lloc que l'usuari rebi una assistència reparadora de baixa qualitat, que no es resolguin les demandes assistencials i, per tant, cada vegada més es provoca una insatisfacció de l'usuari. Aquesta atenció insatisfactòria produeix, d'una banda, una derivació cap als hospitals, i, d'una altra, una fugida del servei públic i l'aparició d'un mercat paral·lel privat, al qual solament té accés la part de la població que pot superar la barrera del preu.

Aquesta és la realitat, i si, a més a més, hi afegim que aquesta crisi en la transformació de l'atenció primària coincideix amb la crisi econòmica que travessa la sanitat en general, però sobretot a Catalunya, per la manca de voluntat política del Govern de la majoria, que ha esdevingut, aleshores, l'eterna assignatura pendent de l'actual Generalitat, tots aquests elements contribueixen a generalitzar cada cop amb més força la sensació de competència entre els diferents nivells de la sanitat —és a dir, l'assistència primària, l'ambulatoria i l'hospitalària—; sembla com si el pastís, sempre massa petit, s'hagués de repartir entre massa convidats, cosa que, sens dubte, crea greus conflictes d'interessos, quan és més necessari que mai tenir una concordança per tal d'endegar una reforma que millori el servei i l'apropi al ciutadà.

Són molts els aspectes que han contribuït que no es faci aquesta veritable reforma; no obstant això, en voldríem assenyalar alguns d'una rellevància especial. Primer, la manca de criteris a l'hora de fer les prioritats i a l'hora de dissenyar instruments de gestió per tal de combatre les moltes bosses de mala gestió; en definitiva, per no saber en què i quines són les prioritats, en què es vol gastar el pressupost transferit. Aquesta incapacitat ens ha dut a una falta de mesures de contenció de la despesa, la qual cosa ha generat fortes desigualtats i ha afectat, especialment, l'assistència primària. Recordo, concretament, un exemple sobre les prioritats, quan el senyor Conseller va fer la seva primera visita oficial per les terres de Lleida i va dir: «La província de Lleida es troba en una situació sanitària especialment dolorosa, ja que la majoria d'equipaments es troben centralitzats en la capital, i, desgraciadament, hem de reconèixer que en unes condicions dolentes». Compartim aquest diagnòstic, però també esperàvem que aquestes declaracions es reflectissin en el Pressupost de la Generalitat.

El segon aspecte que volíem remarcar és un endarreriment dels objectius, no precisament molt ambiciosos, assumits per la Conselleria en el tema de la posada en marxa dels equips d'atenció primària. El Departament de Sanitat i Seguretat Social es va plantejar com a objectiu que aquest procés es desenvolupés en un període de deu anys des de la publicació del Decret 84/85. Per tant, el març de l'any 90 hauríem d'haver tingut una implantació de la reforma de l'atenció primària d'un 50%; som a l'any 89, i no tenim més que aproximadament un 20% de la implantació.

El tercer aspecte que volíem remarcar és una desincentivació total que en aquests moments tenen els professionals per endegar aquesta reforma. L'Administració no ha estat capaç d'enfrontar-se als enemics de la primària i de donar suport als

que veritablement la volien impulsar. Exemples com el que s'està fent en l'àrea Centre, amb la història del CAP de Rubí, o tota la vinculació de la primària amb el sector privat, com és el cas de Terrassa, són preocupants i demostren que una cosa són les dificultats, que nosaltres reconeixem, que objectivament hi ha, i l'altra és la manca de voluntat política de confrontar-nos amb qui no voldrà mai la reforma de la primària.

I, per últim, un tema d'especial rellevància i de molta importància és el tema de l'augment de centres i serveis d'assistència primària concertats. S'estan establint cada any noves concertacions; s'ha efectuat, per exemple, l'any 87, la concertació de cinc centres en l'àrea del centre de Barcelona, de manera que, en total, els CAP concertats ja són quaranta-set a la província de Barcelona, dos a Tarragona, dos a Lleida i nou a Girona; i, de totes aquestes concertacions, ens preocupen les que s'estableixen amb els centres privats, no perquè estiguem en contra de la concertació amb els centres privats, sinó perquè estem assistint a un escenari d'espectaculars canvis de posició davant de determinats assumptes de gran transcendència per al conjunt del país. Nosaltres pensem que s'hauria de generar un ampli debat en el Parlament sobre quin és el paper que han de jugar els recursos sanitaris privats, quin és l'aprofitament d'aquests recursos, cada un d'ells en les seves justes capacitats i possibilitats d'aportació per part dels usuaris del sistema sanitari. No s'ha fet un estudi exhaustiu de les necessitats assistencials de cada àrea i de com es pot assegurar una qualitat i eficiència en els serveis i prestacions concertades; és necessari que discutim aquesta qüestió. Tenim la sensació que cada any es van augmentant els concerts i no ens posem a discutir quin és el model de sanitat que volem per a Catalunya i cap on anirem. Aquest canvi no ha estat explicat per la Conselleria i pot tenir conseqüències a llarg termini en el model sanitari reforçar la participació del sector privat si no establim amb antelació quin és aquest equilibri. Però, a curt termini, també pot tenir conseqüències negatives si no s'acompanya d'una revisió dels requisits i de les condicions mínimes, bàsiques i comunes, aplicables als centres privats concertats, com planteja la Llei General de Sanitat, i si no es compleix l'article 93 d'aquesta Llei pel que fa a les incompatibilitats.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyora Utgés. Per donar resposta a la interpellació, té la paraula l'Honorable Conseller senyor Xavier Trias.

El Sr. CONSELLER DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL (Xavier Trias i Vidal de Llobatera): Molt Honorable President, senyores i senyors diputats, lamento dir que no estic d'acord amb el punt de vista del seu plantejament. I no hi puc estar d'acord per moltes causes, no? Normalment, s'intenta presentar com si el Govern de Convergència i Unió, doncs, no estigués a favor de la reforma de l'assistència primària, quan som els impulsors d'aquesta reforma a nivell de tot l'Estat —a nivell de tot l'Estat, eh! I això és cert. O sigui, el primer model de reforma de l'assistència primària que s'ha aprovat en aquest país és el model de Ciutat Badia. Els quatre primers centres que es van posar en funcionament amb el nou model de sistema d'assistència primària va ser Ciutat Badia, Can Tenes, la Mina i Vila-rasa. Aquests són els quatre primers centres que es van posar en funcionament a nivell de tot l'Estat espanyol.

El Decret de reforma de l'assistència primària a nivell de Catalunya és un decret que ha estat copiat, imitat i reproduït a la resta de l'Estat, amb les coses bones i amb les dolentes —amb les coses bones i amb les dolentes. Per tant, afirmar que nosaltres no estem aplicant un model de reforma de l'assistència primària, que no se sap on anem, que no tenim criteris..., jo crec que, escolti, això és absolutament injust, jo crec que és tremendament injust : s'està a favor d'una reforma de l'assistència primària, s'està impulsant una reforma de l'assistència primària important, amb totes les dificultats que comporta; en el moment actual, nosaltres, en aquests moments, tenim cinquanta-tres centres d'assistència primària que estan funcionant amb equips d'atenció primària —és una xifra... que jo sempre dic el mateix, jo dic que és una xifra no suficient, no és la xifra que voldria la Conselleria, però és la xifra possibilista.

L'any 1989 es posaran en funcionament vint centres més de reforma de l'assistència primària, amb l'aplicació dels criteris de la reforma de l'assistència primària, i si no en podem posar més en funcionament és perquè no tenim els diners per posar-ne més en funcionament, ja li ho asseguro! És a dir, aquí, quan es va fer aquesta reforma de l'assistència primària —encara no hi havia l'equip ministerial actual—, doncs, vostè sabrà que es va aprovar una reforma de l'assistència primària que jo recordo que en aquella època, el Director General de Règim Econòmic de la Seguretat Social, doncs, estava preocupadíssim, perquè resultava que no hi havia un estatut econòmic coherent d'aquella reforma de l'assistència primària. La gran sorpresa de la reforma de l'assistència primària, una sorpresa esperada, perquè jo no conec cap país que faci una reforma de la seva sanitat que estalvi diners, no conec cap país del món que l'hagi pogut fer, però la gran sorpresa que va donar aquesta reforma de l'assistència primària és que és costosa, és molt costosa; és a dir, aquí es plantejava que nosaltres fariem una reforma de l'assistència primària i que això generaria un estalvi, un estalvi important, que permetria que aquesta reforma fos autofinançada. Jo crec que això és un argument que molt poca gent es creia, sembla que en un moment donat hi va haver gent que s'ho va creure, i no és veritat, aquesta reforma de l'assistència primària genera molt millor satisfacció per part de la població, un funcionament assistencial molt millor, però, evidentment, comporta una despesa sanitària important.

I em preocupa un altre aspecte, no? I és l'aspecte que veig que últimament s'encara, que és l'aspecte de dir : «Escolti, és que, a més de no afrontar vostès la reforma de l'assistència primària» —que ja dic que l'estem afrontant— «vostès, a més d'això, la volen privatitzar». Jo dic : «Escolti, no és cert, no és cert que nosaltres vulguem privatitzar la reforma de l'assistència primària». I, evidentment, vostè parla d'un cas, que és la ciutat de Terrassa, que nosaltres vam rebre els traspassos que ja estava així, i, a més, funciona bé. Una altra cosa és que diu : «Escolti, amb el nou sistema que fem, ara busquem fórmules de fer-hi participar ens públics, en això, ens públics»; i, per tant, escolti, jo no entenc que això sigui privatitzar la sanitat, nosaltres el que estem és fent un sistema de fer-hi participar altres entitats, evidentment intentant fer una gestió més dinàmica, no?, perquè nosaltres sí que és veritat que ens trobem en una situació greu, general, que nosaltres ens movem dintre d'un sistema encotillat, un sistema difícil de gestió, que jo crec que aquest és un fet que tothom reconeix arreu de l'Estat :

nosaltres tenim un sistema de gestió de tot el que és Seguretat Social que és encotillat, i estem intentant buscar, de tota manera, per part del Ministeri i per part nostra, fórmules de gestió que permetin que aquesta gestió sigui molt més àgil, molt més dinàmica. Això, jo crec que nosaltres estem intentant d'aconseguir-ho : a nivell d'hospitals hem buscat fórmules, hem buscat fórmules de gestió imaginatives; a nivell de l'assistència primària potser es poden buscar fórmules imaginatives, és més complex. És més complex, però a mi no m'agradaria caure en la demagògia que, perquè s'intenti buscar una fórmula imaginativa en una administració pública, que això, llavors, sigui privatitzar la sanitat. Jo crec que, evidentment, això no és privatitzar la sanitat, és buscar unes fórmules de gestió, doncs, més àgils, més àgils, evidentment, respectant —i això sí que és veritat— sempre els drets adquirits de la gent. I nosaltres, la reforma aquesta de l'assistència primària —ho hem dit cent cops— la farem sempre intentant defensar els drets adquirits de la gent. Vostè diu que nosaltres produïm, fem que els metges estiguin desesperats, que estiguin tristos, desincentivats... No és absolutament veritat : els metges de tot Espanya tenen un grau —o els professionals, perquè no és només els metges—, tenen un cert grau de desincentivació. Però jo dic que aquí a Catalunya molt menys que a la resta de l'Estat, i molt menys perquè s'està fent per una via de consens. Això no treu que nosaltres, des del Govern de la Generalitat i del Departament, veiem certament, amb preocupació, que es pugui generar una certa desincentivació de tot aquest sistema de reforma de l'assistència primària. I això ja ho hem repetit diferents cops : nosaltres tenim un model de reforma de l'assistència primària que hem posat en funcionament, però que exigeix retocs, d'això n'estem segurs; i aquest any nosaltres farem un conjunt de valoracions, valoracions crítiques del sistema que estem desenvolupant, per veure si nosaltres podem posar en aquest sistema les correccions necessàries perquè facin que aquest sistema sigui molt més agradable per als professionals, però, sobretot, perquè millori molt més l'assistència sanitària que s'està donant a la població.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, Honorable Conseller. Vol consumir un torn de rèplica? *(Pausa.)* Té la paraula la senyora Utgés.

La Sra. UTGÉS : Gràcies, senyor President. Sembla que en la intervenció hem quedat d'acord que s'han posat pocs centres d'atenció primària en funcionament; sembla que amb això hem quedat d'acord.

En el que sembla que hi ha una divergència és en aquests centres que s'han posat en funcionament, si veritablement van cap a la reforma o no; en definitiva, si es fa ben feta, la reforma, o no. I aquí intentaré fer veure al senyor Conseller que aquests pocs centres d'atenció primària queden molt lluny de la reforma que necessita Catalunya, que aquestes reestructuracions no impliquen l'assumpció d'un nou sistema sanitari.

Per exemple : en aquests centres d'atenció primària hi continua havent un fraccionament de l'assistència sanitària; és a dir, que l'assistència continua essent purament curativa, que no es compten aspectes com els de la promoció de la salut, els de rehabilitació, etcètera, i s'ignora, així, el concepte integral de salut.

Aquí podríem dir moltes coses de les que vostès han legislat

amb aquest Decret del 21 de març de 1985, i començar, per exemple, pel seu article primer. Diu que a l'atenció primària s'ha d'integrar aquesta atenció preventiva, curativa, i no es fan, per exemple, els diagnòstics, l'elaboració dels diagnòstics de salut de l'àrea, que és el que ha de permetre la definició dels objectius sanitaris de l'equip; això no es fa, ho fan ben poc en aquests nous centres d'atenció primària. Tampoc es posen en pràctica tots aquests programes de promoció de la salut, d'educació sanitària, les tasques de rehabilitació física, psíquica i social pròpies del primer nivell sanitari, tot això que sona a utopia, i que tot això s'ha de fer en unes consultes que estan massificades, que tenen una mitjana de tres o quatre minuts d'assistència i, per tant, aquestes tasques no es fan.

Altres temes : per exemple, tot el tema del personal d'infermeria que, en aquests centres, aquests pocs centres que estan en marxa, continuen exercint les funcions que no li són pròpies, continuen exercint les funcions burocràtiques, és un personal que tenim infrautilitzat, i que en plena reforma —si es pot dir «reforma»— no ens podem permetre aquests luxes, tampoc.

Si vol parlem dels centres construïts en zones rurals. S'ha fet una centralització de tots els metges de capçalera de l'àrea bàsica cap al centre, i això no s'ha acompanyat, al mateix temps, d'una descentralització de les especialitats, la qual cosa ha comportat, en alguns aspectes, un empitjorament de l'assistència. En definitiva, s'ha volgut aplicar el patró de distribució i funcionament dels CAP de les zones urbanes a les rurals, i això no ha funcionat.

Per últim, voldríem parlar del tema de la participació comunitària. No hi ha hagut una voluntat política de posar en marxa, per exemple, els òrgans de participació, que són els consells de salut, en què han de participar les corporacions locals, les organitzacions sindicals, la Generalitat, els professionals, etcètera —no s'ha fet, no s'ha volgut fer—, ni tampoc els òrgans de direcció, amb la participació de les corporacions locals i de la Generalitat, passant per alt la Llei General de Sanitat; aquest és el màxim exponent que no és vol un sistema sanitari nou, obert, on la participació comunitària sigui una conseqüència que la democràcia arribi a les cotes més altes en la presa de decisions.

En definitiva, i per acabar, volem dir que la reforma de l'assistència primària no passa, actualment, pel desenvolupament d'un plantejament d'un procés dinàmic, actiu, dels equips de professionals, dels usuaris, de les corporacions locals, etcètera, sinó que es limita a un reconeixement passiu, de pensar que la concentració de metges generals sota un mateix sostre canviarà per ella mateixa les prestacions del servei.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, senyora Utgés. L'Honorable Conseller pot fer la contrarèplica.

El Sr. CONSELLER DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL : Molt Honorable senyor President, senyores i senyors diputats, seré breu, perquè jo crec, sincerament, que vostè ha fet una explicació que ara ja no..., hi ha hagut un moment que no sabia si vostè em parlava de la reforma de l'assistència primària, de la Llei General de Sanitat, de la Llei del Servei Català de la Salut o de què em parlava, no?, perquè vostè ho ha tocat tot alhora, ho ha ficat tot a la mateixa bossa; ha parlat de consells de salut, d'òrgans de direcció de coses que no poden

estar en funcionament perquè, entre altres coses, no estan creades perquè no s'ha creat el Servei Català de la Salut. És a dir, vostè podria criticar si s'ha creat o no el Servei Català de la Salut —això dintre de pocs dies ho podrà criticar, perquè entrarà la Llei a aquesta Cambra, espero que dilluns o dimarts que ve, aleshores podrem discutir aquests temes—, però..., és a dir, vostè ho barreja tot alhora i ho fica tot al mateix pot, i no té res a veure una cosa amb l'altra, no?

Però vostè diu coses molt greus, de tota manera, molt greus, perquè diu coses que, escolti'm, a mi m'estranya que això ho pugui dir sabent com funcionen aquests nous equips d'atenció primària, i, a més, em preocupa perquè és menystenir les persones que estan fent això, no? És a dir, vostè pot dir : «Miri, només n'han fet cinquanta-tres». Bé, escolti, aquesta és una crítica que jo assumeixo, i que dic : «N'hem fet cinquanta-tres, tenim diners per fer-ne cinquanta-tres; l'any que ve en tindrem setanta-tres», però el que sí que no puc..., vaja, que no entenc, és que em digui : «Escolti, i a més d'això, això no funciona bé, en el sentit que no fan medicina preventiva, aquí no hi ha un treball en equip, les infermeres continuaran fent la feina d'abans...». Escolti, això, li asseguro que no és veritat. Jo em comprometo a passejar-la a vostè a veure els equips d'atenció primària (*remor de veus*), i veure la gent que està treballant en aquests equips d'atenció primària i veure com treballa, i veure com treballa, no? És a dir, no és veritat, això. Aquesta gent funciona bé, la gent que està funcionant en aquests equips d'atenció primària no és veritat que estiguin fent les visites en dos i en tres minuts. Això, vostè em pot dir : «Escolti, fan les visites en dos o tres minuts», en els d'abans, però en els d'ara, no és veritat, això. Actualment, els equips aquests d'atenció primària estan funcionant amb una correcció, estan funcionant fent programes de prevenció, programes d'educació sanitària. A tots aquests llocs s'estan fent programes d'hipertensió, programes amb els diabètics, fins i tot en alguns, programes de salut laboral, és a dir, que s'està fent un esforç, jo crec, realment important, a partir d'aquests equips.

Malauradament, sí que hi ha un aspecte que..., estaria d'acord amb vostè en un aspecte : la reforma de l'assistència primària no és igual a nivell rural que a nivell de les ciutats. Això és veritat, i aquest és un fet que ens preocupa, i aquest fet és el que jo li dic : nosaltres, a la força, haurem de fer una avaluació de com funciona tot aquest procés per veure si s'han de fer retocs en aquest sistema. I, això, és veritat, i això és el que a nosaltres ens fa dir : Escolti'm, no pot ser que el metge de capçalera se centralitzi només en el centre d'assistència primària de l'àrea; aquest metge de capçalera ha de continuar estant en el seu consultori local.

Això ha portat que, aquest any, nosaltres haguem doblat la quantitat de subvencions de consultoris locals. Jo li asseguro que, l'any que ve, la meva pretensió és intentar que en els Pressupostos de la Generalitat hi hagi més pressupost precisament per a aquests consultoris locals, perquè és evident que en molts casos sí que és veritat que nosaltres fem un centre d'assistència primària i una de les primeres coses que hauríem de fer és posar més mitjans en aquests centres locals.

Però, evidentment, la reforma funcionarà. Funcionarà amb un *leit-motiv* que jo sempre dic : «lentament però segura». Nosaltres hem d'aconseguir que aquesta reforma quedi afermada de debò, l'hem de fer seriosament, no podem fer una re-

forma, doncs, que sigui una escampada i que després no funcioni, com en altres comunitats autònomes ha passat, i, si no, preguntí el que passa. Jo dic que aquí a Catalunya, els centres que estan funcionant sí que no admeto que es digui que no funcionen bé. El 99,9% de centres —perquè, és clar, el 100% mai se sap— estan funcionant en aquests moments molt bé.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, Honorable Conseller.

Passem al desè punt de l'ordre del dia, que és la interpellació al Consell Executiu sobre la política de formació professional i ocupacional de la dona treballadora, que formularà la Diputada Il·lustre senyora Dolors Torrent.

Interpellació al Consell Executiu sobre la política de formació professional i ocupacional de la dona treballadora

La Sra. TORRENT : Bona tarda, senyor President. Senyores diputades, senyors diputats, la interpellació que formulo fa referència als propòsits de capteniment del Consell Executiu pel que fa a la política general de formació professional i ocupacional de la dona treballadora.

Senyor Conseller, la nostra societat margina en un doble sentit les dones. Les dones ens enfrontem a una doble manera de desigualtat : la que, compartida amb els homes, ve marcada per l'origen social, i la inferida pel fet de néixer dones en una societat clarament sexista. En els dos vessants d'aquesta desigualtat, les possibilitats educatives han estat —i encara, en molts casos, ho estan— condicionades d'origen.

La formació, l'educació, són factors determinants en el competitiu mercat de treball. Els nivells educatius condicionen les ofertes professionals. L'educació ha estat i és classista i sexista. El nivell d'instrucció de la població femenina és, globalment, inferior al de la població masculina. Si bé entre els nivells d'escolarització actuals no hi ha diferències entre ambdós sexes ni tampoc entre la població compresa entre els setze i els vint-i-nou anys, a partir dels trenta fins als quaranta-quatre anys, les dones tenen nivells educatius inferiors als homes : hi ha més analfabetes que analfabets. Les dones es queden en un tant per cent més elevat en els estudis primaris i menys dones que homes tenen estudis superiors.

A partir dels quaranta-cinc anys, les diferències percentuals són de gairebé vint punts en els casos més extrems, respecte a la relació d'estudis home-dona, i, a partir dels seixanta anys, les dones presenten els tants per cent d'analfabetisme més elevats.

Constato, a més —a part del fet, ja constatat, que els nivells educatius de les dones són inferiors als dels homes—, que les dones de categories altes són el grup social que té la proporció més alta de titulació. Hi ha un tant per cent elevat d'homes estudiants, que tenen algun tipus d'ocupació, en canvi, la majoria de dones estudiants no treballen. Una minoria de la població estudia cursos no reglats; les opcions davant les diverses alternatives són diferents, segons sigui home o dona qui les realitzi.

Les mestresses de llar s'orienten cap a estudis de tipus expressiu, i els homes cap als relacionats amb la professió. Al costat de la relació reglada, com deia, hi ha un altre sistema educatiu que, malgrat no donar titulacions oficials reconegudes, té la seva importància. En aquests cursos, les opcions són

diferents. A tres tipus de cursos, un de tipus professional, les dones s'hi apunten en un 21,1%, i els homes en un 45%; als cursos de tipus instrumental, les dones en un 45,5%, i els homes en un 37,9%; i als cursos expressius, les dones en un 33,4%, i els homes en un 17,1%. Les diferències educatives entre homes i dones no són sols de nivells, sinó també de qualitat, com podem veure : les dones opten, en un tant per cent més elevat, per cursos instrumentals o expressius, mentre que els homes donen més importància als relacionats amb la professió.

A més, les dones llegeixen menys que els homes i estan menys informades, amb l'excepció de les dones de categories socio-econòmiques altes que tenen un comportament comparable al dels homes de categories similars.

Són dades de l'enquesta metropolitana publicada recentment per l'Institut d'Estudis Metropolitans de Barcelona, a instància de la Mancomunitat de Municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Del volum número 18 s'extreuen, a més, altres dades, com la relació dones-homes per cada categoria socio-econòmica. Les categories professionals altes —empresaris amb assalariats, empresaris sense assalariats, professions liberals, etcètera— representen un 15,7% de les categories socio-econòmiques. D'aquest 15,7%, un 27% són dones i un 72,5% són homes. A les categories mitjanes —tècnics mitjans, personal administratiu, etcètera—, representen un 35,2%. D'aquest, un 35,7% són dones i un 64,3% són homes. A les categories baixes —obers no qualificats, treballadors de serveis, treballadors agraris— representen un 20%, i d'aquest, un 51% són dones i un 49% són homes. Hi ha, a més, el grup de mestresses de llar, que representa un 22,3%, del qual un 99,9% són dones i un 0,1% són homes. Si bé aquest grup no està considerat categoria socio-econòmica, l'hem de tenir ben present.

De fet, l'accés a uns determinats rols socials està vinculat a les categories socio-econòmiques, ara bé, de cada deu persones amb categoria alta, només tres són dones. Per a les mestresses de llar, la seva situació de privilegi o no depèn de la situació de l'home amb qui viuen i de les desigualtats o privilegis a què tingui accés aquest home.

La variable sexe apareix també —segons dades, en aquest cas, de l'estudi elaborat per l'INEM «Dona i mercat laboral»— en els requisits que s'exigeixen, en els perfils professionals per ocupar un lloc de treball. Les dades, tant de l'oferta ocupacional en premsa com de les oficines de l'INEM, ho mostren ben clarament : dels perfils sol·licitats en premsa, un 55% fan referència al perfil home; un 44%, al perfil dona, i només un 0,66% li és indiferent. Respecte als perfils sol·licitats en les oficines de l'INEM, un 64,1% és d'homes, un 33,6% és dones, i un 2,2% li és indiferent. En el conjunt d'ambdós mitjans —premsa i oficines—, en quasi dues terceres parts, el 62,37% opta per ocupar el sexe masculí i un 35,6% per ocupar el sexe femení i només un 1,99% manifesta que li és indiferent. És una mostra més. Compta o no compta, el sexe? Doncs jo crec que sí. Segons dades del mateix estudi fet per l'INEM, l'índex d'ocupació de la dona és d'un 25,8%; de cada quatre dones de més de setze anys, solament en treballa una. En canvi, un 57,1% fa referència als homes d'aquestes edats, que són els que estan ocupats. La taxa d'atur femenina en relació amb la població activa és del 30,9%, i la masculina, del 14,1%.

Senyor Conseller, no voldria donar més dades. Crec que el problema ha quedat clar. Davant d'aquesta realitat, davant l'evidència dels fets, vostès què pensen fer, i què fan?

En el darrer Ple d'aquest Parlament, el Diputat company del Grup Socialista, senyor Rañé, en la interpellació al Consell Executiu sobre formació professional ocupacional, va posar de manifest que els recursos de què disposen per a aquests temes són cada vegada més elevats. Quina part d'aquests recursos es dedica a promoure la formació professional i ocupacional de la dona? Té el Departament de Treball una programació específica, precisa, avaluable, que defineixi unes prioritats per superar la situació d'inferioritat ocupacional de la dona treballadora? He dit que la formació és un factor determinant de la inserció professional de les dones. És cert que la qualificació de les dones ha crescut al llarg dels darrers anys, però l'orientació cap a determinades qualificacions continua essent encara molt tradicional, i aquest fenomen no és exclusiu —cal dir-ho— de Catalunya o d'Espanya, sinó que es dona en altres societats europees. Per exemple, l'atur més alt de graduats universitaris es dona en les carreres de lletres, que són les opcions que majoritàriament han fet les dones.

Una via possible per incrementar l'ocupació femenina pot ser orientar les dones a la formació professional i ocupacional i als estudis en àrees que tenen actualment una major expansió.

Cal aprofitar les circumstàncies històriques actuals. El fenomen de la major participació de les dones en àrees de tecnologia noves, que no hereten situacions anteriors i no han adquirit encara un caràcter sexual definit, s'ha de potenciar des d'ara mateix. Si arribem a una societat altament tecnificada, les persones que se sentin excloses del sector tecnificat de la societat se sentiran també excloses de les decisions importants que es prenguin en la societat.

El desavantatge de les dones en les àrees de la ciència i de la tecnologia comença molt aviat, i és un factor de discriminació. Cal fer esforços perquè la dona s'orienti cap a un tipus de formació qualificada perquè no perdi el carro de les noves tecnologies, o es quedi a mig camí, en cursos o especialitats limitades que, en el fons —encara que sota la denominació de «noves tecnologies»—, reproduïxen de nou els estereotips actuals. Dit d'una altra manera: que se substitueixi la màquina d'escriure —o la de cosir, en les empreses de confecció— per un instrument més modern, però que es deixin les dones en el mateix lloc respecte als rols socio-econòmics i la participació en les decisions de la societat, és un nou engany. ¿S'ha plantejat, el Departament, conjuntament amb la Comissió Interdepartamental de la Dona, la possibilitat d'establir una programació específica com a mesura d'acció positiva que, a més, sigui difosa àmpliament mitjançant àmplia publicitat, si cal, en els mitjans de comunicació més seguits, que, a més d'informar sobre els programes formatius, orientin les dones cap a alternatives de formació encaminades a trobar uns llocs de treball en igualtat d'oportunitats amb els homes? S'ho plantegen? M'agradaria saber els propòsits del Consell Executiu sobre aquests temes. Com afronta el Consell Executiu la situació de desigualtat classista i sexista en què es troba la dona treballadora?

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyora Torrent. L'Honorable Conseller senyor Farreres té la paraula per contestar la interpellació.

El Sr. CONSELLER DE TREBALL (Ignasi Farreres): Molt Honorable senyor President, senyores i senyors diputats, abans d'entrar, òbviament, en la matèria, voldria fer un aclariment, que és que, de vegades, som víctimes de..., o fem víctimes amb les nostres paraules o amb la terminologia que empram... Jo, per tant, com que el tema se centra en la temàtica —i així ho utilitzem, tots plegats, com a valor entès comú— de la dona treballadora, voldria fer un acte de justícia i retre homenatge a tot un conjunt de dones —que no en parlarem aquí—, que són totes aquelles dones que sí que treballen, treballen a casa seva, que han fet opció per la seva família i pels seus fills, i que farem molt malament, o fem molt malament, de no denominar-les «dones treballadores», perquè l'únic que hauríem de dir, que hauríem de precisar, és que són «dones treballadores sense retribució econòmica». I, per tant, el debat que aquí portarem amb motiu d'aquesta interpellació és sobre la dona treballadora amb retribució econòmica, dona treballadora amb retribució econòmica, sigui assalariada o sigui autònoma —per tant, no dependent.

Fet aquest aclariment, que no voldria, per tant, que es portés la imatge que les dones de casa no treballen, li entro en matèria, i estic d'acord en substància amb l'anàlisi que està fent vostè, que plana en la seva interpellació, que és dir: la dona està subrepresentada, està discriminada —vostè n'ha donat tota una sèrie de dades i exemples— en el món del treball. Jo estic d'acord que això es produeix perquè una de les grans causes —no l'única, però sí una de les causes més importants— són els déficits de formació de la dona respecte al treball. Per tant, si volem resoldre els problemes, hem d'anar a les vertaderes causes; com que aquesta és una de les causes —no l'única, però sí important—, per aquí hi haurà una de les accions importants, també, per aconseguir una bona inserció de la dona en el món del treball.

Aquest és un problema..., el reconeixement d'aquest problema que li faig no és privatiu de Catalunya, sinó que és de tot Espanya, de tot Europa, de tot el món, evidentment. Què cal fer, per inserir la dona al treball? Doncs, miri, calen mesures de caràcter específic que contribueixin a crear el clima i les condicions adequades per fer efectiva la igualtat home-dona. Moltes vegades, la igualtat home-dona està decretada jurídicament; el que passa és que no hi ha una implantació, no hi ha una efectivitat d'aquesta igualtat; cal crear, per tant, aquest clima, aquestes condicions, que, moltes vegades, això no s'aconsegueix, evidentment, amb pures disposicions normatives o legals, sinó canviant la mentalitat de la societat i de tots i cada un dels seus components.

En aquest aspecte, i nosaltres estem en estreta col·laboració amb la Comissió Interdepartamental de Promoció de la Dona —hi tenim, fins i tot, com a Conselleria, un representant—, aquestes impulsen activitats que propicien el canvi social, a què feia referència, adient perquè totes les possibilitats d'igualtat siguin efectivament aprofitades per les dones, i, especialment, les que estan relacionades amb el paper de la dona en la societat en general i en el món laboral, que és del que es tracta, en particular.

De tota manera, cal fer una precisió, i és que no es tracta d'imposar pautes de conducta, que va una mica en relació amb la introducció que jo he fet abans, en el sentit que cal respectar les decisions personals de les dones quant a participar o no par-

ticipar en el món laboral retribuït.

Què s'està fent, fonamentalment, des del punt de vista de la formació professional reglada, la competència de la qual és del Departament d'Ensenyament? Em sembla que va ser en una pregunta que em va formular vostè mateixa, que vaig donar una certa resposta de quines eren les pautes de comportament i d'actuació quant a la política de formació professional reglada. A pesar de tot, jo, ara, crec que en una interpellació hi podria afegir alguna dada addicional. Per una banda, hi ha especialitats que tenen una demanda social masculina, deia, i altres que tenen més demanda social femenina.

Els centres de Formació Professional no acumulen especialitats en funció o segons la demanda social, sigui aquesta de caràcter predominantment masculí o femení. Ara bé, el que sí que es fa, com a actuació específica —a 37 centres, dels quals 25 són centres públics i 12 són privats, centres de Formació Professional de primer grau— es fa una rotació de tallers. En aquesta rotació, cada alumne rep ensenyaments tecnològics de, com a mínim, tres especialitats, abans de definir-se per una especialitat concreta, que és després quan fan l'opció d'especialitat. Doncs, bé, en aquests tres ensenyaments que s'imparteixen, sempre estan barrejats, per dir-ho d'alguna manera, s'hi posen barrejadament especialitats que estan caracteritzades perquè tenen una major demanda social masculina i d'altres amb major demanda social femenina.

Un altre punt que s'ha de dir és que ni a l'EGB, ni al BUP, ni a la Formació Professional, no hi ha orientacions sexistes de cap mena. Tampoc no hi ha pressupòsits sexistes en l'orientació, tant l'escolar com la professional, que es dona al conjunt dels alumnes. I s'està fent un esforç per racionalitzar i modernitzar els continguts de les diferents especialitats, a fi d'adequar l'oferta de titulats que generen els nostres centres formatius a les necessitats reals del món productiu; intentar eliminar com sigui aquest desencaixament que hi ha entre les opcions que fan els alumnes i les necessitats que té el món productiu, les necessitats o les ofertes que ofereix, perquè de les necessitats vénen les ofertes que es generen.

Per exemple —ho il·lustraré amb dos exemples que em sembla que són força gràfics en aquest sentit, en aquesta orientació que es fa, d'encaixar l'una qüestió amb l'altra—, una de les especialitats a la qual s'inscriuen —en funció d'aquesta demanda social femenina— moltes noies és la branca administrativa, però està constatat estadísticament que les persones que fan o tenen coneixements d'informàtica troben feina més fàcilment; per tant, a la branca administrativa, s'hi afegiran mòduls d'informàtica d'empresa a fi que les noies trobin en aquesta especialitat —o sigui, les que facin aquesta especialitat—, tinguin més oportunitats de trobar ràpidament un lloc de treball. En termes similars passa, per exemple, amb la delineació: és un tipus d'estudis que té molta demanda social femenina. Doncs, als ensenyaments actuals, s'hi afegiran les tècniques de CAD/CAM, que són, com vostè bé coneix, el disseny assistit per ordinador o la mecanització assistida per ordinador, amb la mateixa finalitat que les persones que cursin aquests estudis tinguin una sortida, unes probabilitats de sortida de trobar llocs de treball. Això, quant —en aquesta aproximació— a una visió de la formació professional reglada. Respecte a l'ocupacional, jo li haig de dir clarament que els ensenyaments que s'imparteixen són clarament no discriminatoris i, a efectes estadís-

tics, puc aportar la dada —li ho deia també, em sembla, a la pregunta que vostè em va formular— que, durant l'any 88, el 53% del total dels alumnes dels cursos de formació ocupacional que va impartir la Conselleria —es van impartir amb la via o amb el finançament de la Conselleria—, el 53% eren dones.

Però hi ha un element —i em sembla que en això també coincidim—, que és que, quan hi ha una situació de discriminació o de desavantatge, cal prendre accions de discriminació positiva, per aconseguir que el que està desnivellat assoleixi el nivell desitjable: la normalitat. Aquestes accions, per tant, específicament de discriminació o d'actuació positiva es van iniciar ja l'any 87 amb cursos específics per al col·lectiu de dones. Per a l'any 89 estan previstes accions que beneficiaran unes 660 dones —específicament, com a cursos específics— en diferents cursos, amb un pressupost de 162 milions de pessetes, cofinançat amb el Fons Social Europeu. Comparant l'actuació prevista per a aquest any amb la dels anys anteriors, potser hauria de dir que el que s'ha procurat és elevar la qualitat de la formació i insistir en la línia de promoure algunes accions de formació per a llocs de treball d'alta qualificació.

Si materialitzem aquests números que li he donat abans, en principi, aquest 53% de dones —suposant que es repeteixi per a aquest exercici— suposaria, per al total de la formació ocupacional que tenim previst impartir, que, de 15.400 persones a les quals tenim previst que arribarà l'abast de l'acció formativa nostra per a aquest any, 8.160 serien dones. Això és la visió amb caràcter general. Entrant en les actuacions específiques, l'any 87, en accions específiques formatives per a dones es van gastar 23 milions de pessetes en cursos la denominació dels quals —jo puc entrar-hi, en tot cas, amb més detall— seria gestió d'empresa, auditors —cursos per a auditors— i gestió d'empresa a dones pageses —nocions de gestió d'empresa per a dones pageses.

L'any 88 es va aplicar un pressupost de 68 milions de pessetes per a aquestes accions específiques, i els títols o les denominacions essencials dels programes impartits van ser de treball a domicili —però aquí voldria fer-li una observació: que aquests cursos de treball a domicili incloïen aspectes de tipus assistencial, com saber tenir cura de malalts, persones de tercera edat, etcètera, no únicament feines purament, estrictament assistencials d'ajuda a la casa—, maquinistes de confecció industrial, secretariat de direcció i auditors. Aquí podrà veure que hi ha un ventall des d'alta qualificació a feines senzilles, perquè no ha de perdre de vista que nosaltres estem fent formació ocupacional; en aquest moment estic parlant de la formació ocupacional. I la formació ocupacional és una actuació a curt termini la finalitat de la qual és procurar que la persona que la rep trobi com més aviat millor una ocupació, i, per tant, vostè em podria dir, doncs: «Vostès estan ensenyant algunes coses...» Escolti, és que si no se'ls ensenya això..., segons el nivell cultural que tenen avui aquestes persones, no trobaran cap altra ocupació. El problema, diguem-ne, d'una formació amb molta més profunditat ha d'arrencar ja més de base i a partir del sistema educatiu bàsic. O sigui, partim de les deficiències que avui té en la nostra estructura la formació de les dones en general.

Altres tipus de cursos que s'han fet, no exclusivament per a dones, però amb una alta demanda social de dones, amb una participació molt important de dones, serien, uns, per exemple, direcció de serveis socials, cursos de tècnics en igualtat

d'oportunitats, cursos per a gerocultores, ATS especialitzats en geriatria —que no és el mateix que el que li he dit anteriorment—, agents d'assegurances, cuina i dietètica, comptabilitat analítica, hostesses de fires i de congressos, tècniques àudio-visuals, relacions públiques, etcètera. Tots aquests tipus de cursos s'han impartit durant l'any 88.

I, a efectes il·lustratius, l'any 89 hem plantejat, de les demandes que hem fet al Mercat Comú, a les Comunitats Europees, per més precisió —estic de seguida, senyor President—, hem fet amb els diners que li he dit abans, 162 milions, destinats a sis-centes persones, cursos..., la proposta és: gestió i organització empresarial; mecànica en diverses especialitats; disseny, delineació CAD/CAM, preparació de màquines automàtiques, control numèric, fusteria i ebenisteria, restauració d'edificis, assessorament fiscal i comptable, auditoria d'empreses, tècniques comptables i financeres, reparació d'electrodomèstics, tècniques elèctriques i jardineria.

Hi ha un ampli ventall dintre del qual només voldria destacar que hi ha quatre o cinc d'aquests cursos que són de molt alt nivell.

I com que el temps s'ha acabat finalment, aquesta és la meua exposició.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, Honorable Conseller. La Illustre Diputada senyora Dolors Torrent pot fer la seva rèplica. Cinc minuts.

La Sra. TORRENT: Senyor President, en primer lloc, voldria referir-me a les primeres paraules que ha tingut el senyor Conseller en la seva intervenció. El senyor Conseller ha volgut retre un homenatge a les dones de casa, a les mestresses, a les persones que, treballant molt, es dediquen només a les tasques domèstiques. Miri, senyor Conseller, jo també els reto tot l'homenatge que calgui. Jo crec que ningú m'ha de dir a mi —i en això tampoc no tenia cap ànim agressiu— que la dona sempre ha estat, històricament, molt treballadora, moltíssima. La dona ha estat molt treballadora. Ara, jo crec que hi ha dues visions de la qüestió: des de l'òptica conservadora interessa continuar exaltant aquests valors de la dona a casa seva, a tenir cura dels fills, a la llar. Jo no dic que això no s'hagi de fer, evidentment, però és una responsabilitat compartida. Per tant, homenatge sí, perquè s'ho mereix, perquè ha estat sotmesa a una explotació doble en molts sentits, però, si tant homenatge li volem retre, reconeguem-li un salari social; llavors, potser, donarem algun pas endavant. (*Remor de veus.*)

Senyor Conseller, vostè m'ha donat moltes dades que jo no m'he pogut anotar i tampoc no es poden seguir tots els cursos que vostès fan. Jo m'ho crec, segurament són certs, evidentment que són certs. Vostès estan fent molts cursos amb vista a la dona. Ara, per a mi això no és suficient, jo el que vull que em digui és quin estudi de camp seriós han fet, i quina planificació fan per al futur, i com pensen adoptar mesures de discriminació positiva envers la dona.

Miri, senyor Conseller, les opcions conservadores —vostès—, en el fons, ho deixen tot a l'evolució per generació espontània. Les opcions conservadores apliquen sempre una política de darwinisme social. Senyor Conseller, la selecció natural, la llei del més fort, deixi que es compleixi a uns altres medis. Els homes i les dones formem part de la raça humana,

que —suposo jo—, si ha d'evolucionar més del que ho està, ho farà conjuntament, homes i dones. El que calen són mesures correctives, mesures d'intervenció, mesures de discriminació positiva, com li deia.

La demanda social és progressista, vol la igualtat. Les transformacions culturals, polítiques, tecnològiques, científiques, incideixen en l'educació; calen mesures, no valen ambigüitats ni una llista de cursets. Jo, no era això, el que li demanava.

Vostès haurien de fer un pla per la igualtat d'oportunitats de les dones, que abracés la legislatura, amb control periòdic i avaluació de resultats. Li proposo, senyor Conseller, els objectius següents: millorar el coneixement social de les dones i, en especial, en relació amb el treball: fomentar la formació professional i ocupacional i l'ocupació femenina; millorar la situació de les dones en les zones rurals, en relació amb el treball; promoure la presència igualitària en els diferents cossos i nivells de l'Administració pública, i, en especial, en els llocs de responsabilitat; establir convenis amb les empreses perquè promoguin l'accés igualitari de la dona a l'ocupació, i la seva promoció a llocs de responsabilitat, en especial en els sectors tradicionalment masculins i en els relacionats amb les noves tecnologies; controlar i impedir la discriminació per raó de sexe en l'accés a l'ocupació i a les relacions laborals; fer compatible la realització del treball amb l'exercici de la maternitat i la paternitat.

Caldria, per tot això, un conjunt de mesures preses entre diferents conselleries i departaments per fer-ho possible, i també establir un marc de negociacions amb empresaris per aconseguir un marc de relacions laborals adequat que contempli mesures d'acció positiva.

El pla hauria de contemplar un programa específic destinat a la formació de dones en les activitats laborals en què es troben subrepresentades; creació d'un grup de treball sobre formació professional, orientació i promoció de l'ocupació femenina, que formuli propostes, elaborin formes i contribueixi a la difusió dels programes; a més, realitzar —ja li ho he dit abans— campanyes de promoció —a partir del Consell Executiu— en els mitjans de comunicació, en els centres educatius, destinades a informar i sensibilitzar l'opinió pública sobre la necessitat de trencar els estereotips sexuals que, entre altres coses, indueixen les dones a optar per professions amb poc futur professional.

Senyor Conseller, podem marginalitzar les dones del dret al treball? Tenim o no l'obligació de fer alguna cosa?

Senyor Conseller, no li agradaria passar a la història de Catalunya, juntament amb tots nosaltres, com la generació de parlamentaris que han impulsat, que han fet possible, una política d'igualtat d'oportunitats home-dona perquè les generacions futures no ens ho retreguin? Li asseguro que tindria el reconeixement de les dones.

Gràcies, senyor Conseller.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyora Torrent. L'Honorable Conseller pot fer la rèplica.

El Sr. CONSELLER DE TREBALL: Molt Honorable senyor President, senyores i senyors diputats, fa la impressió que en la rèplica que m'ha fet la senyora Diputada —en aquest moment no la veia— (*remor de veus*), doncs, no m'ha entès, perquè jo, senzillament, he volgut dir que a mi em feia una certa frisança utilitzar la paraula «dona treballadora» única-

ment per a aquelles que tenen retribució econòmica, i l'únic que he dit és que, senzillament, aquelles que no tenen retribució econòmica també són treballadores. Per tant, estic d'acord amb el que vostè ha dit, i a mi em trobarà particularment a favor el dia que la societat atribueixi a aquestes dones, també, una retribució pel que estan fent, si el que estan fent és treball. *(Remor de veus.)*

Fet aquest aclariment, vostè em fa una sèrie de propostes, i, llavors, em fa la impressió com si jo hagués estat parlant d'una altra cosa, o vostè ho ha interpretat com si hagués parlat d'una altra cosa, perquè per resoldre aquesta situació de discriminació a què vostè feia referència, i que accepto, que acceptem tots, que hi és, que és a la nostra societat, aquesta situació d'inferioritat de la dona en el món del treball, jo no li he volgut sortir amb música celestial, sinó que li he sortit —perquè vostè és el que em demanarà— amb mesures concretes d'actuació, i, a més, dins el text que vostè m'ha plantejat en la interpellació, que és sobre la qüestió de la formació, formació professional ocupacional, i a això, diguem-ne, sembla que anava cenyida fonamentalment, i, per tant, jo no li he sortit amb declaracions genèriques, de millorar, de promoure, etcètera, sinó que ja li he donat una sèrie d'actuacions molt concretes del que s'està fent i del que pensem fer. Per tant, senzillament, jo crec que les actuacions..., en tot cas, vostè digui'm, i entendria que vostè em pogués dir que encara hi dediquem pocs diners a aquestes actuacions discriminatòries positives, i diria: potser sí, és que és possible..., vull dir, és possible, senzillament, això, ho hauria de discutir. Però vostè el que m'està dient és que no ho estem fent, i jo, del que li he estat explicant, vostè no m'ha replicat cap d'aquestes actuacions, tant les que estem fent en la formació professional reglada com en l'ocupacional.

I, miri, per dir-li que el que estem fent crec que és el camí que hem de continuar fent, en la línia que ho portem, jo només puc aportar-li les dades concretes, perquè, com a dades que són, són objectives i, per tant, permeten valorar-les sense més connotacions de si la posició és conservadora, etcètera, daixò... Escolti, tots volem que la dona s'insereixi en el món del treball d'una manera com més ràpida millor, hem de fer-ho pels camins que hem assenyalat, que són els que ens ataquen les vertaderes causes que hem dit que són els déficits de formació a tots els seus nivells, estrats, segons edats, etcètera i nivells de més profunditat, de menys..., o sigui, sectors en els quals les dones estan infrarepresentades... Bé, en tot això estem d'acord.

L'actuació que s'està seguint està donant resultats, i està donant resultats amplis a Catalunya i, senzillament, permeti'm que li digui que la taxa d'activitat femenina a Catalunya ha oscil·lat..., la taxa d'activitat femenina a Catalunya ha oscil·lat en els percentatges següents: a Catalunya, l'any 81, estava al 30,83%; al 82, al 32,13%; al 83, al 30,77% —salto els anys, successius—; 30,21%; 30,81%; 33,21%; al 87, 37,59%, i al 88, 37,10%.

Això fa que a Catalunya de l'any 81 a l'any 87 la taxa d'activitat femenina ha passat del 30,83% al 37,10% i, per tant, això representa un increment de 6,27 punts, mentre que a la resta d'Espanya, com a punt de referència, la taxa aquesta arrancava de 26,12% i acaba l'any 88 en 31,26%. O sigui que nosaltres, no sols estem per sobre d'Espanya, de la resta de l'Estat, en 5,74 punts, sinó que, a més, aquesta diferència s'ha incrementat en

aquests temps. O sigui, ells han passat del 26,12% al 31,36%, i nosaltres del 30,83% al 37,10%. Aquesta pot ser una representació molt sintètica, perquè representa la realitat de la incorporació de la dona al treball.

Per tant, creiem que la línia que estem seguint en la formació professional, en la formació ocupacional i la reglada, és positiva, està donant resultats, i, per tant, jo li vull dir que substancialment no l'hem de canviar, perquè seria absurd canviar allò que està donant bons resultats.

Per acabar, jo li citaré un altre estudi addicional de les senyores Anna Alabart i Montserrat Solsona, que era..., que l'estudi es titula «L'activitat de la dona a Catalunya des de l'any 70» i abasta fins a l'any 86, o sigui, dades relativament molt recents. Aquí hi ha moltes conclusions, jo n'he espigolat només algunes que són representatives, diguem-ne, de la situació de què estem parlant, i, això, ho diuen aquestes senyores —jo també em sembla que hi vaig fer referència en la pregunta que em van fer en aquest estudi, però ara faria un breu esment d'aquestes conclusions. Una, l'activitat de la dona a Catalunya va créixer, entre el 70 i el 75, entre el 76 i el 80, i del 80 al 86 hi ha hagut una recuperació important de la població activa femenina en termes absoluts —vaig molt a la síntesi, perquè no tinc temps de donar-li-ho tot. L'altra conclusió: en comparar Catalunya amb Espanya, la participació de la dona en el mercat laboral és superior al Principat. Una altra conclusió: cada vegada és major la proporció d'actives amb edats compreses entre els vint i els cinquanta anys. Una altra conclusió: la tendència creixent de l'activitat de les dones en el passat era a causa, sobretot, de la incorporació de dones solteres. En el període estudiat, s'observa una tendència a l'estancament de l'activitat d'aquest grup. I, en canvi, en la conclusió següent, les dones casades, en canvi, han mantingut una tendència creixent en la seva taxa d'activitat, que ha estat espectacular entre l'any 81 i l'any 86; vol dir que la dona casada s'incorpora progressivament més al treball i, en canvi, el percentatge de les dones solteres és en menor proporció respecte al total de les dones que treballen. Una altra conclusió: els canvis apuntats es poden associar a una modificació enregistrada en els nivells d'instrucció de la població, però especialment de la dona; les més joves han deixat de ser un col·lectiu poc preparat. Una altra conclusió: activitat i nivell d'instrucció són, per a la dona catalana, dues variables que es correlacionen. Una altra conclusió: les variacions de l'activitat femenina per edats, són —les més destacades— la reducció mantinguda del grup de setze a dinou anys —perquè els estudis de la gent més jove, de les dones més joves, abans deixaven de treballar molt més joves i ara continuen els estudis durant més anys—, increment constant del grup de trenta a trenta-nou anys i estabilitat de les majors de cinquanta anys.

Altra conclusió és que, dels que busquen feina per primera vegada, el mercat és molt més receptiu per als homes que per a les dones. Jo he posat conclusions que fan referència al tema, no exclusivament que abonen les meves tesis, i li dic amb aquesta expressió; hi haurà els qui abonen la situació discriminatòria i altres la posició de millora de la situació. Les dones han estat més..., han notat més la crisi que no pas els homes, i han estat les solteres les més afectades per l'atur.

En comparar Catalunya i Espanya s'observa que a Espanya és més freqüent que la dona, en casar-se, deixi de treballar; a

Catalunya, en canvi, l'activitat de les dones casades és cada cop més similar a la de les solteres.

La distribució de les dones entre les diferents professions és més equilibrada que la dels homes. Quasi la meitat dels homes són treballadors industrials —el 47% i escaig—; les dones, en canvi, es reparteixen entre la indústria —un 20%—, serveis administratius —un 20%—, professionals i tècnics —un 18%— i hoteleria i serveis —un 15%. Hi ha major dispersió en els diferents sectors d'activitat econòmica.

I les dues últimes conclusions que porto aquí : la construcció ha de ser un sector quasi reservat als homes —no ocupa ni ha ocupat les dones— i el sector serveis és el sector que més creix i cada cop absorbeix més mà d'obra, femenina i masculina; la proporció de dones amb contracte fix que treballen a temps parcial és força superior a la dels homes i les dades disponibles sobre tipus de contracte mostren que hi ha una proporció de dones superior a la d'homes que tenen contracte eventual.

Aquestes són, del conjunt de quaranta-una conclusions que hi havia aquí, les més il·lustratives del tema de què estàvem parlant, i, amb això, Honorable senyor President, senyores i senyors diputats, moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, Honorable Conseller. Passem, acte seguit, al punt tretzè de l'ordre del dia, que és una Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre les Empreses Familiars Agràries, presentada pel Diputat senyor Víctor Gimeno, del Grup d'Iniciativa per Catalunya.

Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre les Empreses Familiars Agràries

El Sr. GIMENO : Senyor President, senyores i senyors diputats, en el darrer Ple vam fer una radiografia de l'aplicació de la Llei de Modernització de l'Explotació Familiar Agrària a Catalunya que intentava reflectir l'escàs interès del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca cap a l'agricultura de tipus familiar, entès com l'interès pressupostari i de gestió d'aquest Departament de cara al sector agrari català. I, això, ho argumentàvem demostrant el poc ús que aquesta Llei havia tingut exclusivament a Catalunya, perquè hi havia molt poques explotacions familiars agràries enregistrades, menys del 5% de les que en total se suposa que existeixen a Catalunya, i també per l'escassa tramitació de plans de modernització que estaven tramitats i acordats, els ajuts corresponents, pel mateix Departament. En tot cas, el que sí que vam constatar, tant el Conseller com jo, era que el que es feia era molta tramitació de recursos, de plans d'aquests, de cara a les fonts financeres del Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación. També vam estar comentant l'ús, encara més escàs, dels crèdits que l'Institut Català de Crèdit Agrari té per a aquesta finalitat de modernització de les explotacions familiars agràries, que únicament n'hem pogut comptabilitzar, entre l'any 87 i el 88, un número total de tres, i que, tot i que el Conseller deia que era per administrar els escassos recursos disponibles, vam constatar també que l'any 87 aquest Institut Català de Crèdit Agrari va usar, únicament, un 32% —és a dir, menys de la tercera part— dels recursos que disponia per dedicar-los al camp.

Vam fer també un comentari a l'actual normativa existent —que modifica totes aquestes estructuracions de modernitza-

ció de l'explotació familiar agrària estatal i de Catalunya—, i vam fer una referència a les normatives que existeixen avui : el Reglament 797 de la CEE, sobre millora de l'eficàcia de les estructures agràries, i els subsegüents Reial Decret 808, del 87, de l'Estat, i les diverses ordres reguladores que han sortit com a conseqüència d'aquest Reial Decret, i també l'últim esforç o l'última actuació del Departament, que eren els Decrets 42, 43 i 44 de l'any 89.

La meua anàlisi, després de tota aquesta reflexió sobre actuacions, era que no existeix un criteri suficient d'actuació quan només diem que hi ha una normativa a la qual el pagès es pot acollir i que estem fent tramitació de papers de cara a Madrid. El que plantejava jo era que és necessari, també, una tasca important de difusió i d'orientació, fonamentalment de cara al petit pagès, perquè aquests petits pagesos poguessin accedir als ajuts, però també que sabessin en què és més convenient invertir aquests diners. I, en aquest sentit, demanava un esforç propi del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat, no sols com a transmissor d'aquests papers, ja sigui a Madrid o ja sigui a Brussel·les, sinó també per fer arribar a tots els pagesos la informació, promoure'n la formació, tant tècnica com empresarial, i orientar-los i assessorar-los en les diverses línies possibles d'actuació. Igualment es parlava d'incentivar les associacions d'explotacions familiars agràries, les cooperatives agràries, i no únicament des del punt de vista de cooperatives de comercialització, sinó també de producció. I per aconseguir totes aquestes funcions, jo proposava la creació d'uns serveis agraris que comptessin amb els recursos del Departament i la col·laboració dels sindicats i dels organismes agraris.

El Conseller, en la seva resposta, es va manifestar prou satisfet de la tasca que porta el Departament i donava tres tipus de dades. En principi, va barrejar xifres —que jo no entraré, no vull entrar ara en aquest moment en una baralla oficial de xifres, però que barrejava diners de crèdits i d'ajuts dedicats a explotacions agràries, fossin de tipus familiar o no fossin de tipus familiar. També feia referència que hi havia un índex del 17 per mil de tramitacions d'ajudes a Catalunya i que ho va comparar... crec que era amb Castella-la Manxa, on deia que sols tramitaven una mitjana de cinc ajudes per cada mil habitants. Però el que està clar és que el que no va fer era especificar quina diferència hi ha entre l'agricultura d'aquí i la d'allà, quina és la diferència entre el nombre de pagesos que hi ha aquí i allà i, en definitiva, que l'estadística està molt bé com a dades generals, però no com a justificació d'una determinada política.

I, per últim, també em va parlar que l'estructura del Departament era l'única que tenia oficines comarcals, és a dir que tenia una oficina a cada una de les comarques de Catalunya, juntament amb les antigues oficines del servei d'extensió agrària, que també existien, i, per tant, l'esforç de difusió i de comercialització d'aquestes ajudes, ja el feia prou bé el Departament. I venia a dir que els pagesos no tenen per què queixar-se, els pagesos estan prou bé, perquè, quant a tramitació d'ajudes i quant a comercialització de serveis, estem a l'altura europea, estem al nivell comunitari i estem incomparablement millor que la resta de l'Estat espanyol. Per tant, no cal fer gran cosa més. Tot i això, al final, es va mostrar mínimament receptiu i va dir que podríem parlar de col·laboració i d'algun tipus d'en-

tesa respecte a les qüestions que jo plantejava.

Què va passar després del dia que vam fer la interpellació? El 14 i 15 d'abril van sortir al carrer, a les carreteres i a diversos llocs, en manifestacions i en mobilitzacions diverses, un nombre aproximat de sis a set mil pagesos, únicament i exclusivament a Catalunya, en una sèrie de mobilitzacions que es plantejaven a nivell de tot l'Estat, però que aquí va tenir un ressò notable. I mobilitzar, mobilitzar sis o set mil pagesos, si aquests estiguessin tan satisfets de la situació agrària, crec que seria extraordinàriament difícil; a mi em sembla que si es van mobilitzar aquests i no se'n van mobilitzar més és perquè els que no es van mobilitzar, molts, és que fins i tot estan desenganyats de quin és el futur que els espera i ja no tenen ni tan sols la voluntat de lluita per manifestar-se. Però suposo que no pensaran, ningú del Govern de la Generalitat, que els que no van sortir és perquè estaven satisfets i donaven suport actiu a la política del Departament o a la política de l'Estat.

En definitiva, qui té la raó? El Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, que diu que ja han fet tots els esforços i que les coses ja van bé, o els pagesos? Jo em permetré llegir-los un manifest —part, part, seré breu—, part d'un manifest de la Unió de Pagesos de cara al 14 i 15 d'abril, en què deien: «Per què tornem a sortir?», i donaven diverses raons, que resumiré. Deien: «La primera raó és que hi ha menyspreu per als pagesos i les organitzacions representatives de la pagesia, i demagògia cada vegada més mentidera per tapar i amagar el que no es fa o no es deixa fer, o es fa malament des de l'Administració». La segona raó: «Perquè estem immersos en un procés que pot significar la desaparició de moltes explotacions pageses a tot l'Estat espanyol, potser en menor grau a Catalunya, perquè ja som pocs, però que ens agafa de ple, la reconversió del sector agrari». La quarta raó, deien: «Si no ens mobilitzem tindrem encara més dificultats per resistir les embestides que ens vindran». La cinquena: «Perquè els vents que corren entre tota la pagesia europea, però sobretot a la petita i mitjana en molt major grau, són mals vents». I la sisena: «Perquè, com la primera vegada, hem de ser capaços de dinamitzar totes les forces vives del sector que estan per la defensa de l'explotació familiar».

Bé, això, ho centraven ells, a part de les raons, en quatre punts: un era preus justos i política de mercats; un altre era democratització del sector agrari; un altre era la política sectorial adaptada als problemes que tenim, i —a mi, m'interessaria, pel que estàvem plantejant a la Moció— una política d'estructures per a l'explotació familiar agrària. I també llegiré alguns paràgrafs del que ells plantegen dins de la política d'estructures.

Diuen: «La política d'estructures de la CEE és l'altra cara d'una mateixa política agrària comunitària, d'ajustament dur de l'agricultura, pretesament complementària i que hauria d'esmoreir els efectes nocius de la política de preus i mercats; en el cas de l'Estat espanyol la qüestió és molt més greu: portem anys de mancances en política d'estructures, que, en cap moment de la transició política, s'ha fet cap esforç per posar-la al dia, ans ben al contrari, i ni tan sols la política d'estructures de la CEE s'ha aplicat amb diligència. Per tant, demanem aplicació pactada amb les organitzacions pageses de la política d'estructures, un esforç suplementari de l'Estat espanyol en política d'estructures per compensar els mancaments que arrosseguem de fa anys —contractes de conreu, mercat de

la terra, organització econòmica del sector—, i una definició clara i completa de la política agrària que es vol fer a l'Estat espanyol i una dotació suficient de l'Administració per a l'assessorament eficient i neutral de l'explotació familiar agrària, que ens permeti prendre decisions amb fonament de causa i que eviti que fem grans inversions fallides que després no podrem pagar.» I, això —ho repeteixo—, no ho dic jo, ho diu un sector prou representatiu dels pagesos de Catalunya.

D'aquí, l'oportunitat de la Moció. La nostra Moció pretenia intentar fer un pas endavant en la resolució d'aquesta problemàtica, i dèiem dos punts. El primer era incrementar o millorar la tasca de difusió dels ajuts, principalment a les explotacions familiars agràries, i en general a tots aquells pagesos que tenen majors dificultats per accedir a aquesta informació —per raons d'edat, per raons de la pròpia formació, per raons de recursos econòmics. I, la segona —i acabo, senyor President—, dèiem que hauríem de promoure una xarxa de serveis amb els recursos propis del Departament —és a dir, no marginem en absolut el Departament, oficines comarcals i agències del servei d'extensió agrària— i la col·laboració de sindicats i organismes agraris, com poden ser cooperatives, societats agràries de transformació, etcètera. En quin sentit? En el sentit que aquesta xarxa de serveis fes aquesta facilitació de l'accés a la informació, promogués la formació dels pagesos i orientés i assessorés com a tècnics, i no com a oficines privades, per fer diners, aquells que tramiten els papers. Perquè vull recordar que el gran problema de molts pagesos —tal com han dit aquí a la plataforma reivindicativa— no és com arribar a tenir un ajut, sinó saber què és el que es pot fer i com s'ha de fer allò que a ells els interessa fer.

La meua Moció tenia una ambigüitat calculada perquè el que pretenia era donar un marge de maniobra al Govern de cara a la discussió i col·laboració amb els sindicats. Dir no perquè tenim dades estadístiques, perquè estem millor que a la resta de l'Estat, o per altres raons, entenc que seria fer un flac favor als petits i mitjans pagesos, perquè demostraria una manca de sensibilitat i una autosatisfacció del Govern, que, n'estic convençut, no està compartida per aquest sector afectat. I la prova —ho repeteixo una vegada més— és la manifestació que hi va haver la setmana passada.

Per això jo em permeto demanar-los el vot favorable a aquesta Moció.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Gimeno. No s'hi han presentat esmenes; per consegüent, passem a la intervenció dels grups parlamentaris. Pel Grup Mixt?

El Sr. AYGUADÉ: Senyor President...

El Sr. PRESIDENT: Sí? Digui, digui... Pel Grup Mixt?

El Sr. AYGUADÉ: Sóc jo del Grup Mixt, també, si us plau... (Rialles.)

El Sr. PRESIDENT: Ah!

El Sr. AYGUADÉ: Segurament la nova situació li ha provocat una confusió, senyor President. (Rialles.)

El Sr. PRESIDENT: Molt bé. Senyor Ayguadé, té la paraula.

El Sr. AYGUADÉ: Aprofitant l'avinentsa i aquesta estrena, que ha estat, a més, graciosa per al senyor President, intentaria posicionar-me en una qüestió que crec extraordinàriament important i que el senyor Gimeno ha encertat en la seva proposta de Moció. Quan l'altre dia, a la substanciació de la

interpellació, sentia el senyor Gimeno i després el senyor Conseller, em feia la sensació que escoltava les queixes que cada dia milers de pagesos diuen en les converses amb la meua persona o amb qualsevulla d'altra. Quan sentia el senyor Conseller em feia la sensació que escoltava un missatge de flors i de violes, que tot està bé.

Recordo, quan el senyor Conseller Roig —ja fa una colla d'anys— ho era de la Generalitat provisional, que ens deia, en un discurs molt català, que Catalunya era la primera productora de carn de porc, la primera de carn de conill —fins i tot deia que la Noguera era el lloc del món on hi havia més conills per quilòmetre quadrat—, la primera productora de pollastre, que era la primera productora de fruita, d'hortalissa, de flor, d'avellana..., que érem un lloc on es produïa de tot, millor i més que ningú. I això, senyores i senyors diputats, era abans que hi hagués el senyor Miró, abans que hi hagués el senyor Rigol i abans que hi hagués el senyor Carol de Consellers.

I hem de tenir en compte, i amb molta claredat, que quan qualsevol de nosaltres anem cap a un país de la Comunitat Econòmica Europea, anem a una regió com la Bretanya, o l'Ariège, o qualsevulla d'altra, anem cap a Europa, i quan anem cap a Castella-Lleó, València o cap a Andalusia també anem cap a Europa, regions que tenen una estructura i una identitat pròpies, regions i estructures que competiran amb els pagesos catalans, estructures i identitats amb un creixement extraordinari i que voldria manifestar amb unes petites xifres, per contradir les del Conseller d'Agricultura : en els cent últims anys la província de Lleida ha crescut, en zones de regadiu, només un 17%; la província de Saragossa, un 58% —ha passat de 104.000 hectàrees a 165.000—; la província d'Osca, per exemple —províncies limítrofes—, ha tingut un creixement del 476%, passant de 30.000 hectàrees a 175.000 hectàrees.

Les produccions de regions competitives, agrícolament parlant, amb Catalunya —com Andalusia, València i Navarra— són d'un creixement extraordinari. I quan l'altre dia, al Conseller d'Agricultura, li sentia dir : «A Catalunya es demanen més ajudes per a empresa familiar agrària, 17 de cada 1.000 explotacions», jo pensava : «I les altres 820?». I resultava que deïem : 5 a Castella-Lleó, de cada 1.000. I les altres 995? Però és que es deixava —i ho feia expressament— algunes regions que, quant al creixement, ens doblen, en aquests moments, en ajuda a l'explotació familiar pagesa, perquè han aconseguit, precisament, el que el senyor Gimeno demana, que és aconseguir que els pagesos, a través de les seves pròpies organitzacions —cooperatives i sindicats—, siguin copartípics i corresponsables, aliats de l'Administració per explicar als altres pagesos com han de modernitzar, com han de millorar i com han de competir amb els altres països i amb altres regions, no solament d'Espanya, sinó també de la Comunitat Econòmica Europea.

D'aquí, la meua posició favorable a aquesta Moció del senyor Gimeno, i que, per altra part, crec que ja comença a ser hora que, no solament s'aprovi, sinó que es porti a la pràctica, perquè, si és veritat que —com deia molt bé el senyor Conseller— en l'explotació familiar pagesa hi ha dues etapes —una, a partir de l'any 1985, d'aprovació de la Llei, i, una segona etapa, quan s'entra a la Comunitat Econòmica Europea—, hi va haver des de l'any 1980 fins a l'any 1985, de l'aprovació de la Llei, quatre anys de dormir a la paller.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyor Ayguadé. Pel Grup parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Pueyo.

El Sr. PUEYO : Gràcies, senyor President. El Grup d'Esquerra Republicana va seguir amb atenció la intervenció del senyor Gimeno i també les alegacions de l'Honorable Conseller. Hem de dir que, de la intervenció de tots dos, realment hem extret la conclusió que efectivament hi ha un batibull considerable de normativa, que resulta difícilment assimilable per al pagès —sobretot en la mesura que entenem que no hi ha agents suficients i agents prou acostats al pagès com per facilitar i transmetre aquesta informació.

Entenem que el text d'aquesta Moció és un text raonable, és un text que nosaltres votarem favorablement. Voldríem remarcar que, per exemple, el Conseller, en la seva intervenció, va estar a punt —en paraules textuais— d'entrar en el tema de les dificultats de l'Estatut —això ens sembla significatiu—; ell va parlar de la vulnerabilitat estatutària que possibilita la irregularitat en la despesa i la manca de control parlamentari. En qualsevol cas, hem de dir que aquesta Moció aporta dues línies de treball que ens semblen positives i, d'alguna manera, incideix en determinats aspectes de la desigualtat entre les àrees urbanes i les àrees agràries —com, en aquest cas, per exemple, la major o menor facilitat d'accés a la informació sobre els determinats ajuts.

Per tant, i en síntesi, el nostre Grup votarà favorablement la Moció del senyor Gimeno.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, senyor Pueyo. Pel Grup parlamentari Popular, té la paraula la senyora Montserrat.

La Sra. MONTSERRAT : Senyor President, senyores i senyors diputats, el nostre Grup entén que la interpretació de la Llei de Modernització de l'Empresa Familiar Agrària no és gens fàcil i és un batibull —com molt bé ha dit el meu company— per al pagès, ja que és una llei que té una doble perspectiva i que la seva aplicació es contempla en tres fases completament diferents en la forma d'aplicació. Si vertaderament el Consell Executiu, a través de la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, amb precisió i claredat, incrementés la tasca de difusió dels ajuts sobre millores que poden obtenir els pagesos, ben segur que aquests podrien accedir a molts ajuts en bé de millores i modernitzar les seves petites i mitjanes empreses agràries, que, per manca d'una informació adequada i d'un bon assessorament, ells no en surten beneficiats.

Aquesta manca de difusió fins i tot comporta discriminació per part dels pagesos, perquè mentre uns formen part del col·lectiu d'una cooperativa i disposen, pagant, d'assessors que en tot moment estan a l'aguait de qualsevol normativa o decret que surti per poder-se acollir a subvencions, avals, ajuts o crèdits per a les empreses agràries d'aquests pagesos, els altres pagesos, que van per lliure, compten amb diferents camins per anar a la recerca d'informació : un d'ells és anar a l'oficina més propera d'Extensió Agrària Comarcal, però que, en molts casos, per manca d'orientació per part de les persones que estan al capdavant d'aquesta oficina, amb molt bona voluntat, saben de tot però sovint de res. Aquests pagesos se'n tornen a casa seva, decebuts i menyspreats, com sempre, i sense la possibilitat d'obtenir ajuts per millorar les seves petites o mitjanes explotacions agràries.

Amb aquest criteri, votarem favorablement aquesta Moció.

Moltes gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyora Montserrat. Pel Grup parlamentari Socialista, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Aleu.

El Sr. ALEU : Moltes gràcies, senyor President. Anunciem, d'entrada, que votarem favorablement la Moció presentada, i compartim amb Esquerra Republicana que és una moció tova, i no ho diem amb menyspreu, sinó que és una moció suficientment ampla com perquè pugui ser aprovada per unanimitat.

Esperem que sigui així. El que passa és que hi ha unes quantes qüestions del desenvolupament de la interpellació i la resposta del Conseller que ens han fet fer una sèrie de preguntes. Per exemple, el Conseller, dintre d'aquesta explicació que va fer de la dificultat que comporta que les ajudes totals a l'agricultura, o sigui, la quantitat gestionada per agricultura, són 15.000 milions, dels quals només 5.000 corresponen a la Conselleria, diu una frase, diu que «mentre que l'any 86 la relació, l'índex entre recursos totals i recursos propis del Departament era de 2,04, l'any 89 aquest índex ha passat a ser de 3,11». Qualsevol índex pot variar per increment del numerador o per disminució del denominador; en aquest cas, el que s'ha produït és un estancament del denominador, és a dir, mentre que els pressupostos de la Generalitat han crescut sensiblement, els d'agricultura s'han estancat, i els de subvenció o els d'inversió s'han estancat encara més. Per tant, l'increment que ha sofert aquest índex és perquè ha crescut realment l'aportació que ve de fora de Catalunya, però dels diners propis de la Generalitat això no ha crescut. I aquest, aquest era el fons de la interpellació que va presentar el Grup parlamentari del PSUC —perdó, d'Iniciativa per Catalunya.

I com que entenem que el tema no va quedar tancat, anunciem ja a aquesta Cambra que presentarem una interpellació sobre el mateix tema per continuar el debat, perquè aquest no és un debat menor, és un debat prou important com perquè torni a aquesta Cambra, i els números que aquí es van dir no són del tot reals.

A més a més, hi ha una altra realitat, i és que jo m'he llegit el *Diari de Sessions* del moment que es va discutir la Llei de Modernització de l'Empresa Familiar Agrària, i això, que segons el senyor Ferran Camps és història d'Espanya, doncs va passar l'any 85... El senyor Jaume Camps, perdó. És història d'Espanya, va passar l'any 85, i l'any 85 el senyor Conseller deia : «Fem una llei de l'empresa familiar agrària model», i l'oposició —en aquell cas parlant en nom de l'oposició el Diputat Maties Vies— deia : «Vostès fan una llei que és trampa per a l'empresa familiar agrària». I allò era així. I es deia : «El Decret 797, miri, ens pot permetre...». Però és que ara el Conseller diu : «És que el 797 es va aprovar el mateix any que es va aprovar la Llei de l'Empresa Familiar Agrària». Escoltin, llegeixin-se la discussió que, en aquest Parlament, hi va haver, i veuran que en aquell moment el 797 era una realitat i que les paraules del Conseller i del Diputat que parlava en nom de la majoria deien : «Aquesta Llei està d'acord amb el 797». Dos anys després s'ha hagut de canviar i s'ha hagut de reconèixer que la Llei de l'Empresa Familiar Agrària no està bé. Vostès, la majoria, van fer una llei per fer trampa a l'empresa familiar agrària, i, amb aquest tema, no s'hi juga. No s'hi juga perquè la

qüestió familiar agrària, que és el suport de molta part territorial de Catalunya, és prou important com perquè la prenguem de burla.

Però és que hi ha un altre tema que, a mi, em va sorprendre molt quan vaig sentir que ho deia el Conseller, i he hagut de tornar a llegir altra vegada el que deia la Llei, no? I és quan diu : «Voldria també desfer un altre malentès : el registre de l'empresa familiar agrària no és un registre de totes les empreses familiars agràries de Catalunya; té una virtualitat, que és que l'empresa registrada ara té dret a importants reduccions en l'impost de successions. I, naturalment, què representa això a la pràctica? Que només es registren les empreses quan és el moment que se'ls hagi d'aplicar un impost d'aquesta naturalesa. I per això són 2.400 —que, per altra banda, li dic que és una xifra important, perquè representa pràcticament la totalitat de les empreses amb dret, és a dir, les empreses que són familiars, que s'han transaccionat. El senyor Diputat interpellant acabava de donar unes dades que a la Terra Alta, on tothom és empresa familiar agrària, n'hi havia 24, em sembla recordar.

Bé, i què diu la Llei? Doncs la Llei diu...

El Sr. PRESIDENT : Senyor Aleu, li prego que també es refereixi a la Moció, eh?

El Sr. ALEU : Doncs bé, ho faré. (*Rialles.*) La Llei diu : «Als efectes d'aquesta Llei són empreses familiars agràries les que compleixen els requisits establerts per la Llei i per les disposicions complementàries i que obtenen la inscripció en el registre corresponent, després d'haver-ne aprovat la sol·licitud el Departament d'Agricultura.» Per tant, s'entén —article primer de la Llei— que si no hi ha registre no hi ha possibilitat d'acollir-se a l'empresa familiar agrària.

Senyors, creiem que la Moció presentada és suficientment constructiva perquè pugui ser aprovada per unanimitat, i ja he anunciat que continuarem parlant sobre el tema.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyor Aleu. Pel Grup parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Grau.

El Sr. GRAU : Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, aquesta Moció és subsegüent a una interpellació que l'Illustre Diputat senyor Gimeno ens ha resumit al començament de la seva intervenció. Del seu resum, a mi m'ha sorprès una cosa, i és que ha tornat a plantejar les qüestions que ja van ser respostes com si no hagués hagut cap resposta, és a dir, torna a obrir les qüestions com si no hagués escoltat o sentit les respostes del Conseller. Sembla que, tampoc, l'Illustre Diputat que ha parlat en nom del Grup Socialista ha escoltat algunes de les respostes. És a dir, per exemple, aquesta darrera qüestió que acaba de plantejar, la del registre, és a dir, estar registrat dóna lloc a determinats drets : si una empresa familiar no ha de fer cap transmissió patrimonial ni sol·licita cap subvenció especial i, per tant, no té urgència a exercir aquests drets, no té per què inscriure's fins que ho necessita, és a dir, no hi ha una obligació que tothom vagi format a inscriure's, en un termini de tres mesos, al registre, és a dir, cada un s'inscriu quan creu que ho ha de necessitar i quan creu que necessita l'efecte legal que suposa inscriure's.

No tornaré a explicar les qüestions que ja va explicar el Conseller sobre alguns d'aquests aspectes, perquè poden ser llegides al *Diari de Sessions*. Anuncio, d'entrada, que el nostre

Grup donarà suport al primer punt de la Moció, no perquè sigui un manament al Consell Executiu que es faci alguna cosa que no es fa, perquè el que proposa la Moció ja es fa —i bastant, com veurem a continuació—, sinó perquè sigui un manament que es continuï fent el que ja es fa i, si pot ser, cada cop millor. Recullo, així, el que es va dir al final de la interpellació; el Diputat senyor Gimeno va dir: «Tot el que es fa en aquest món és millorable», i el Conseller hi va estar d'acord —no hi ha coïssim, hi ha expressió de xifres i voluntat de millora, per resumir.

A mi em sorprèn quan escolto algunes argumentacions..., per exemple, Esquerra Republicana i Aliança Popular, que diuen que hi ha un batibull legislatiu. És a dir, hem d'entendre que tota legislació és un batibull? Perquè, és clar, formem part de la Comunitat Europea, de l'Estat espanyol i de Catalunya; per tant, qualsevol qüestió legislativa és complexa. És que la legislació de què parlem és més complexa que la d'altres camps? A mi em sembla que no, penso que més aviat al contrari. Ara, si nosaltres hem d'anar dient, cada cop que fem qualsevol tràmit legislatiu, que el tema de què parlem és un batibull, doncs, em sembla que no ens fem cap favor a nosaltres mateixos.

Respecte al que la Generalitat ha fet, o el que el Departament d'Agricultura ha fet per informar els pagesos, sembla..., hem de donar algunes xifres, malgrat que sembla que a no tots els grups els agrada que donem xifres, perquè això de les xifres pot demostrar coses que no convé que siguin demostrades: fins al 20 d'abril de 1988 s'havien fet reunions divulgatives sobre els ajuts existents a 226 municipis, amb l'assistència de 8.061 agricultors; posteriorment, es van fer reunions divulgatives sobre els ajuts existents a 156 municipis, i hi van assistir 9.669 agricultors. En total, això ens dona, en aquests darrers temps, 376 reunions, amb 17.730 agricultors; això suposa un esforç considerable. Però és que, a més a més, s'han tramès fullets, directament, a 40.000 agricultors de les llistes procedents dels Serveis d'Extensió Agrària. L'esforç és important i superior al d'altres autonomies, i això és tradueix en determinats resultats que també poden ser expressats en xifres i que ho van ser en la intervenció del Conseller durant la interpellació.

Algunes de les qüestions plantejades fan referència al nombre d'agricultors. Jo voldria fer una correcció matemàtica a l'Il·lustre Diputat senyor Gimeno; és a dir: la diferència entre el nombre d'agricultors de qualsevol autonomia i de la catalana no té res a veure amb quan fas una *ratio*, perquè la diferència ja està contemplada en fer la *ratio*, ja l'has inclosa en el denominador; per tant, no es pot afiludir com a atenuant que la diferència amb què es tramiten disset expedients per cada mil explotacions a Catalunya i a Castella-Lleó cinc i a Andalusia tres, no es pot afiludir, per disminuir l'evidència d'aquesta diferència, que hi ha un nombre diferent d'agricultors entre Catalunya i Castella-Lleó i Andalusia, perquè estem parlant d'una relació, no de xifres absolutes. Vostè proposa, o va proposar en la seva interpellació, arribar a vint-i-cinc o trenta expedients; ara... I, a més a més, el senyor Ayguadé proposa arribar prop del 100% dels... perdó, prop del 1.000 ‰ dels expedients, cosa que seria impossible, perquè no quedaria res per fer l'any següent. Ara bé, arribar a vint-i-cinc o trenta expedients, es pot intentar, però tampoc és fàcil, perquè ja va quedar constància,

durant el debat, durant la tramitació de la interpellació, que estem rebent ajuts molt per sobre de la mitjana de les altres comunitats; per tant, si intensifiquem l'esforç, pot ser que tampoc puguem aconseguir una proporció d'ingressos molt superior a la que estem rebent actualment.

Vostè també fa referència al suport que la... El Diputat senyor Gimeno deia, feia referència també al suport que el Departament dóna als agricultors, i deia: «Un pagès normal, un pagès familiar, té evidents dificultats per muntar tots els expedients o tots els tràmits previs a la presentació de l'expedient, de cara a sol·licitar aquests recursos», però se li va donar una xifra: s'assessora i es facilita la tramitació d'aquests expedients a 1.655 agricultors/any, que em sembla que és una xifra també prou significativa.

Aquí també s'han dit coses una mica inexactes quant al maneig de les xifres: l'Il·lustre Diputat que ha parlat en nom del Grup Socialista ha parlat de la relació entre recursos aliens i recursos propis, i la referència que feia el Conseller que l'augment, la *ratio*, de 2,04 a 3,11 de recursos aliens respecte a recursos propis, és un índex de bona gestió, ell ha intentat rebatre aquest argument dient que, bé, que el que ha passat és que ha disminuït el denominador. Bé, és que això no és veritat, el denominador no ha disminuït, el denominador ha augmentat: el pressupost del Departament d'Agricultura creix més, i ha crescut enguany més que la mitjana dels Pressupostos de la Generalitat, i des del 84 han crescut més els pressupostos del Departament d'Agricultura que els de la Generalitat. Per tant, aquest increment no és —com ha intentat dir— degut al fet que el Pressupost de la Generalitat, d'Agricultura, no ha crescut, sinó al fet que la gestió per obtenir ingressos de l'Estat ha estat molt més intensa un any rere l'altre.

Ha dit una inexactitud, també, referent a quan va entrar en vigor el Reglament de la Comunitat 797, perquè ha donat a entendre com si el mateix any 1985, en què es va fer la Llei de l'Empresa Familiar a Catalunya, aquest Reglament ja fos aplicable, quan, de fet, la seva aplicació va passar, aquest Decret va ser desenvolupat a Espanya pel Decret 808 l'any 1987, però no va ser posat definitivament en marxa a Espanya, sinó per les Ordres de 21 d'octubre i de 26 de desembre de 1988; per tant, a partir del dia 27 de desembre de 1988 ha estat plenament en vigor aquest Decret. On és la trampa? És que potser els recursos que han arribat als agricultors no han augmentat? I, a això, se li diu fer una trampa? On és la trampa? Què vol dir una trampa? Fer una trampa és fer el contrari, és que..., si vostè em digués: «És que han fet una llei en què els recursos que han arribat als agricultors han disminuït sensiblement»; els recursos que han arribat als agricultors han augmentat sensiblement. On és la trampa?

Un altre dels arguments que utilitza l'Il·lustre Diputat senyor Gimeno és que els 5.000 agricultors que s'han acollit a aquests ajuts són els agricultors que tenen economistes, enginyers, assessors, etcètera; la realitat de l'estadística de la informació és que la immensa majoria d'aquests agricultors són petits agricultors.

Es proposa reformar els serveis del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, però és que la xarxa de serveis és, en aquests moments, bastant important i bastant densa: hi ha les oficines territorials, que són d'àmbit supracomarcal; les oficines comarcals, amb serveis d'extensió agrària, serveis veteri-

naris, unitats de guarderia forestal, centres i escoles de capaciació agrària —i el senyor Gimeno demana formació, i ja es dóna formació—; estacions d'avisos, centres de sanitat ramadera, planters, granges i granges-escola, consells reguladors de les denominacions d'origen, centres de recuperació de rapinyaires i mamífers, piscifactories, laboratoris de llavors i plantes, laboratoris agraris, centres enològics i estacions de viticultura, centres agro-pecuaris, oficines de parcs naturals i serveis de l'IRTA; em sembla que aquesta és una xarxa prou complexa.

També es demana que aquesta xarxa s'articuli amb els sindicats. L'articulació del Departament amb els sindicats es fa a través de la taula de concertació, de setze taules sectorials i de la comissió tècnica de seguiment del desenvolupament del programa del Reglament comunitari 797. Una de les coses que es demanen és que s'apliqui aquest Reglament comunitari d'acord amb els sindicats. Però, bé, si ja hi ha una comissió tècnica de seguiment amb els sindicats, com és que es demana això? Que no es coneix prou bé que existeix aquesta comissió tècnica?

En aquests moments, les relacions amb els sis sindicats que hi ha són molt bones i fluïdes. S'ha fet referència a la conflictivitat darrera, dels darrers dies, però és una conflictivitat que no té res a veure amb el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, és una conflictivitat que té a veure amb les negociacions de preus, i en els textos que ens ha llegit el senyor Gimeno sortien paraules com «l'Administració»..., «l'Estat espanyol», «la pagesia europea», «la política agrària de les comunitats», «preus», «la política sectorial», «la política d'estructures de la Comunitat»... I això és la política de la Generalitat de Catalunya? No, aquesta no és la política que depengui directament de la Generalitat de Catalunya, i aquesta conflictivitat no era amb el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. La conflictivitat dels pagesos està justificada, naturalment que sí; els pagesos tenen problemes, tenen coses de què queixar-se, però hi ha uns bons serveis agraris.

Es proposa ampliar aquests serveis agraris, perquè la informació arriba a tots els pagesos, però els canals d'informació són les reunions informatives, les trameses de fullets, la xarxa de serveis i les relacions amb els sindicats; és un esforç prou considerable.

El Sr. PRESIDENT : Senyor Grau, s'ha adonat que té la bombeta vermella encesa?

El Sr. GRAU : Sí, ja he acabat, senyor President. Si em permet concloure...

Nosaltres estem d'acord a aprovar el primer punt, que parla d'incrementar la informació. Ara, no podem aprovar el segon; no perquè no estiguem d'acord amb el que proposa, sinó perquè proposa promoure uns serveis que, de fet, ja existeixen, i no podem acceptar una moció que pretén que es faci de nou una cosa que ja existeix i que ja funciona —a part que, aprovar aquest segon punt no canviaria absolutament en res les actuals relacions amb els sindicats.

Finalment, he de dir que no hem volgut parlar de «flors i violes» —com ha dit el senyor Ayguadé—; el camp té problemes. Com no n'havia de tenir? Estem entrant a la Comunitat Econòmica Europea des d'un nivell de menor desenvolupament, i la política agrària comunitària en aquests moments està canviant. Evidentment que hi ha d'haver problemes! Ara, això

no impedeix que el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca estigui eficaçment gestionat, i nosaltres tenim l'obligació de fer-ho constar.

Moltes gràcies, senyor President. Moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyor Grau. Entén la Presidència que ha demanat votació separada de la Moció. Doncs, passem a la votació.

El primer punt. Els senyors diputats i les senyores diputades que hi estiguin d'acord, es volen posar drets?

El primer punt de la Moció ha estat aprovat per unanimitat.

El segon punt. Els senyors diputats que hi estiguin d'acord, que es posin drets.

Els qui hi estiguin en contra?

Abstencions?

El segon punt de la Moció ha estat rebutjat per 33 vots a favor i 60 en contra.

Passem al catorzè punt de l'ordre del dia, que és Moció subsegüent a la interpellació sobre la Formació Professional Ocupacional del Departament de Treball, presentada pels diputats senyors Josep M. Rañé i Dionisio García, del Grup Socialista. Per a la seva defensa, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Rañé.

Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la Formació Professional Ocupacional del Departament de Treball

El Sr. RAÑÉ : Gràcies, senyor President. Aquesta Moció que presentem, subsegüent a la interpellació que vam substanciar en l'anterior Ple, és una moció que jo m'atreveiria a dir que és una moció senzilla, però no és una moció simple.

És una moció que pretén assolir dos objectius : un, que la gestió que fa el Consell Executiu, que fa el Departament de Treball, de la formació professional ocupacional, atengui les necessitats objectives dels aturats, i el segon, que la formació professional s'orienti per atendre les necessitats dels «empleadors», dels empresaris, de tota aquella entitat o persona que tingui voluntat de generar ocupació.

Atendre les necessitats objectives dels aturats vol dir orientar la formació professional ocupacional cap a les mancances o cap als col·lectius que realment els fa falta. No és una situació en abstracte, nosaltres tenim un determinat col·lectiu de treballadors en atur que el componen..., el 60% pertany al sector de les dones, tenim un 60% de dones a l'atur; tenim un 40% dels aturats que són joves amb una edat inferior als vint-i-cinc anys, i, sobretot, tenim un greu problema dintre de l'atur a Catalunya, on el 68% dels aturats registrats són persones —el 68%— el nivell de formació de les quals és inferior a l'EGB —o tenen EGB, o tenen certificat escolar, o són neoelectors o analfabets o qualsevol altra situació de manca de formació bàsica que els permeti accedir al món del treball—, i, naturalment, tenim un altre problema important dintre dels aturats, que és que ens està creixent d'una manera espectacular la franja dels treballadors més grans de quaranta-cinc anys que han estat rebutjats, que han sortit en una situació de crisi, que no tornen a entrar en el mercat del treball i que, a més a més, el seu nivell d'instrucció, de qualificació, és molt reduït.

Per tant, orientar la formació professional atenent els interessos dels treballadors és atendre aquests col·lectius. Orientar la formació professional ocupacional atenent les necessitats dels «empleadors» és atendre, en aquests moments, una demanda que no s'està cobrint. Jo no tornaré a repetir les xifres que vaig donar a la interpellació, però era evident que, en aquests moments, hi ha ofertes de llocs de treball que no s'estan cobrint per manca de formació dels treballadors i, fonamentalment, aquesta manca no s'està produint en els sectors en els quals estem invertint en formació professional; aquesta manca de formació s'està produint en activitats industrials tradicionals a Catalunya, tradicionals del sector industrial de Catalunya: s'està produint a la construcció, s'està produint a la metallúrgia, s'està produint en altres sectors tradicionals del nostre teixit industrial. Tenim una necessitat dels «empleadors» de reciclar la seva mà d'obra per adaptar els seus treballadors a les noves tecnologies que volen introduir, ja sigui per inversions pròpies o ja sigui per inversions de capital alienes. S'ha de dir que aquests no són objectius que siguin tan sols específics de Catalunya, sinó que són uns objectius que han de venir marcats en la formació ocupacional que cofinança el Fons Social Europeu, que també ha fixat aquests objectius.

Per tant, el que pretenem amb aquesta Moció és orientar la formació professional cap aquí, determinar aquests objectius i fer-los, organitzar-los, perquè es compleixin. L'acceptació d'aquesta Moció implica que el Consell Executiu tindrà l'oportunitat de ser capdavanter, de ser qui porta la iniciativa en el disseny d'un model de la gestió professional diferent, que resolgui els greus problemes que tenim en aquests moments de descoordinació i d'altres elements.

Aquesta iniciativa comportaria el disseny d'un model de gestió integral de l'ocupació; comportaria un model de coordinació entre totes les institucions, per afavorir l'atur; comportaria un model d'organització i de planificació atenent l'evolució de les necessitats del mercat i de les necessitats objectives, i comportaria un model de participació dels sindicats i patronal força més important del que tenim. Model de gestió integral que comportaria d'assolir aquest objectiu, de comprometre's amb aquest objectiu que tant la contractació com l'orientació professional, com la formació, estarien sota una mateixa direcció, estarien coordinades i, per tant, produiríem un estalvi i una orientació importants. Model de coordinació que voldria dir que sortim de la picabaralla de qui té les competències per lluitar contra l'atur, perquè totes les administracions han fet declaracions públiques que tenen voluntat, que tenen necessitat i que tenen responsabilitat de lluitar contra l'atur, i plantejaríem una solució coordinada, amb un mercat laboral únic a tot l'Estat espanyol que, per tant, comporta corresponsabilitat de totes les administracions de l'Estat, des de dalt fins a baix, i, ho repeteixo, aquest model de coordinació seria capdavanter en aquesta situació. Model de coordinació que no és nou, que són aquelles veritats «de Perogrullo», que ja està experimentat a Europa, i que permet que administracions locals, autonòmiques i estatals participin en la coordinació d'aquests esforços, i, naturalment, fariem quelcom que és bastant útil, que és fer una finestra única per atendre aquests elements, aquest model de gestió modern i eficaç. Model d'organització i planificació que hauria de basar-se en l'aprofitament d'observatoris del mercat del treball, que ja estan funcionant en aquests moments

i que estan funcionant allà on realment es tenen els tentacles, es tenen les terminals per saber com està evolucionant el mercat del treball, i que ja funciona en aquests moments, i significaria estalviar esforços. I models de participació de sindicats i patronals, que no seria la proposta d'informar de tant en tant els agents socials, sinó d'imbricar-los en un disseny efectiu de la formació ocupacional i que, a més a més, donaria una transparència i una credibilitat al sistema de formació professional ocupacional, que nosaltres creiem que és força necessari per a aquesta formació que vostès estan fent.

Aquest model és un model polivalent, és un model que no està gens renyit amb un nivell superior de transparència de la comunitat autònoma —ni superior, ni inferior, ni de cap manera: és un model de coordinació, i, per tant, ho repeteixo, és un model polivalent.

Això és el que els oferim, perquè vostès hi donin suport, perquè vostès es posin al capdavant i siguin els que cerquin l'acord de totes les administracions. Vostès, per les seves raons, poden votar que no, ho poden fer. Aleshores, voldrà dir que vostès prefereixen més fer barraquetes que no treballar plegats per lluitar contra l'atur. Vostès prefereixen marejar els aturats d'una oficina a una altra en lloc d'integrar-los en una finestra única. Vostès prefereixen, aleshores, duplicar xarxes més que aprofitar els recursos públics d'una manera eficient, i, per tant, socialment intel·ligent. Vostès optaran, continuen optant, perquè sigui el mercat i no l'afany de lucre el que organitzi la formació ocupacional. Vostès podran, realment, d'alguna manera, continuar marginant o continuar mantenint una ficció que informen els agents socials, però no els donaran participació.

És aquest model el que, votant no, vostès defensaran, i amb aquest model difícilment guanyaran credibilitat davant la societat.

Jo no voldria, per acabar, res més que agafar i canviar una mica, perquè crec que en la seva literatura completa seria bastant injust amb vostès, agafar les paraules d'Unamuno i dir que vostès tenen la força dels vots per guanyar, que vostès potser venceran, però que vostès no convenceran, si voten que no.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Rañé. S'han presentat esmenes pel Grup d'Iniciativa per Catalunya; per a la seva defensa, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Ignasi Riera.

El Sr. RIERA I GASSIOT: Gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats, abans de començar la defensa de l'esmena i el posicionament del nostre Grup sobre la Moció subsegüent a la interpellació sobre la formació ocupacional del Departament de Treball, permetin-me un advertiment puntual i un agraïment puntual també, als serveis de correcció de la Cambra.

Si s'hi han fixat, en el punt dos de la interpellació que presentava el senyor Rañé, gràcies a aquests serveis ens hem estalviat dos «nivells», és a dir, es parlava d'una formació ocupacional «a un nivell no inferior a l'assolit en l'execució del Pla de Formació, tant a nivell empresarial com a nivell territorial», i aquests darrers nivells es converteixen en «tant pel que fa a empreses com pel que fa a àmbit territorial». Com que en d'altres ocasions hem criticat aquests serveis, aquesta vegada els agraeixo la feina que han fet.

Bé, i, aleshores, ja passant al nostre posicionament sobre la

Moció, en primer lloc, insistir en un punt que acaba de dir el senyor Rañé i que em penso que és importantíssim: primer, fa basarda comprovar els graus de formació dels treballadors en atur, i això es pot veure en totes les estadístiques de totes les oficines de l'INEM en aquests moments. El pessimisme que genera el fet de comprovar que tothom demana títols a l'hora de trobar una ocupació —excepte en el cas dels que es vulguin dedicar a la política— (*remor de veus*), i de les dificultats afegides per la falta de formació acadèmica bàsica per als que es volen reciclar, planteja problemes molt greus, no solament aquí, sinó arreu del món. Amb altres diputats d'aquesta Cambra —el senyor Xavier Guitart i el senyor Joan Descals— vam tenir ocasió de ser a les Jornades, a les segones Jornades de Formació Permanent de Berlín, d'aquest curs, i una de les coses que ens van explicar és per què la formació professional ocupacional tenia un sentit importantíssim en els casos de reconversió industrial, i com un dels greus problemes eren sempre les bosses de treballadors que quedaven per sota mínims; és a dir, qui té un mínim de formació pot fàcilment reintegrar-se en una altra cadena de treball, en un altre tipus de feina, però els que no tenen ni tan sols aquest mínim ho tenen molt difícil.

Per desgràcia, quan comparàvem les xifres que ens donaven allà a Berlín diferents països de la Comunitat Econòmica Europea amb les xifres comprovables en les nostres oficines de l'INEM, resulta que, per desgràcia, estem, molt sovint, molt per sota de la mitjana de formació bàsica de molts dels treballadors que en aquests moments estan tractant de reincorporar-se al mercat del treball, i ho tenen molt difícil.

Bé, aquesta és una de les raons que em sembla que fa oportuna —i ho vull agrair així— la Moció, la interpellació i la Moció que ha presentat el Grup Socialista, i la reflexió que a l'entorn d'aquesta Moció generarà en el conjunt d'aquesta Cambra, i n'estic segur, també, en el conjunt de gent que treballa a la Conselleria de Treball sota les ordres del senyor Conseller aquí present.

Nosaltres..., bé, ja pel que fa al text exacte de la Moció, hi ha un primer punt que ens ha fet dubtar molt abans de decidir el nostre vot. Diu exactament el text: «El Parlament de Catalunya insta el Consell Executiu a cercar la signatura d'un conveni de col·laboració entre totes les administracions públiques i les organitzacions econòmiques i socials implicades en la formació professional ocupacional...», etcètera. Per què dic que ens ha fet dubtar? Iniciativa per Catalunya, en el seu programa, ha estat molt taxativa a l'hora de demanar la transferència de l'INEM a la Generalitat. Ho ha estat Iniciativa per Catalunya i ho han estat els grups parlamentaris que d'alguna manera la precedien en aquesta Cambra. Aquest, per a nosaltres, és un punt clar i nítid; més encara, sabem que hi ha projectes que poden portar a la transferència únicament dels fons de formació ocupacional, i el projecte, encara que podria ser en part un avenç, no ens entusiasma del tot. Per què? Perquè podria convertir els fons de l'INEM en uns fons dobles, uns fons per a la misèria, diguéssim, i per a la pura caritat, subvencionant aquells que ja no poden fer res i que no tenen cap esperança, i els altres, en canvi, uns fons que podrien ajudar els que es poden reintegrar novament en el circuit de treball, i nosaltres estem, una vegada més, per la transparència del conjunt dels fons per a la formació ocupacional de l'INEM i també dels fons

estructurals de l'INEM, això ho tenim molt clar.

Això ens hauria pogut portar, des d'una perspectiva, per tant, essencialista, a dir: «Com podem nosaltres instar el Consell Executiu a cercar un conveni de col·laboracions amb totes les administracions públiques que es dediquen a això, quan una d'aquestes administracions públiques volem que transfereixi els seus fons a la Generalitat? Amb aquesta mesura del Parlament no alentirem, justament, aquest procés que volem accelerar?» Ha estat —ho repeteixo— un dubte, i un dubte no petit, però que l'hem resolt pel camí del pragmatisme polític; és a dir, continuarem defensant la transferència total de l'INEM i acceptarem com a mesura provisional la transferència dels fons per a formació ocupacional de l'INEM. Però, mentrestant, demanarem que hi hagi un conveni de col·laboració entre totes les administracions que, ara i aquí, d'una manera transitòria, es dediquin a formació professional ocupacional, perquè ens sembla que hem de coordinar els esforços que es fan; més encara: nosaltres hem proposat des de fa temps que hi hagi una coordinació, una mena de mancomunitat —recordin que les oficines de l'INEM són provincials— de les quatre províncies catalanes per crear un consell català de treball, presidit per l'Honorable Conseller de Treball, que faciliti encara més que la transferència de l'INEM —que, ho repeteixo, en aquests moments té una estructura provincial— pugui ser al conjunt de la nació catalana. Nosaltres ho tenim molt clar, això. Però, mentre, proposarem —i ho proposem des d'altres àmbits— aquesta fórmula de transició; ens sembla que en aquests moments sí que s'ha de cercar aquesta signatura d'un conveni que permeti aprofitar al màxim aquests fons per a la formació ocupacional. Una mica perquè ens fa por la dita, també llatina, del *natura abhorret vacuum*, aquest buit que es pugui crear en aquests moments, i la doble xarxa, a què al·ludia el Diputat senyor Rañé, en una prevenció, en un problema en el qual estaríem d'acord amb ell.

Bé, nosaltres hem afegit una esmena —que esperem que pugui ser acceptada—, que és que, per concretar encara més la lletra i l'esperit de la Moció del Grup Socialista, presentada pel Diputat senyor Rañé, demanem presentar al més aviat possible un pla general d'abast nacional que especifiqui —per a nosaltres és molt clar, aquest abast nacional: és l'abast nacional català— les prioritats pel que fa a la formació professional ocupacional a Catalunya. Per què? Perquè, per desgràcia, sabem que hi ha moltes més necessitats de formació ocupacional de les que es poden cobrir. Bé, aleshores, establim unes prioritats; és més important, en aquests moments, subvencionar processos de reconversió industrial no anunciats com a tals, però que s'estan produint a Catalunya, o ajudar sectors joves que es volen incorporar per primera vegada al treball, o, al contrari, ajudar aquests sectors de gent que ha quedat en l'atur per processos de reconversió industrial, de treballadors de quaranta-cinc anys. Jo no ho sé, i crec que és important que hi hagi un pla que indiqui quines són les prioritats en aquesta temàtica. És aquest el sentit de l'esmena que ha presentat el nostre Grup, i que la plantejem com un afegit, com un punt 3.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Riera. Ara poden intervenir els grups parlamentaris. Pel Grup parlamentari Mixt, té la paraula el Diputat Joan Martín.

El Sr. MARTÍN: Gràcies, Honorable President. Il·lustres

senyores i senyors diputats, a l'Honorable Conseller de Benestar Social, en la seva compareixença davant la Comissió de Benestar Social, li vàrem exposar la nostra preocupació per la duplictat d'esforços i recursos que comportava que, en algunes poblacions —i concretament ens referiem a Vilanova i la Geltrú—, existeixin dos centres de formació ocupacional: el primer que va existir, gestionat per l'Ajuntament, i un, de creació posterior, dependent de la Conselleria. El motiu de la nostra preocupació és que, si ja existia un centre funcionant —i funcionant bé—, creiem que el més útil hauria estat, no la creació d'un nou centre, sinó donar suport al ja existent, amb la qual cosa, a més a més, s'hauria evitat alimentar un clima de competitivitat entre administracions que no condueix a res. Doncs, bé, tota proposta on es contingui un intent de millorar la col·laboració entre les administracions públiques i les organitzacions econòmiques i socials trobarà el suport dels diputats centristes d'aquesta Cambra. Considerem altament positiva la proposta que conté aquesta Moció, sobretot perquè en aquesta es contemplen com a objectius el fet de desenvolupar tot un seguit d'accions dirigides a potenciar les activitats formatives de tipus ocupacional, per tal que els treballadors —en actiu o potencials— puguin integrar-se millor en el mercat del treball, i contribuir amb més eficàcia a la lluita contra l'atur. Aquestes són les raons per les quals els diputats del Centre Democràtic i Social votarem favorablement el text de la Moció, tant si s'accepta com si no l'esmena d'Iniciativa per Catalunya.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyor Martín. Pel Grup parlamentari d'Esquerra Republicana, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Colom.

El Sr. COLOM : Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, el nostre Grup parlamentari genèricament va coincidir amb la interpellació formulada en l'anterior Ple d'aquesta Cambra, i coincideix avui amb l'esperit que motiva la present Moció subsegüent sobre la formació professional ocupacional del Departament de Treball, i l'orienta prioritàriament cap a la formació ocupacional dels sectors socialment menys afavorits, tal com ja n'han fet esment anteriors diputats que m'han precedit en l'ús de la paraula.

Haig de dir —i ho cito només a tall de mal símptoma, si es vol— que, referint-me a la interpellació substanciada en l'anterior Ple, ens va sorprendre que hi hagués exemples de subvencions a determinats centres o societats anònimes de formació professional, determinats centres, per exemple, que tenien un capital social reduït; es parlava de 15.000 pessetes, i d'un espai encara més reduït quant a gestió d'aquest mateix centre, i que, en canvi, havia rebut una subvenció de 104 milions de pessetes de subvenció, i que no se sabia si hi havia control de quants llocs de formació ocupacional, aquest centre subvencionat, havia promogut. En la resposta de l'Honorable Conseller —que, dit d'altra banda, penso que, almenys jo, agraeixo el fet de la seva presència en el moment que se substancia aquesta Moció, perquè no és habitual que els Honorables Consellers siguin presents en el moment que se substancien mocions en aquesta Cambra—, doncs, haig de dir que, en la resposta de l'Honorable Conseller no hi havia explicacions clares d'aquest o d'altres fets que s'hi denunciaven. Es va dir —i s'ha tornat a repetir— que els pressupostos han augmentat quant a la formació ocupacional, però que la formació professional ocupacional

encara no funciona com es voldria, i és realment una basarda el fet de tants i tants treballadors en atur que no tenen accés a aquesta formació.

Ha estat també reveladora la intervenció, avui, de la Diputada Il·lustre senyora Torrent, que ha denunciat la manca de recursos de la formació professional ocupacional quant a la dona treballadora. Per tant, el problema existeix i, si existeix, té sentit, al nostre entendre, la Moció que el Grup proponent avui presenta en aquesta Cambra.

També nosaltres hem tingut dubtes, de tota manera —sobretot en el primer punt de la Moció—, a l'hora de decantar el nostre posicionament. Efectivament, el dubte ha sorgit en el moment que el primer punt pressuposa o indica, o podria deixar entendre que, donant-hi suport, hi ha cessió del Grup parlamentari que represento d'una reivindicació llargament assumida en el programa d'Esquerra Republicana de Catalunya, com és la transferència de l'INEM. El Diputat Il·lustre senyor Riera abans n'ha fet esment i, per tant, no m'hi allargaré. Hem dubtat del suport a la Moció, i ho hem de reconèixer, justament per aquest primer punt, entre altres coses, a més a més, per venir de qui venia, d'un grup proponent que és corresponent —ho vulguem o no ho vulguem, n'és corresponent— de la política del Govern espanyol quant a la no-transferència de l'INEM, ja, a la Generalitat de Catalunya, i, en segon lloc, quant que també és corresponent d'una política econòmica, llargament, àmpliament, massivament contestada el 14 de desembre per les societats catalana i espanyola en general.

Malgrat tot, malgrat aquests dubtes i aquestes pors que en el nostre Grup hi havia a l'hora de donar o no donar el nostre suport a aquesta Moció, ha prevalgut el fet que coincidim bàsicament en l'esperit i en el contingut de la Moció, aquí, al nostre país, aquí, a Catalunya, i, per tant, en aquest posicionament hem volgut deixar constància d'aquestes pors, d'aquests dubtes, però, al mateix temps, del nostre posicionament globalment favorable a la Moció, que veiem enriquida per l'aportació, per l'esmena que hi ha fet el Grup d'Iniciativa per Catalunya, i que veuríem amb bons ulls que el Grup proponent la inclogués en la seva proposta. I, finalment, vull dir que el nostre vot favorable —que ho serà— cal entendre'l com el vot favorable a la Moció, a l'espera de la transferència de l'INEM en la seva totalitat.

Moltes gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyor Colom. Pel Grup parlamentari Popular té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Bauzá.

El Sr. BAUZÀ : Gràcies, Molt Honorable President. Senyories, en primer lloc, jo voldria agrair també, com ha fet el representant d'Esquerra Republicana, agrair al senyor Conseller de Treball la seva presència a la Cambra, cosa a la qual aquest Diputat, almenys —que fa poc temps que és en aquesta Cambra—, no està acostumat, a veure aquesta deferència. Penso que no m'equivoco si dic que la interpellació precedent a la Moció que hom debat té un títol, senyor Rañé, i penso que és que el fi justifica els mitjans. Penso que és clar que la seva Moció, que no és altra cosa..., que pretén afegir mitjans a un fi, pretén combatre l'atur, i penso que això és el que tots pretenem, perquè, evidentment, és un problema que colpeja la nostra societat, certament, de manera preocupant.

És evident que una manera de combatre l'atur, d'obtenir

aquest objectiu prioritari, és mitjançant una adequada formació professional ocupacional dels treballadors que es troben en situació de població aturada, ja que aquesta població aturada penso que genera una gran part..., es provoca per manca d'especialització. Jo crec que tenim, nosaltres, aquí, un exemple molt recent i molt clar que tots hem conegut, que ha estat que a les obres olímpiques, certament, s'han produït problemes per manca d'especialització, i les persones responsables d'aquestes obres han hagut de cercar aquests treballadors especialitzats, han hagut, fins i tot, de cercar-los a l'estranger. Això, realment, vull dir..., a les persones que, d'una manera o d'una altra vivim el món del treball, penso que ha de crear una certa sorpresa. El Grup Popular no entrarà pas en la dinàmica de les xifres, de xifres d'aturats especialitzats, no especialitzats, etcètera, ni en les estadístiques de la Direcció General d'Ocupació del Departament de Treball, ni en les xifres de l'INEM. De tots és sabut que, en els últims mesos, sembla que, a partir, especialment, del gener del 1988, l'evolució de l'atur, tant al nivell de Catalunya com al nivell de la resta d'Espanya, està baixant. Però no hem d'oblidar que, igualment, aquest nivell continua essent un dels nivells més alts de l'Europa comunitària. I penso que, igual que s'ha fet en altres països comunitaris —tal com s'apuntava en la resposta de l'Honorable Conseller de Treball a l'Il·lustre Diputat senyor Rañé—, els governs han de deixar en segon lloc les bonificacions —hi estem d'acord— per donar pas a les inversions, a les inversions que el Conseller denominava «inversions en capital humà» —que nosaltres entenem que és la formació professional ocupacional.

Aquest Diputat, senyories, senyor Conseller, coneix i ha estudiat amb atenció l'Ordre del Departament de Treball del 2 de març d'enguany, d'atorgament de subvencions per organitzar cursos de formació ocupacional de treballadors en col·laboració amb el Fons Social Europeu, i celebra el seu naixement, la seva formulació, perquè entén que les accions que es preveuen en el seu articulat i, en especial, a l'article número 2, contribuiran a l'objectiu que ens ocupa. Igualment, també coneix l'Ordre del 15 de febrer del 89 —que fa uns moments esmentava indirectament el senyor Rañé—, d'orientació professional.

Però penso —i pensa el Grup Popular— que el contingut d'almenys un dels punts de la Moció que hom debat és absolutament compatible amb el que ha fet, amb el que fa i amb el que farà, aquest any i els anys vinents, el Govern de la Generalitat. Signar un conveni de col·laboració entre les diferents administracions públiques i els agents socials i econòmics implicats en la formació professional ocupacional, amb la finalitat de garantir que aquesta s'ajusti a les necessitats objectives i a les tendències del mercat de treball, i evitar la duplictat d'estructures dedicades a la mateixa finalitat, no es contraposa amb el que s'està fent, no s'hi contraposa, no comporta, entenc, despeses excessives, i pot ser beneficiós per a l'objectiu final que estem debatent aquí. Per tot això, nosaltres..., li puc anticipar, senyor Rañé, que votarem favorablement aquest punt de la seva Moció.

Quant al segon punt, entenem nosaltres, personalment, que aquest és un punt excessivament ambigu, que no especifica quina és la participació que vostè desitjaria als agents que vostè esmena, i, en conseqüència, penso que queda diluït el seu objectiu, fins i tot; i, congruentment, nosaltres, si això no se'ns

aclareix, ens abstindriem en la nostra votació, i permeti'm que sigui una abstenció absolutament rigorosa i absolutament cordial.

Finalment, no vull acabar aquesta intervenció sense dir que, a més a més del tot el que es fa, i es farà, en aquesta Cambra, penso jo, amb referència a la formació professional ocupacional, a nivell d'aquesta Cambra —ho repeteixo—, nosaltres volem recordar al Govern que pel que s'ha de lluitar també és pel que preveu l'article 15 de l'Estatut, pel que s'ha de lluitar també és per aconseguir el traspàs definitiu, efectiu i amb tota la plana de l'INEM de l'Estat a la Generalitat. Col·laboraria, crec jo, en la consecució de la finalitat d'aquesta Moció en una part important.

Gràcies, Molt Honorable President; gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, senyor Bauzá. Pel Grup parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Sesmió.

El Sr. SESMIÓ : Moltes gràcies, senyor President. Amb el nostre Grup parlamentari, amb el de Convergència i Unió, ja serem tres grups parlamentaris que haurem estat dubtant de quina és la nostra posició davant d'aquesta Moció. El que passa és que ens sembla que, en aquesta ocasió, almenys pel que fa al nostre, ha vençut, ha guanyat la sensibilitat nacional. Ho dic amb tota la sinceritat. Perquè em pregunto : vostès han llegit detingudament el literal del primer punt de la Moció? Perquè, quan es parla «a cercar la signatura d'un conveni de col·laboració entre totes les administracions públiques i les organitzacions econòmiques», etcètera, suposo que també, com a administracions públiques s'han de considerar els ajuntaments. Suposo que devien escoltar atentament la resposta de l'Honorable senyor Conseller; suposo que també van sentir com el 14 de febrer —i no perquè fos el dia dels enamorats, precisament— ell va convocar el senyor Joaquim Nadal, President de la Federació de Municipis, i el senyor Juli Sanclimens, de l'Associació, per ja parlar de la coordinació d'aquest tema; com els dies 2 i 3 de maig es tornen a veure per continuar parlant d'aquest tema, a l'espera del traspàs d'aquesta competència. Jo els prego que reflexionin i diguin si el nostre Govern, amb un mandat del Parlament que literalment diu el que diu, la seva posició negociadora s'afebleix o es reforça. Sincerament, nosaltres, que tenim la majoria d'aquest Parlament, no ens podem permetre el luxe de dubtar; nosaltres hem de reforçar la negociació d'aquest Govern, nosaltres ha de sortir el Govern sense cap condicionant d'aquest Parlament que es pugui interpretar que en dir «cercar la signatura d'un conveni...», etcètera, vulgui dir «cessió de sobirania», a plegar-se a uns condicionaments que fins ara han estat hostils, i, per tant, no podem, de cap manera, votar aquesta Moció. Perquè hi ha hagut algun grup que diu «sens perjudici de la nostra reivindicació històrica del traspàs de l'INEM»; bé, això, no ho diu la Moció —no ho diu, la Moció. Hi ha algun altre grup que ha acabat la seva intervenció dient : «A l'espera del traspàs de l'INEM, nosaltres votarem que sí»; bé, que és que en el *Butlletí del Parlament* s'esperarà que es traspassi l'INEM, o això no tindrà valor normatiu fins que es traspassi l'INEM? Nosaltres, sincerament, teníem un dubte que ha estat dissipat per una qüestió de sensibilitat : és una Moció que, presentada en el seu moment, quan d'aquest traspàs, tan llargament esperat, n'ha-

guéssim aconseguit, almenys, la formació ocupacional, potser l'hauríem votat a favor; tampoc ho asseguro, perquè, en el fons, el que està dient és promoure o instar el Consell Executiu a fer coses que ja fa, que l'Honorable Conseller —tinc aquí transcrita la seva intervenció— ho diu i que, fins i tot, els fets, després, desmenteixen algunes de les asseveracions que s'han fet des d'aquesta tribuna. Per exemple : quan es diu que els cursos de formació ocupacional estan mal orientats —i aquí va esmentar el senyor Rañé, el dia de la interpellació, per exemple, els cursos sobre venda i *marketing*—, i resulta que una altra Administració, que no és de la Generalitat, com el senyor Cebillo, de l'INEM, diu que és on hi ha major demanda i on hi ha més efectivitat... Jo comprenc que no faci cas o que no confiï en la gestió del Govern de la Generalitat —malgrat que m'agradaria, evidentment—, però, el de l'INEM, suposo que és més vinculat, diguem-ne, als interessos o al grup polític que pugui defensar el senyor Rañé. I, per tant, quan coincideixen diversos factors socials, diverses administracions i institucions socials d'aquest país, que la línia traçada és la correcta —no la perfecta, no caldria sinó : el nostre país està governat per homes, per persones, per homes i dones i, per tant, lògicament, no som perfectes, no caldria sinó!—, però estem en la línia encertada d'actuació, nosaltres no podem admetre les crítiques. Perquè, permetin-me, senyores i senyors diputats, que addueixi l'últim argument : quan, des dels rengles de tots els grups parlamentaris, inclòs, en aquest cas, també, el Socialista —recordem que el senyor Armet, ja des de la primera legislatura, deia textualment : «L'INEM és l'eina bàsica i imprescindible per a poder fer algun dia, mínimament, una política contra l'atur a Catalunya»; és clar, llavors governava la UCD—, però, em refereixo, tots hem estat d'acord sempre en aquest tema... Per què, quan el Govern de l'Estat, no fa massa, deia que l'INEM era intransferible, que no es podia tocar, quan, en aquell moment, la tenacitat dels dos negociadors —potser un canvi de sensibilitat en el Govern central està produint, ja ben a prop, aquest canvi desitjat—, però quan es veia molt negre, molt difícil, per què algun grup d'aquesta Cambra, d'aquests que avui hi estan tan a favor, no presentava una moció de coordinació? Per què no es volia, llavors, la coordinació? Es vol ara que el Consell Executiu ha triplicat o quadruplicat les partides per fer formació ocupacional, que hi ha hagut un canvi d'orientació en la política, saludada positivament per tots els sindicats i per tots els agents socials; ara que nosaltres fem un esforç econòmic, que estem a punt d'aconseguir el traspàs, es vol la coordinació. Si realment hi havia aquesta sensibilitat, si realment el que es volia és que la gent no anés, i les persones, els treballadors en atur no anessin a diverses finestretes, això s'hauria hagut de proposar fa dos anys, quan la posició del Govern central era més intransigent.

Senyores i senyors diputats, el nostre Grup —ho repeteixo— ara, en aquest moment, no té cap dubte, i més després de sentir les intervencions que s'han produït. En aquest moment, seria... I els repeteixo que abans de votar els convido que es llegeixin el tenor literal del primer punt, i si vostès creuen que aprovant-lo no s'afebleix la posició del Govern, doncs, facin-ho, però que nosaltres estem segurs que s'afebliria; tenim la responsabilitat que aquesta Moció no surti aprovada en aquest Ple i, en conseqüència, el nostre Grup hi votarà en contra.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, senyor Sesmilo. L'Illustre Diputat proposant de la Moció, el senyor Rañé, per pronunciar-se sobre l'esmena presentada —no per fer rèplica, eh?, ja m'entén. (*Remor de veus.*)

El Sr. RAÑÉ : De tota manera, m'ajustaré al Reglament al màxim.

El Sr. PRESIDENT : No pot fer rèplica, i ja m'entén.

El Sr. RAÑÉ : Agraïm la seva vehemència, i potser, en aquest sentit, començaré adherint-me als agraïments que han fet altres portaveus de grups, en el sentit de trobar molt positiu, i potser molt al·liconador per als seus col·legues del Consell Executiu, la presència del Conseller de Treball, perquè considerem que, quan se substancia una moció, també s'estan discutint coses que afecten el seu Departament i, per tant, la cosa no acaba només quan el Conseller té dret a rèplica i a parlar, sinó que creiem que també quan els altres grups parlem sobre aquests temes, també hi ha un interès, i, en aquest sentit, agrair no solament la presència, sinó el que això comporta i estableix. Agrair als grups que, tot i tenint dubtes, els han sabut resoldre amb un sentit positiu; jo crec que no hem tingut dubtes, ningú no ha tingut dubtes de sensibilitat nacional en aquest tema —a mi em sembla que aquesta és una qüestió massa forta, en aquest sentit. I només dir que, si de veritat es vol votar aquesta Moció, si de veritat s'està d'acord amb el fons, podríem fer una proposta fixant, aquí, *in voce*, el que vostè ha dit, senyor Sesmilo, dir si això ho farem fins que no es transfereixi l'INEM. Però vostè mateix, després de dir això, ha dit : «No ho fem perquè...»; no ho fan perquè no volen aquest model de gestió de la formació ocupacional, i com que no el volen, posaran cinquanta mil excuses, cinquanta mil negatives —com es deia ahir en un film televisiu, que quan un fa una negativa que no nega res. És que en el fons el que està és amagant una veritat, i la veritat és que vostès no volen coordinar aquests temes.

Hi ha un gran temor que això comporti una cessió de sobirania, que això afebleixi la posició dels representants del Govern de Catalunya a la nació : això és una precisió que jo penso que és equivocada, i que vostès no han escoltat —han sentit, però no han escoltat— la nostra Moció; l'han sentida, però ja tenien la idea teledirigida. Han dit : «Si defensen aquest model de gestió, trobaran el nostre suport; si defensen aquest tipus d'organització de la formació ocupacional, trobaran el nostre suport», i això, sota pena que vostès considerin que trobar el suport de tota la Cambra és afeblir el Govern de Catalunya, abona la seva posició a la negociació davant l'Administració, perquè vostès estaran oferint un model de gestió de la formació ocupacional integral amb el qual la formació no tan sols es coordinarà amb ella mateixa, sinó que es coordinarà també amb l'orientació professional, amb la contractació, amb la reglamentació, amb els subsidis, amb totes aquelles tasques que estan lligades amb la lluita contra l'atur. Per tant, la nostra proposta és una proposta que no té trampa, és una proposta positiva i constructiva. I, en aquest sentit, creiem important també abonar la proposta que fa el Grup d'Iniciativa, tot i dient que si al final d'aquesta última intervenció hem fet que la seva consciència i els seus dubtes s'esvaeixin i decideixen finalment votar, dir que mantindrem la prevenció que, amb la redacció que fa l'Illustre company Riera, hi ha una frase amb la qual

som bastant escèptics. Aquí és diu : «Presentar al més aviat possible»; sabent com funcionen els terminis del seu Grup per «al més aviat possible» —que, quan s'aprova fins i tot en terminis fixos, després van sempre demanant alguna demora per poder-la fer o no compleixen—, jo crec que farem també un esforç de generositat i deixarem la redacció tot dient que som realment escèptics que, si decideixen votar-ho, després ens ho presentin.

Res més i moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Gràcies, senyor Rañé.

Passem seguidament a la votació.

Les senyores diputades i els senyors diputats que hi estiguin d'acord, es poden posar drets.

Les senyores diputades i els senyors diputats que hi estiguin en contra?

Els qui s'abstinguin?

La Moció ha estat rebutjada per 27 vots a favor, 60 en contra i 2 abstencions.

Fins demà al matí a les deu, se suspèn la sessió.

(*És un quart de nou del vespre i un minut.*)